divadelní HROMADA

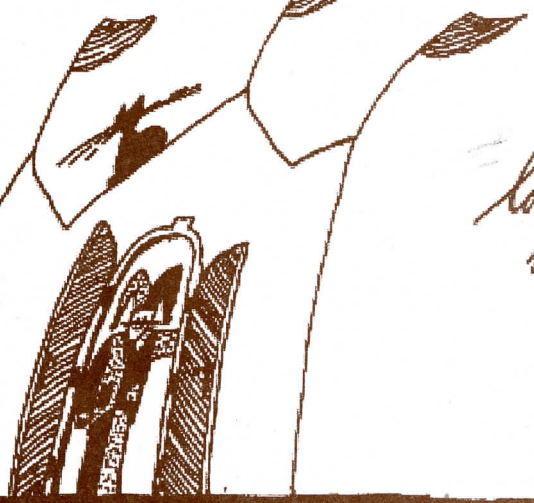

zpravodaj ochotnických divadelníků, loutkářů a recitátorů ve Východních Čechách, na Pomoraví, Moravy a v části Sudet

L. léto 2007

Herec,
který umí zahrát všechny charaktery,
nemívá často svůj vlastní

Diderot

strana

2301 - 2360 = L. /´07 str. 1 - 60
léto

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)
Rada VSVD se sešla ...
6 Návrh na udělení Ceny MK ČR panu R. Felzmannovi
7 „Dementi" aneb Jsem vlastně...
bude... Slavnostní setkání divadelníků na závěr divadelní sezóny

8 IMPULSY Z IMPULSU / bylo...
Loutkářská „konzervatoř" v Jaroměři
10 **bude...**
Červený Kostelec ´08, Libčany již po 34.
11 Miletínské divadelní jaro ´08, Kurs pro zájemce o divadelní líčení

12 VIDĚLI JSME
Premiéra v EXILU

13 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU
Modrý kocour Turnov
14 Lomnice n/Popelkou
15 Krajské kolo WP v Pardubicích, Turnovský drahokam
18 Jak žijí Čmukaři?
19 Zlom vaz po VII., Krajská loutkářská přehlídka Pardubického kraje
22 Sněhový Brněnec
23 Krajská přehlídka dětských recitátorů Pardubického kraje
24 Dospělí dětem
25 43. Meziměstské divadelní hry, Přehlídka sólové tvorby pro děti
26 DS Vrchlický Jaroměř
27 „Nakafráno", „Vlastík" Vrchlabí, DS KD v Holicích
28 Jezinky a Bezinky, Nutno vidět
29 Pozdrav z Broumova, V Turnově v roce 2007
30 Z DS FRK v Nové Vsi nad Popelkou, Studio PH Pohádka
31 Divadlo v České Skalici, DS v Novém Bydžově, Černí šviháci
32 Košumberské léto 2007, Divadlo A. Jiráska Úpice
33 **bude...** Pardubické poetické setkání, Sněhový Brněnec

35 VÝCHODOČEŠI NA...
XXXV. ročník „Pohárek SČDO", v Kaznějově po osmé
37 WP ´07 očima tichého společníka, Dětská scéna
41 Východočeši na celostátních přehlídkách

44 OSOBNOSTI
Miroslav Kužel

48 VE SLUŽBÁCH THÁLIE
Ladislav Novák
49 Petr Hájek
50 Jarmila Michálková, Emílie Dynterová
51 Helena Podolská
52 165 let třech mušketýrů z Jesliček aneb...
53 Milena Hořejší, Jana Lelková
54 Vzpomínka, Smutná zpráva

55 MIMO RUBRIKY
Pozor na neplatiče a lháře
PO UZÁVĚRCE:
Ještě blahopřání Helence Podolské
56 OPEN AIR
58 Zpravodajství z 56. Loutkářské Chrudimi
59 Konzervatoř není konzervárna!

Uzávěrka příštího čísla:
15. ŘÍJNA 2007

Příspěvky a fota prosíme zasílat na adresu:
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail:
gregarova@vsvd.cz
http://www.vsvd.cz

HROMADA č. L. / 2007
LÉTO

Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
Telefon: 495 582 622
Tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Mirka Císařová,
Alena Exnarová, Karla Dörrová,
Jan Merta, Břetislav Lelek,
Naďa Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na
MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění
MK ČR

Neprodejné!
Náklad 370 ks
Neprošlo jazykovou úpravou!

Standing Ovation hommage á Jan Merta

Bývá tak po excelentním představení, v každém divákovi ještě vibruje emoce z právě prožitého, z osobní situace, v niž se ocitl vyprovokován znamenitými herci a skvělým režisérem. Jsem unesen, dojat, dostali jste mě! Lidé ve stoje aplaudují, potlesk nekonečný, nikdo nechce, aby umělci, unavení často a zpocení, zaprášení jevištním „hvězdným" prachem, šli už do šaten, zakouřit si nebo na panáka. Ani divákům se ještě nechce navléct kabát a v kavárně rozjímat o díle, které je oslovilo, o hereckých výkonech, o nápadech tvůrců…

Sám jsem to zažil jednou na Jiráskově Hronovu (vlastně dvakrát, ještě při Vévodkyni) a věřte, že mě to až vyděsilo – mnohokrát jsem přece takhle s ostatními sám tleskal vstoje, např. při Bednárikově Guločce nebo Grossmanově Maryši, ale aby takhle někdo stál poté, co jsem hrál já, osobně, to mě zaskočilo. Záskok to byl naštěstí krátký, uvědomil jsem si, že zraky diváků se upínají nikoliv na mě, ale na Rudu Faltejska, který právě autenticky „prožil" hodinu svého hrdiny ve Třech na lavičce a ještě před divadlem na něho obdivně zírały mladé divačky...

V Chrudimi zažil podobný moment Jan Merta. Poté, co ho opustila dekorující Lenka Lázňovská, ředitelka Artamy, Zuzana Malcová, ředitelka odboru ministerstva kultury a Milan Kupka, šéf kanceláře samotného ministra kultury (dnes pana Jehličky), poté, co ho opustila tato „celebriální" ekipa, si užil deset minut slávy. Dvakrát tolik, než jak se patří v Hollywoodu! Tam prý stačí pět minut. A potlesk byl nekonečný! Plachý ještě víc než jindy, Honza Merta, byl dojat. Osmdesátiletý muž svižného kroku, vážící každé slovo, aby mělo správný obsah a správnou údernost, byl najednou odsouzen k mlčení. Jen jeho neslyšitelné „děkuji" jakoby chtělo zkrátit tuhle chvilku, vnitřně krásnou ale taky deprimující, zvlášť když je nečekaná, chvilku krásnou, která vždycky zaskočí, navíc, na rozdíl od operních pěvců nebo činoherních bardů, když se nepřihází tak často, notabene loutkáři...

Tak takhle se zkraje července předávala Cena Ministerstva kultury ČR za celoživotní dílo pro rozvoj loutkového amatérského divadla. Honzovi Mertovi, letos osmdesátníkovi, v tu chvíli nikdo ten věk neházdal – ani ta spousta tleskající mládeže v hledišti Pippichova divadla.

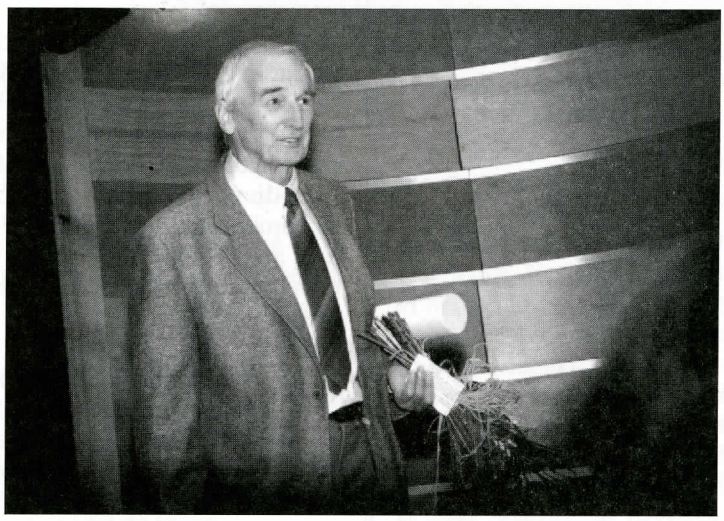

Honza Merta dostal od ministra titul jako sedmý v řadě, je tedy Nositelem Ceny 007, zkratkou NC 007, jak z anglického filmu. Cenu založil ministr Pavel Dostál, náš čestný člen, dnes pravda už na nejčestnějším místě, tam někde nahoře. Dal ji i prvním vyvoleným, Karlu Šefrnovi (NC 001), Pepíkovi Brůčkovi (NC 002), mé maličkosti (NC 003) a prof. Císařovi (NC 004), cenu s pětkou předal jiný ministr (záruční doba jednoho ministra kultury je u nás prý jeden a půl roku, pak vždy dojde k výměně materiálu) Vlastíkovi Ondráčkovi a tu s šestkou Slávce Šrámkové. Ale asi není samo sebou, že mezi prvními sedmi jsou čtyři východočeši!

Cenu uděluje ministerstvo v dohodě s širokou divadelnickou obcí. A určitě budou dalšími „nositeli" další přátelé divadelníci a rovněž se dočkají svého Standing Ovation, protože je to cena krásná. Ukazuje, jak naše malá česká pospolitost není chudá na lidi, jejichž zářez do „osvětového, občanského a uměleckého" futra naší národní kultury může mít význam - nejen do minulosti, ale v přítomnosti i budoucnosti. V Pippichově divadle vzdávali hold J. M. především mladí lidé. Těch starších, co jezdí na "loutkárnu" z tradice, ze zvyku, ale stále s radostí, už není tolik a vrstevníků Honzy Merty pomálu. Nebylo však znát, že by se po sobě koukali, kdopak je ten dědek, kdo je to ten Merta, proč před představením zdržujou nějakou slavnostní šaškárnou. Jejich potlesk byl vědomý - "uvědomělý" - upřímný a spontánní. Ocenění jednotlivce, zvlášť za celoživotní dílo, jako v případě našeho kamaráda a dlouholetého člena i emeritního předsedy VSVD, je pohlazením na duši, všech. Je v něm uloženo, že toto naše činění má smysl. Že ho nikdy neztratilo a určitě neztratí. A že je to jedna ze smysluplných akvizic ministerstva kultury, která snad nebude rozpuštěna v hektickém šílenství úsporných opatření, které se v současnosti bohužel více dotýkají kultury než třeba vnitra nebo dopravy. Finanční odměna spojená s cenou by vystačila možná na pár metrů dálničního svodidla. Za současně navrhované úspory při rušení, převodech a slučování různých národních kulturních institucí vybudujeme maximálně dva kilometry dálnice. Ovšem cena člověka, a právě cena Jana Merty, se na kilometr asfaltu naštěstí přepočítat nedá.

Saša Gregar
foto Ivo Mičkal

DIVADELNÍ VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VVD)

Do uzávěrky této Hromady
přišly na účet VSVD další příspěvky. Děkujeme.

okres Hradec Králové:
Danuš KRČMA, Bohumila GYÖRGYOVÁ, Miroslav KUŽEL, Vladimír HRUBÝ, Jiří ZAHÁLKA

okres Jičín:
Martin a Jitka ZAJÍČKOVI, Jiří WILDA, Vlaďka MATĚJKOVÁ, Jan ŘEZNÍČEK

okres Náchod:
Antonín KOHL, Jarka HOLASOVÁ, Pavel NOVÁK, Jiří KUBINA

okres Semily:
Petr ZÁRUBA, Vratislav OUHRABKA, Jaroslav IPSER

okres Svitavy:
Blanka ŠOLCOVÁ

okres Ústí nad Orlicí:
Lenka JANYŠOVÁ, Jarmila PETROVÁ

ČR: Heidemarie SEKÁČOVÁ

SR: Vlado BENKO (Poprad)

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlaste na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Poslední Valná hromada VSVD na svém zasedání 25. února 2006 nově stanovila výši ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši **250,- Kč** (do roku 2006 -150,- Kč)
- snížený (důchodci a studenti) minimálně **ve výši 120,- Kč** (do roku 2006 - 100,- Kč)
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví **ve výši minimálně 750,- Kč** (do roku 2006 - 600,-Kč)
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 300,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
bankovní spojení: Česká spořitelna a.s. Hradec Králové 1085997309/0800

***

RADA VSVD

se sešla v sobotu 9. června za účasti 13 členů.

Sešli jsme se letos podruhé a začali slavnostně - Jan Merta se s námi podělil o svoji radost z udělení Ceny ministra kultury ČR. Je nejen oceněním, ale i potvrzením jeho celoživotní cesty amatérským divadlem. Připili jsme mu na zdraví, a taky Jaroslavu Josefovi, který oslavil kulaté půlstoleté jubileum.

V průběhu prvního pololetí se uskutečnily všechny **postupové divadelní přehlídky**, jejich program a výsledky jsou podrobně popsány v jarní Hromadě. N. Gregarová informovala přítomné o jejich průběhu, složení porot, počtu představení a také finančních nákladech jednotlivých přehlídek. Organizačně proběhlo vše zcela bez problémů i přes personální změny v Červeném Kostelci a v Miletíně. A přehlídky i v příštím roce zůstávají doma v Jesličkách, Červeném Kostelci, Kostelci nad Orlicí, v Miletíně.

Diskuse:

1/ Pavel Labík poukázal na fakt, že přestože přehlídka amatérského činoherního divadla v Červeném Kostelci patří počtem představení k nejsilnějším a z přehlídky byly doporučeny tři představení, nakonec do programu Děčín/Třebíč nebylo žádné zařazeno. A že je škoda nevyužít možnosti nominace. A diskuse se rozhořela a byla bouřlivá.

Rada přijala usnesení, že oslovíme členy porot postupových přehlídek, na nichž se VSVD podílí, aby využívali (pokud je to jen trochu možné a není-li to zhola nemožné) práva nominace. Pro soubory je to motivující a navíc jde o prezentaci kraje. Nominace zajistí základní strukturu programu přehlídky celostátní, z doporučeními nelze při počtu uchazečů o národní přehlídku počítat a výroky porot v různých krajích jsou kvalitativně velmi rozdílné, hlasování se zdrželi Pavel Švorčík a Mirka Císařová.

2/ Vedle přehlídek, které pořádá SAK Impuls ve spolupráci s VSVD jsme se vrátili i k dalším přehlídkám na úseku amatérského divadla na území východočeského regionu. Naprosto ideální situace je v loutkovém divadle, kde jsou přehlídky vedle Hradce Králové i v Turnově a Chrudimi (v porotách všech tří přehlídek pracovala a z nich také referovala Alenka Exnarová). Pořadatelé spolu komunikují a soubo-

ry se na těchto přehlídkách bez ohledu na krajskou příslušnost prolínají. Pro kraj Královéhradecký a Pardubický byly společné letos dvě přehlídky - Dětská scéna a Audimafor pro mladé, studentské a poetické divadlo. Turnovský Modrý kocour Petra Hakena přerostl Liberecký kraj i původní zadání, ale o tom Petr Haken píše v rubrice Prkna prašťěla. A činoherní a hudební divadlo i venkovské má své přehlídky ve všech třech krajích (HK, PCE, LIB), letos si navzájem i představeními vypomohly přehlídky v Miletíně a Brněnci, aby obě přehlídky měly právo nominace.

Přípitek na zdraví Jana Merty, nositele ceny MK ČR, foto Saša Gregar

3/ Bez práce nejsou koláče (peníze), a bez peněz by zase nebyly přehlídky a řada dalších aktivit. N. Gregarová informovala o grantech na činnost v r. 2007. Částky jsou uváděny v tisících: **Magistrát města Hradec Králové** (620 na OPEN, 15 + 15 loutkářská přehlídka a Dětská scéna), **MK ČR** (90 postupové divadelní přehlídky, 80 metodická pomoc, 75 dětské tvořivé aktivity (prostřednictvím Kruhu přátel divadla Jesličky), **Královéhradecký kraj** (30 na Open, 215 na všechny přehlídky SAK Impuls), **Pardubický kraj** (25 Audimafor), **Krajská knihovna v Pardubicích, odd. kulturních služeb** (15 Dětská scéna). Celkem: **530 na veškerou činnost + 650 na Open**

Různé:

1) 20. dubna se prvně sešli účastníci **Loutkářské dílny** na ZUŠ v Jaroměři, je jich deset a pracují pod vedením Karla Šefrny a Jirky Polehni. K naplnění cíle dílny - vzniku loutkové inscenace ve všech jejích složkách si vybrali text Pavla Šruta Rudovous z knihy Kočičí král. Čtvrté víkendové setkání se uskuteční ve víkendu 15. – 17. června a pak mají celý pracovní týden Loutkářské Chrudimi, aby v jejím závěru předvedli výsledek – představení. Těšíme se, že bude podařené a že ho uvidíme v rámci některé z akcí VSVD (cenění/valná hromada). A prý chtějí pokračovat i příští rok.

2) Vzdělávat by se měli nejen loutkáři. Letos v Miletíně měla dobrý nápad Mirka Císařová a inspirovali ji někteří současní režiséři našich amatérských souborů. Využít pedagogické praxe Františka Laurina – vedle vzdělávání budoucích profesionálů několik let vedl při Jiráskově Hronovu **dílnu Abeceda divadla.** N. Gregarová **prof. Laurina** oslovila – ano, bylo by to možné. Po diskusi v Radě jsme se shodli na projektu: cca 3 víkendy v rychlém sledu za sebou, nejlépe září / říjen 2008, možná v Miletíně. N. Gregarová spolu s prof. Laurinem připraví obsah dílny a zajistí propagaci a „nábor" frekventantů prostřednictvím Hromady, písemným oslovením souborů a divadelníků, propagací na přehlídkách. Vše zašle i členům Rady VSVD, kteří osobně budou působit ve svých souborech, ve svém okolí.

3) Námět Pavla Labíka: Zcela mizí **umění divadelního líčení.** (Herečky prý se líčí, aby jim to slušelo – vrásky si tedy dobrovolně nevyrobí...) Saša Gregar projedná s maskérkami Klicperova divadla možnost a formu semináře. Uskutečnil by se v Miletíně v Muzeu ochotnického divadla, kde je divadelnímu líčení věnována i část expozice.

4) Na začátku jednání Rady jsme blahopřáli Janu Mertovi k ocenění Cenou ministra kultury ČR. Je však třeba již myslet dopředu. Rada VSVD se jednomyslně shodla, že v letošním roce podpoří návrh NIPOS/ARTAMA Praha na **udělení Ceny MK ČR panu Rudolfu Felzmannovi.**

5) **Zlaté odznaky J. K. Tyla** udělené na návrh VSVD v letošním roce převezme Jiří Valenta při zahájení Jiráskova Hronova. Paní Evě Bechyňové bude ocenění předáno v domácím prostředí při zahájení regionální přehlídky „Divadelní Přibyslav" 12. října 2007. A Jana Albrechtová převezme Zlatý odznak při slavnostním cenění v sobotu 24. listopadu v Divadle Jesličky. A koho oceníme příští rok? Do příštího podzimního jednání Rady VSVD si členové připraví návrhy – což znamená včetně písemného zdůvodnění. A tyto návrhy mohou předkládat i další divadelní soubory.

6) Mirka Císařová, která zastupuje VSVD v komisi pro udělování Zlatých Tylů, informovala o jejím jednání. V letošním roce bylo třeba upravovat formulace ocenění. Komu předávat ocenění na nejvyšších celostátních přehlídkách? Bude nadále udělovat tato ocenění nově vzniklá Matice?

K tomuto návrhu přijala Rada VSVD unesení, které bude prosazovat předseda VSVD na koordinační schůzce Matice českých divadelníků, která se sejde opět v době konání Jiráskova Hronova:

a) **ZO JKT bude udělovat Matice českých divadelníků**
b) **komise pro udělování ZO JKT má právo redakce formulace ocenění po projednání s navrhovatelem**
c) **na nejvyšších celostátních přehlídkách by měla být předávána ocenění pouze osobnostem všeobecně známým a uznávaným**

Dosud ocenění ZO JKT na návrh VSVD

2007 – Jiří Valenta, Eva Bechyňová, Jana Albrechtová
2006 – Břetislav Lelek, Karel Šefrna, Naďa Doležalová
2005 – Miroslava Císařová, Emílie Dynterová, Rudolf Faltejsek
2004 – Bedřich Beran, Miroslav Houštěk, Lída Honzová, Olga Vetešníková
2003 – Antonín Lauterbach, Josef Mlejnek, Jiří Kubina
2002 – Jaroslava Nohejlová, Jan Merta, Jarmila Daňková,

7) Ze zdravotních důvodů rezignoval na funkci pokladníka Břetislav Lelek. A sám přišel s nápadem, kdo by ho mohl zastoupit. Paní Eva Mertová, manželka Honzy Merty, která je zkušená účtařka. Paní Mertová s tím souhlasí. Rada VSVD také. Břeťovi moc přejeme, aby nemoce pominuly, aby mohl opět vyrazit za divadlem a divadelními kamarády, aby hospodaření mohl co nejdříve převzít zpět.

Termíny přehlídek na rok 2008:

13. - 16. března	Červený Kostelec
28. - 30. března	AUDIMAFOR Kostelec nad Orlicí
5. - 6. dubna	Loutkářská přehlídka - Divadlo Jesličky Hradec Králové
12. - 13. dubna	Dětská scéna - Divadlo Jesličky Hradec Králové
2. - 4. května	Miletín, přehlídka venkovského divadla
15. – 16. března	Trutnovský drahokam

(27. září 2008 při loutkářské pouti oslaví 30 let své existence Loutkářský soubor Na židli Turnov, vedoucí Petr Záruba.)

Pak jsme někteří šli na oběd a pivo, jiní za rodinami, sedli do vozů...

Zapsala: N. Gregarová

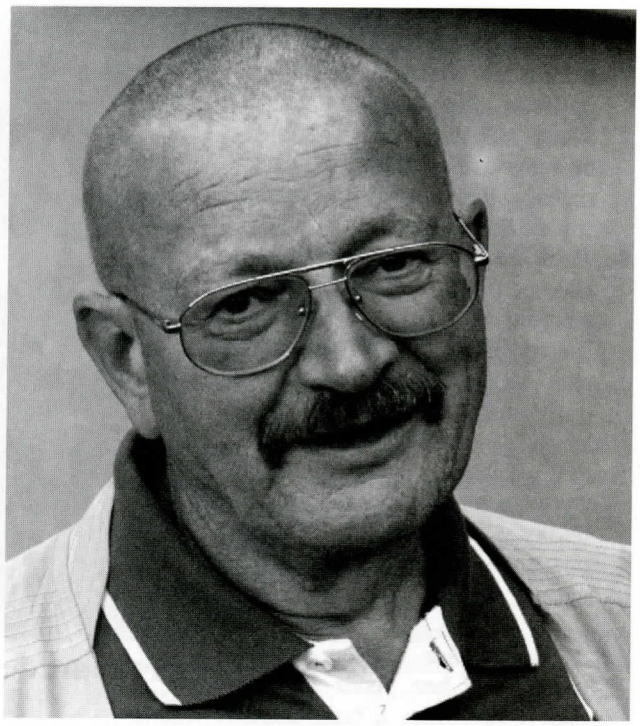

foto Ivo Mičkal

***

Rada VSVD se jednomyslně shodla,
že v letošním roce podpoří návrh
NIPOS/ARTAMA Praha
na **udělení Ceny MK ČR**
panu Rudolfu Felzmannovi

Rudolf Felzmann

profesí autor, dramaturg, herec, organizátor, pedagog, publicista, redaktor, režisér.

V oboru neprofesionálního divadla

- Dramaturg a režisér předního amatérského souboru 70. a 80. let - Malého divadla Ústí nad Labem
- vedoucí a hlavní lektor Severočeského klubu uměleckého přednesu
- recitátor a herec
- člen mnoha recitačních i divadelních porot
- lektor mnoha divadelních dílen a seminářů i dlouhodobých kurzů
- 2004–2007 člen odborné rady ARTAMA pro amatérské divadlo

Ohlas inscenací Malého divadla i zkušenost z práce rozhlasového režiséra vedly k hostování a poté stálému angažmá jako režiséra v profesionálním divadle.

Roku 1978 byl Středočeským Krajským kulturním střediskem přizván jako vedoucí pedagog třídy režisérů Lidové konzervatoře. Od té doby působí jako pedagog, lektor i porotce při řadě amatérských divadelních akcí (porotce regionálních i národních přehlídek, lektor kursů na JH, v letech 2004-2005 vedoucí pedagog Režisérské školy SČDO).

***

„DEMENTI“
aneb
Jsem vlastně ahasver Rychnovska a širokého okolí

Moji milí,

nevím, jestli tohle otisknete jako „dementi“, ale především děkuji za článek o mně, musím podotknout, že jsem až zaskočena vaším uznáním mé dosavadní práce „neustálého začátečníka“, neboť se mi stále zdá, že já nejsem typ na vyznamenání takového druhu. Ale hlavně, musím opravit svého milého někdejšího spoluherce Milana Pergra v informaci o mém členství ve vyjmenovaných obcích. Nikoli, já jsem pouze čestným členem souboru Tyl v Rychnově nad Kněžnou, všude jinde jsem vlastně hostovala, dokonce i v mém „rodném“ Kostelci. Ve jmenovaných souborech jsem snad pomáhala intenzívněji, než je obvyklé, s režií. Mé dojíždění do Chlen na kole mi přineslo rychlostní rekord, když jsem zdrhala před psem po 12 km jízdy. Ale takhle jsem jezdila i do Čestic, před dávnými časy do Petrovic, ba, mé „absolventské“ představení r. 1963 se z důvodů mé nezakotvenosti odehrávalo v souboru v Polici nad Metují. Jsem vlastně ahasver Rychnovska a širokého okolí.

Z mých posledních počinů si trochu cením osmi letošních „premiér“ – vyprávění pohádek s následnou dramatizací pro děti v Častolovicích, které se odehrávalo každou středu od 31. 1. do 21. 3. ve spolupráci s mým mužem Františkem. Vidělo to 150 dětí, počítáno dohromady, ve skutečnosti 44 podle malovaných vstupenek, které dostaly děti, pokud přišly nové. Podařilo se nám věnovat 1 000 Kč z dobrovolného vstupného na podporu koupě učebnic do Sierra Leone a na vyčištění častolovické zastávky od sprejerů (ještě to není...). Ale hlavně, v posledním představení se zapojili i rodiče (chodilo jich 5 – 10) a ti se nechali slyšet, že by to příští rok (s mou poradou) zkusili sami. Což teda je věc! Jinak – znovu opakuji – Pane, nejsem hoden... atd.

Tož, ať máte hezké léto.

Jana Albrechtová

***

BUDE:

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ DIVADELNÍKŮ NA ZÁVĚR DIVADELNÍ SEZÓNY

předáme ocenění
z krajských divadelních přehlídek
předáme Zlatý odznak J. K. Tyla

Těšit se můžeme na krásné setkání
a určitě i pěkný divadelní program.

ZAPIŠTE SI DO DIÁŘŮ!
SOBOTA 24. LISTOPADU 2007
DIVADLO JESLIČKY
12,30 HODIN

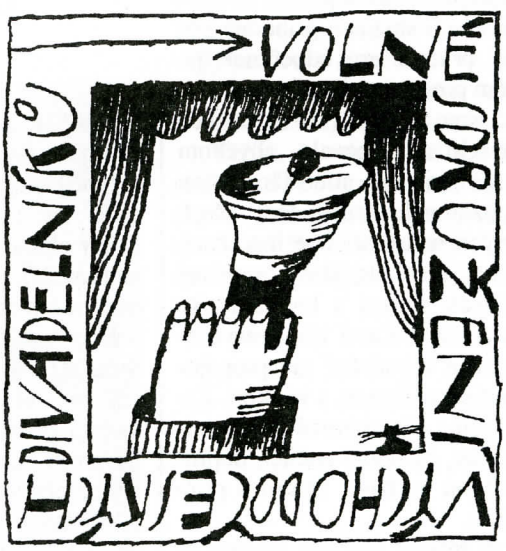

LOUTKÁŘSKÁ „KONZERVATOŘ“ V JAROMĚŘI NAZVANÁ „JAROMĚŘSKÁ“

Lektoři Jiří Polehňa a Karel Šefrna, foto Jan Merta

V sobotu 16. června dopoledne jsme se s Naďou Gregarovou vypravili na již čtvrtou víkendovou lekci loutkářských seminářů, které od konce dubna probíhají pod vedením Karla Šefrny a Jiřího Polehni v jaroměřské ZUŠ. Chtěli jsme spatřit na vlastní oči jak semináře fungují a jak jejich práce na vybrané předloze pokračuje. Náplň víkendových setkání obecně popsala v minulé Hromadě Jarka Holasová, která má zásluhu na tom, že právě jaroměřská „zuška“, ve které sama působí, poskytla této aktivitě přístřeší. A můžeme jen potvrdit, že poskytuje prostředí pěkné, domácké a ve všech směrech příhodné pro tvořivou práci i pro odpočinek po náročném programu.

Tiše jsme vstoupili do sálku, kde se zkoušelo a pracovalo, abychom neporušili pracovní atmosféru a jen jsme pozorovali soustředění všech přítomných nad tvořící se inscenací. Na scéně probíhala právě aranžmá jednotlivých situací s loutkami, ke kterým podával Karel vždy zasvěcený výklad a v podstatě tak propojoval praktickou činnost s výukou. Zaslechli jsme i část sborové doprovodné písničky, již dobře znějící, doprovázené hrou na basu, kytaru a příčnou flétnu.

Za tři setkání dokázali seminaristé vybrat literární předlohu, připravit scénář, společně napsat písničky, vyrobit z větší části společně loutky, vytvořit společnou představu o inscenaci. Vše se tu dělá společně, aby každý okusil a poznal způsob vzniku loutkového představení. Vlastní pohádkový příběh, Rudovous, byl vybrán z knížky Kočičí král od Pavla Šruta. (Tři synové se postupně vydávají do světa za poznáním. Cestou potkají ovčáka. Ti první dva doplatí na svou nevšímavost k ovčákovi a jeho písničce. Prohrávají, při setkání s obrem Rudovousem, když nezodpoví jeho hádanky. Třetí, všímavý a lidsky účastný, nad Rudovousem vyhraje a vrací se k moudrému ovčákovi, aby u něho získal další zkušenosti a poznání.) Hraje se marionetami, které si vyrobili účastníci sami pod vedením Jirky Polehni.

Zjednodušené, ale výrazné loutky jsou vyrobeny podle Jirkových technologických postupů, které usnadňují snadnější provedení a jsou proto snadno dosažitelné pro každého, kdo má chuť loutku vyrobit a má alespoň trochu běžné šikovnosti. Ovšem když ví, jak na to. A to Jirka za ta léta hledání, jak na to, dobře umí.

V krátkém setkání všech účastníků při polední přestávce se k celému

dosavadnímu průběhu seminářů vyjadřovali pochvalně. Chválili, ač věkem rozdílní, dobrou pracovní atmosféru, prostředí i partu, která při společné práci vznikla. Dobrou spolupráci. Ti starší pak připomínali výbornou příležitost k poznání tvorby v loutkovém divadle, která jim umožní důkladněji poznat tuto pro řadu lidí lákavou a specifickou divadelní disciplinu.

Karel vzpomínal na konzervatoř, kterou vedl počátkem 80. let Jan Dvořák st. a upozornil na význam kontinuity v předávání zkušeností prostřednictvími loutkářského vzdělávání.

Rád bych k tomuto tématu připojil něco z loutkářské historie v našem kraji, o první divadelní konzervatoři vůbec, která probíhala v letech 1960-62, v době, kdy krajským metodikem pro divadlo byl Josef Vavřička. Byla dvouletá a společná pro činoherní a loutkové divadlo. V prvním roce byly semináře společné a zabývaly se teoretickými otázkami divadla obecně. Jako lektor tu již také přednášel Prof. Císař. Druhým rokem se obě skupiny od sebe oddělily a zabývaly se praktickými činnostmi. Ve skupině loutkářů měla konzervatoř pomoci především vedoucím loutkářských souborů ve snažší orientaci v proměnách loutkového divadla od „spol-

kového“ k divadlu současnému a tvořivějšímu. Lektory pro loutkové divadlo byli členové tehdy ještě Východočeského loutkového divadla, Jan Pilař, František Vítek, Mirka Kostřábová, Mirko Matoušek a další. Pracovalo se na jedné inscenaci, ke které profesionální divadlo zapůjčilo loutky. Z této konzervatoře vyšla řada vedoucích souborů a z těch souborů se později rekrutovala i část seminaristů konzervatoře v 80. létech. Je tu jedna zajímavá souvislost. Ta, že mezi konzervatořemi byla vždy prodleva zhruba 20 let. Jakoby sám čas nabádal k dalšímu vzdělávání a intenzivnějšímu setkávání.

Věřím, že i to čtvrté setkání dopadlo dobře a přeji seminaristům, aby se jim na týdenním soustředění na Loutkářské Chrudimi podařilo inscenaci dodělat a předvést divákům.

Jan Merta

DIVADELNÍ BUDE...

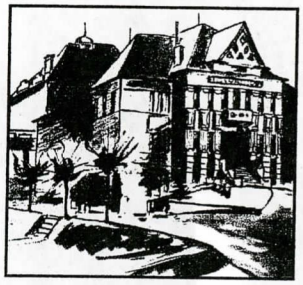

ČERVENÝ KOSTELEC '08

Krajská postupová přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla

13. a 16. března 2008

Divadlo J. K. Tyla Červený Kostelec

Datum uzávěrky přihlášek: 31. října 2007
Ukončení výběru inscenací: 20. ledna 2008

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost. Přehlídka zahrnuje účast divadelních souborů v těchto třech kategoriích:

a) soubory, které uplatňují principy hereckého divadla dramatické postavy, jejichž inscenace vycházejí z textů dramatických autorů;
b) soubory využívající různých principů hereckého divadla, jejichž inscenace vycházejí z nejrůznějších zdrojů tzv. otevřené dramaturgie;
c) soubory hudebního divadla.

Každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací pouze jedné krajské přehlídky, která je programově postupovou pro Divadelní Děčín / Divadelní Třebíč.

Každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací pouze krajské postupové přehlídky směrem na Divadelní Děčín / Divadelní Třebíč. **POZOR!!!** Zúčastní-li se jiné krajské postupové přehlídky, která je programově postupovou na jinou národní přehlídku (např. Šrámkův Písek, Náchodská Prima sezóna, Krakonošův divadelní podzim), bude tato inscenace vyloučena z jednání programové rady.

Odborná porota krajské soutěže má právo nominace jedné inscenace a doporučení neomezeného počtu inscenací s uvedením pořadí pro program celostátní přehlídky.

Postupové krajské soutěže činoherního a hudebního divadla vrcholí celostátní přehlídkou amatérského činoherního a hudebního divadla pod názvem **DIVADELNÍ DĚČÍN / DIVADELNÍ TŘEBÍČ,** která je koncipována jako soutěžní přehlídka amatérských divadelních souborů dospělých, které ve své inscenační praxi reflektují zákonitosti divadla jako uměleckého druhu a jejichž adresátem je dospělé publikum.

Odborná porota krajské soutěže má rovněž **právo doporučení** inscenací s uvedením pořadí **pro program národní přehlídky inscenací her pro děti a mládež "Rakovnická Popelka".**

LOUTKÁŘSKÉ LIBČANY JIŽ PO 34.

Tak jako každým rokem upozorňujeme loutkáře na přehlídku loutkářských souborů "O cenu Matěje Kopeckého", která je určena souborům programově hrajícím pro malé děti a která probíhá vždy po čtyři neděle v listopadu. Do listopadu je sice ještě daleko, ale toto číslo Hromady je poslední před uzávěrkou přihlášek, která je stanovena na **15. září**. Přihlášky adresujte Nadě Gregarové do hradeckého Impulsu. Na přihlášce uveďte: název souboru, autora, název hry, režii, délku představení, počet zúčastněných osob. Tato specificky zaměřená přehlídka tvorby pro děti získává na kvalitě a záleží jen na vás, jak budete při přípravě představení na své nedočkavé diváky myslet. V této přehlídce by se na adresnost inscenace nemělo zapomínat.

Již teď se těšíme na vaše představení.

Jan Merta

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO ´08

Krajská přehlídka venkovských divadelních souborů
s postupem na Krakonošův divadelní podzim

2. – 4. května 2008

Sousedský dům Miletín

Datum uzávěrky přihlášek: 31. 12. 2007
Ukončení výběru inscenací: 10. března 2008

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

Národní přehlídky a krajských přehlídek venkovských divadelních souborů se mohou soutěžně zúčastnit **divadelní kolektivy mající sídlo v místě, které má charakter venkovského sídla a nemá víc jak 5 000 obyvatel**. Odborná porota krajské přehlídky má právo nominace jedné inscenace. Dále má právo doporučit neomezený počet inscenací s uvedením pořadí k výběru do programu Celostátní přehlídky venkovských divadelních souborů **"KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM"**

Odborná porota krajské soutěže má rovněž **právo doporučení** inscenací s uvedením pořadí **pro program národní přehlídky inscenací her pro děti a mládež „Rakovnická Popelka".**

Musíme se líčit?
V sobotu 17. listopadu od 10,00 hodin
spustíme v Miletínském muzeu českého ochotnického divadla

KURS PRO ZÁJEMCE O DIVADELNÍ LÍČENÍ

Povedou ho profesionální maskérky Klicperova divadla,
Ivana Heligerová a Blanka Pechová.

Během několika hodin vám poskytnou následující informace

- je třeba se líčit?
- jak se líčit, postupy a vhodné metody
- praktický vliv barvy světla na vaše líčení
- podkladové báze, nanášení make-upu, pudru, korekce a stínování tvaru obličeje
- líčení očí, obočí a rtů včetně jejich korekcí a modelace
- líčení vystihující nálady, emoce, pocity
- jak se líčit pro civilní roli
- jak vytvořit výtvarnou masku
- jak pracovat s vousy a vlásenkami
- vhodné materiály a je kde sehnat

Kursisté si na vlastní hlavě vyzkouší jednoduché líčení, dovednosti divadelního „vizážisty", a to i formou praktického vzájemného líčení účastníků. Vyzkouší si i některé nové materiály např. barevné spreje, dozvědí se něco o „stylistice" vlasových doplňků z klasických i netradičních materiálů.

Zájemci, hlaste se!

Kontakt: Naďa Gregarová, gregarova@vsvd.cz, tel.: 495 582 622

VIDĚLI JSME

Premiéra v EXILU

Hostující Aleš Dvořák s Kristýnou Hypšovou

Moje návštěva Exilu v sobotu 19. května byla pro mne dvojnásobnou premiérou, protože jsem do Exilu zavítal poprvé a zrovna na premiéru. Pro neznalé připomínám, že EXIL není nic jiného než domovská scéna známého pardubického divadelního souboru „(a)Maťák" (snad jsem to napsal správně). Je to maličké divadélko v suterénu, na mé poměry opravdu malé, ale velice příjemné. Příjemné je i zázemí divadla. A vůbec první, s kým se setkáte jsou členové tamního souboru, kteří momentálně nehrají a zajišťují provoz představení a v podstatě vytvářejí první dojem. To mne tak naladilo, že jsem si řekl: „Dnes mne v Exilu nemůže nic špatného potkat". A také mne potkal velice pěkný večer a litoval jsem jen to, že jsem si do Exilu nenašel cestu dříve.

Tu sobotu se konala druhá květnová premiéra, kterou byla komedie **„Léto v Laponsku"** s podtitulem jako divadelní roadstory o dlouhé cestě na sever. Uváděnou hořkou komedii o současném světě napsali původem východočeši Jaroslav Rudiš a Petr Pýcha, za kterou získali v roce 2005 druhou cenu v Dramatické soutěži Cen Alfréda Radoka 2005 a Cenu Českého rozhlasu 3 Vltava. "Půlka" autorského tandemu Jaroslav Rudiš si tuto premiéru nenechala ujít. V úvodu se vyjádřil, že se snad v některé postavě tohoto textu najde.

Komedie „Léto v Laponsku" v Exilu inscenoval pohostinně českotřebovský Josef Jan Kopecký s domácími i přespolními herci. Podle mého názoru měl vcelku šťastnou ruku v obsazení jednotlivých postav. Mladou dvojici Lucie a Leoše bravurně vytvářejí osvědčení Kristýna Hypšová a hostující Aleš Dvořák z divadelního souboru SNOOP Opatovice. Za nimi rozhodně nezaostává druhá dvojice Leošových rodičů, Helena (matka) v přesvedčivém podání Zuzany Hýskové a Leošův otec v podání Jana Štrycha, pro kterého, jak mě sdělila snad nejmladší principálka v českých zemích Káča Prouzová, to byl vlastně debut (já jsem to nepoznal). Zajímavou postavou je Orion, samozvaný mesiáš, výmluvný podvodník či robot na jediný program, kterého naprosto osobitě a s chutí hraje Radek Navrátil. Svižně hrané představení má vcelku jednoduchou nápaditou a velice funkční scénu. Bohužel ve velice pěkném programu představení jsem se nedočetl, kdo je jejím autorem. Soudím, že je kolektivním dílem. Překvapující a velmi perfektní byla práce s videem. Totiž některé scény zejména při autostopu se objevovaly střídavě v „reálu" a na promítacím plátně. Zajímavé a hlavně funkční. Komedie s hořkým nádechem „Léto v Laponsku" je skutečně o dnešním životě, a proto je působivá, vtahující do děje. Ostatně obsah je uveden v mottu programu představení: „....Lucie a Leoš stopují do Laponska. Před sebou mají polární kruh a za sebou hromadu problémů, o kterých si myslí, že zůstaly zapomenuté doma." Není to podobné současnosti? Je.

Překvapivý, ale vkusný je závěr hry; který je jakousi výpovědí jednotlivých protagonistů o tom, co si myslí jeden o druhém. Tato výpověď se odehrává na videu. Hra rozhodně nepostrádala vtip (ostatně šlo o komedii). Děj jsem sledoval s napětím, chvíli se mi zdálo, že jsem účastníkem příběhu. A myslím, že nejen já. Byl to zážitek.. ..a příjemný EXIL s (a)Maťákem. Díky za něj.

Vím určitě, že moje premiéra v EXILU nebyla derniérou a bude mít další a další reprízy. Nenechte si ujít, stojí za to. A asi nejen tato inscenace, kterou soubor hraje.

Milan Zlesák

Více o souboru:
http://exil.pardubice.cz/

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

23. - 25. února

MODRÝ KOCOUR TURNOV

Krajská přehlídka mladého a experimentálního divadla s postupem na Šrámkův Písek a Prima sezónu Náchod

MODRÉMU KOCOUROVI SRŠELA SRST

Z mnoha důvodů. Zasvěcení vědí, že organizační pilíř této pojizerské krajské přehlídky Petr Haken je maximalista a domnívá se podobně jako druhdy jistý Li-Po, že ochutná všechna vína, pomiluje všechny ženy a shlédne všechna představení, jež se urodila v české kotlině.

Přehlídka tudíž začala již ve čtvrtek 22. února 2007 v 16,00 a končila v neděli 25. února 2007 v 16,00. Devět inscenací usilovalo o Náchodskou Prima sezónu, šest o Šrámkův Písek. Celkem ovšem v programu přehlídky figurovala dvacet jedna inscenace, tedy i šest nesoutěžních. Trojici orientačních běžců, tvořících porotu, předsedal Petr Christov, členy sekundanty byli Petr Lanta a Josef Tejkl. Avizovaný prof. Císař se rafinovaně omluvil, že ztratil buzolu.

Úvod k článku Josefa Tejkla, který si celý můžete přečíst v Amatérské scéně 2/07 na str 52

Modrý kocour oblíbeným setkáním divadelníků všech žánrů

Dvanáctý ročník Kocoura ukázal, že je nutné hledat další cesty možností krajských festivalů. Oproti jiným podobným přehlídkám se totiž stává nejen soutěžní přehlídkou směřující do Písku a Náchoda, ale i velmi oblíbeným setkáním divadelníků všech žánrů. Letos jsme mohli vidět opravdu vše od loutkářů přes divadlo jednoho herce až ke klasickému dramatu. Od studentských taškařic po excelentní improvizaci Divadla Vosto5. Od inscenací používajících jednu židli po výpravné komedie. Soubory od České Kamenice po Brno, soubory z šesti krajů a Polska. Lužičtí Srbové nakonec přijeli jen na čumendo, leč ujistili nás, že komedii podrží do příštího Kocoura a předvedou se v plné kráse své jedinečnosti.

Ve spojitosti právě s Lužickými Srby si více než jindy uvědomuji, jak důležitá je podpora místní a okrajové kultury. Nejen, že připravuje umělce velkému světlu ramp, ale hlavně výrazným způsobem pomáhá udržovat a osvěžovat národní povědomí. To, že se Kocour stal vedle soutěže i místem setkávání kultur a žánrů, místem konfrontace začínajících divadelníků s amatérskou špičkou, se ukazuje jako jednoznačný přínos pro účastníky, ovšem na druhé straně velkým problémem pro organizátory i pro porotu. Pokud bude tento trend pokračovat v těchto kvantitativních mezích, je třeba pomýšlet na jisté úpravy ve formě festivalu. Jasně rozdělit přehlídku studentskou a experimentujícího divadla, zřídit dvě poroty, najít důstojné místo pro semináře. To však opět naráží na základní kámen nekomerčních přehlídek a to jsou finance.

Porota nakonec doporučila k postupu do Písku Nejhodnější medvídky s inscenací Harila, Náchodský Dred s inscenací Dekalog : Netřesk a Aničku Duchaňovou s její loutkovou drobničkou Vánoce. Do Náchoda si letos vybrala divadla směřující k autenticitě studentského projevu – Liberecké LiDi a Relaxační světy. Doporučení bylo ještě rozšířeno o polský Jawor s inscenací Bóg. (V posledních letech je možno české národní přehlídky doplňovat soubory z příhraničních Euroregionů, což je skvělé, jeden z aspektů, proč je dobře, že existuje EU).

V loňském roce chyběly turnovské soubory, letos loňské „vokno" zaplnily více něž kvalitně a ukázaly se hned třikrát. (Vstupte, Vlakem války a Zvyřátka za to nemůžou).

Ke kvalitě jednotlivých inscenací mi nepřísluší se veřejně vyjadřovat, to by snad mohl učinit někdo

„Modrý kocour" Petr Haken (vlevo) v roli Seržanta Toomeyho v inscenaci Vlakem války, foto Oldřich Nermuť

z poroty či odborné veřejnosti, ale největší cíl, setkávání divadelníků, Kocour plní určitě více než jiné festivaly tohoto typu. Alternativní prostor se svými nejvíce 120 místy je téměř vždy zaplněn. Městské divadlo nezaplníme nikdy. Důvod je prostý: tolik zájemců by se pak už nevešlo do onoho alternativního, tudíž zaplnění je možné pouze zvaním skupin na jednotlivé inscenace v Městském divadle. (Pravidelně připravují zájezd na Kocoura na Všeni, třeba se časem přidají další obce).

Teď nás čekají jednání o budoucnosti v Praze na Artamě, v Liberci v kulturním výboru, ale i na Městě. Ukáže se, jak velký festival je v silách organizátorů a hlavně institucí, které poskytují dotace. **Příští ročník plánujeme na termín od 21. 2. do 24. 2. 2008.**

Tudíž skončím tak, jak je naším kocouřím zvykem: **A tímto považujeme 13. ročník - Modrý kocour 2008 za zahájený.**

Petr Haken

***

2. - 4. března

LOMNICE NAD POPELKOU

Krajská postupová přehlídka
divadelních ochotnických souborů
Jizerské oblasti
s postupem na celostátní přehlídku
"Divadelní Děčín /
Divadelní Třebíč"

Na celostátní přehlídku porota doporučila lomnické ochotníky

V neděli 4. března skončila v Tylově divadle v Lomnici nad Popelkou jubilejní 10. Krajská přehlídka ochotnického divadla Jizerské oblasti. Z předvedených divadelních představení zvítězil silný dramatický příběh domácího divadelního spolku J. K. Tyl od Ivana Bukovčana Než kohout zazpívá. Na návrh odborné poroty pořadatelé dále udělili 5 cen za herecké výkony, režii, inscenaci a dvanáct individuálních čestných uznání.

Na začátku přehlídky se v pátek 2. března objevily dvě hry od slovenského dramatika Ivana Bukovčana. V prvním představení domácí divadelní spolek uvedl silný dramatický příběh Než kohout zazpívá, který jednotlivými situacemi, kvalitou režijního výkladu s přesahem do současnosti a řadou velmi dobrých hereckých výkonů nakonec naplnil kritéria pro postup inscenace na celostátní přehlídku. Soubor jako celek obdržel zároveň cenu za inscenaci a Petr Štěpán cenu za herecký výkon v roli holiče Uhríka. Další čestná uznání za herecké role získali Vladimír Cerman, Jiří Otmar a Renata Tomešová. Za kostýmní výpravu Vlaďka Duštová.

Jako další v Tylově divadle vystoupil Divadelní spolek Vojan z Hrádku nad Nisou se hrou stejného autora Luigiho srdce, aneb Poprava tupým mečem. Náročnou černou absurdní komedii z pozdější autorovy tvorby Hrádečtí z velké části zvládli a jejich zkušený herec Jan Sladký získal cenu za úpravu, režii a herecký výkon v roli advokáta, další cenu si odváží Lukáš Krupka za titulní roli Luigiho, čestné uznání pak obdržela Martina Sladká za roli Jezabel.

Další program pokračoval v sobotu 3. března, kdy nejprve Divadelní spolek J. K. Tyl z Josefova Dolu uvedl komedii Petarda od Josefa Pšeničky. Jejich mimosoutěžní představení oživilo, pobavilo a osvítilo diváky hereckým koncertem dvou hlavních představitelek Jany Řeřichové a Hany Dohnalové v rolích Angeliqui a Charlotty, za něž obě obdržely čestná uznání. Následující Turnovské divadelní studio uvedlo také mimo soutěž vlastní úpravu hry amerického dramatika Neila Simona Deník z Biloxy, kterou nazvali Vlakem války. Hra o formování pěti chlapců ve výcvikovém táboře ve 2. světové válce a o naplňování jejich tužeb nenechala diváky netečnými. Čestná uznání získali Jan Marek za režii a Jan Dekány za roli Jeremyho.

Na závěr přehlídky vystoupil Divadelní soubor (a)Maťák z Pardubic s absurdní situační komedií Pomsta Karamby L. Místy herecky vypointo-

vaná černá komedie, dovedená často do absurdních situací pobavila diváky a jejich herečka Jiřina Mejzlíková získala cenu za herecký výkon v roli Lottie, čestná uznání si odvezli Kateřina Formánková za roli Marge a Lenka Burešová za roli Ronnie.

Lomnický soubor na základě doporučení poroty bude čekat na začátek dubna, kdy se rozhodne o tom, zda skutečně postoupí na květnovou celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla do Děčína, nebo Třebíče.

Ladislav Kubát

***

15. března

PARDUBICE DIVADLO "29"

Krajské kolo celostátního festivalu poezie

WOLKRŮV PROSTĚJOV

Pardubického kraje

15. března se do Pardubic sjeli nejúspěšnější mladí recitátoři, aby se utkali o postup na jubilejní ročník Wolkrova Prostějova. Pořadatelé z oddělení kulturních služeb Krajské knihovny v Pardubicích byli velice příjemně překvapeni letošní rekordní účastí. Do soutěže totiž bylo přihlášeno celkem 27 recitátorů. Počet opravdu úctyhodný, protože v Pardubickém kraji probíhají ve všech bývalých okresech výběrová předkola.

Jak tedy soutěž dopadla? V I. kategorii (9 soutěžících) si postup vybojovaly Lenka Marhanová ze ZUŠ Chrudim a Hana Kubátová, studentka pardubického G. Porota ocenila i vystoupení Petry Willantové z Dramatické školičky Svitavy. Litý boj nastal ve II. kategorii (13 recitátorů). Zde porota dlouho váhala, koho do Prostějova vyslat, když adeptů na postup bylo více. Nakonec postoupili Vít Levinský ze ZUŠ Lonkova Pardubice, který interpretoval vtipný text W. Sukovského Nějaký pan Herdenson a zaujal též přenesem Villonovy balady. Michaela Vostřelová z Poličky zvolila rozdílné texty (klasika F. Halase a prózu I.Vyskočila) a právem si vybojovala postup. Líbili se i další soutěžící – Anna Dosoudilová z Chrudimi, Anna Štěpánková (ZUŠ Žamberk) stejně jako např. Aleš Kubát, Marek Klimpr (oba z Chrudimi) a Veronika Řehořová z Lanškrouna. Chrudimáci v letošní krajské soutěži zabodovali i ve III. kategorii - postoupili Olga Rehnová a Martin Šantrůček. Škoda, že v této kategorii si účast na poslední chvíli rozmysleli Bára Chybová a Michal Kadlec ze Svitav. „Měření sil" by v této katagorii bylo jistě velmi zajímavé. Snad příště…

Přehlídka se konala v prostorách „Divadla 29" a soutěžící si opět vytvořili příjemné a kamarádské prostředí. O to se snažili pochopitelně i pořadatelé. Porota, která pracovala ve složení Hana Kofránková, Nina Martínková a Petr Kouba, byla úrovní soutěže spokojená. Značný zájem byl o rozborový seminář, který po skončení soutěže probíhal.

Hana Cihlová

***

17. – 18. března, Turnov

TURNOVSKÝ DRAHOKAM

Krajská přehlídka loutkářských souborů s postupem na celostátní přehlídku Loutkářská Chrudim

TURNOVSKÝ DRAHOKAM PO SEDMNÁCTÉ

Krajská přehlídka pro Liberecký kraj a Český ráj se konala 17.-18. března již tradičně v Městském divadle v Turnově. Krása turnovského divadla byla jako každoročně dotvořena výzdobou a tak jsme loutky potkávali opravdu všude. Také v některých výlohách turnovských obchodů, které přehlídku propagovaly. Důkazem toho, že si v Turnově své přehlídky i loutkářů váží byla přítomnost paní starostky Hany Maierové, která přehlídku zahájila i zakončila. Slavnostní atmosféru přehlídky i její dobrou návštěvnost podpořilo rovněž již tradiční losování vstupenek dětských diváků o pěkné ceny. Dětští diváci také svým hlasováním rozhodli o udělení putovní ceny, podle níž nese přehlídka své jméno. Letos ji získal **LS Klubíčko ze Cvikova** za inscenaci hry Marie Kownacké *Švec dratvička.*

Na přehlídce bylo k vidění celkem jedenáct představení – sedm z nich soutěžilo o postup na Loutkářskou Chrudim, pět souborů zahrálo jen tak pro radost sobě i nám. Na závěr pak vystoupil host přehlídky – **Divadlo Matýsek z Nového Boru** s autorskou inscenací manželů Vaňkových *O kominíku Josífkovi*. Jejich představení jsem bohužel nemohla vidět, neboť jsem v té době měla, spolu s kolegy porotci Karlem a Matějem Šefrnovými, „vyhodnocovací" povinnosti soutěžní části přehlídky.

Nejprve tedy stručně o nesoutěžních představeních. Přehlídku zahájil **LS Ještěd z Českého Dubu** pohádkou *Vlci a kůzlátka*, kterou napsal

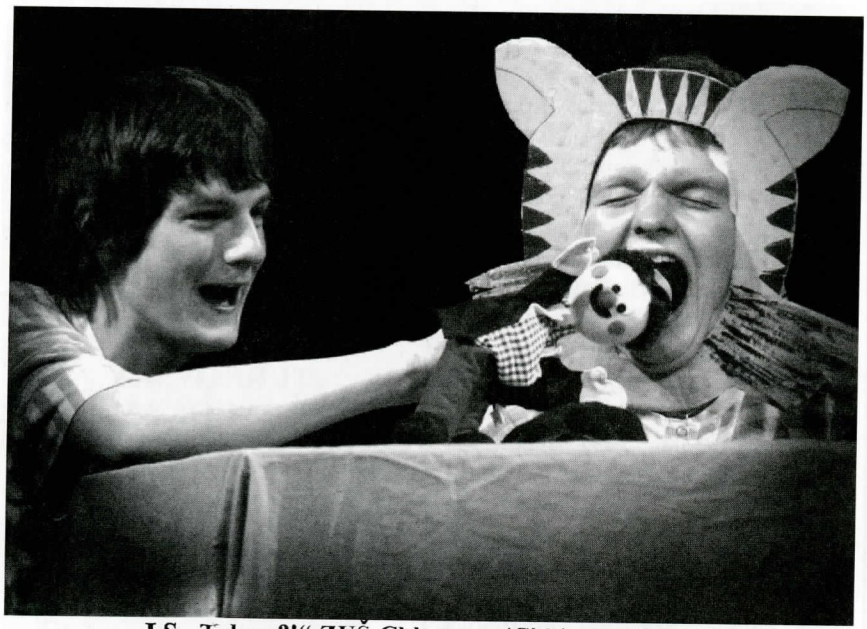

LS „Tak co?!" ZUŠ Chlumec n/Cidlinou, Cirkus, Turnovský drahokam fotil Ivo Mičkal

člen souboru Pavel Pechanec. Hráli marionetami, odkrytě, částečně na forbíně, částečně v kukátku, s tříčlennou kapelou, která děj komentovala a obstarávala hudební doprovod k písničkám. Část především mladých členů tohoto souboru se pak vyděluje ještě do souboru **Z ranče Wlkana** – Dagmar Čemusová s nimi připravila svoji verzi pohádky *O veliké řepě*, částečně maňásky, částečně v maskách.

Ševce Dratvičku hraje **LS Klubíčko Cvikov** odkrytě marionetami a zabydluje celé jeviště, kde má vyznačena jednotlivá prostředí a šikovně se tak vyhýbá přestavbám. Veršovaný text a písničky ale způsobují, že představení plyne poněkud stereotypně a jen občas něco výrazněji vybočí.

Spojáček z Liberce zahrál úpravu staré Průchovy hry *O zakleté labuti*. Hrál odkrytě marionetami ve velmi pěkně vymyšlené, s loutkami výtvarně korespondující scéně: do soklu byly zasouvány kulisy vytvářející odpovídající prostředí. Liberečtí jsou zkušení loutkoherci a. výborný byl především Kašpárek Jany Krauseové.

LS Mléčná dráha ZUŠ Semily předvedl dvě krátká představení v režii své pedagožky Hany Mockové. Nejprve *Ryby* od Ilji Hurníka a poté *Slípku pipku* od Pavla Šruta. V obou případech šlo o kultivované vyprávění prozaických příběhů prostřednictvím plošných loutek. Tolik k představením mimosoutěžním.

Pokud jde o představení soutěžní, začnu těmi mládežnickými. Mladí lidé z jinak už řadu let existujícího **LS Popelka z Lomnice nad Popelkou** se rozhodli udělat si divadlo po svém. Jeden z nich, Petr Sládek, zpracoval za využití starší dramatizace a předlohy J.Čapka pohádku *Jak pejsek s kočičkou dělali velký úklid*. Na scéně paraván (zdobený sítěmi s odpadky), před něj vylezou dvě strašidla, která uvidí děti a rozhodnou se zahrát jim pohádku. Pak už se hraje maňásky trochu zmodernizovaná verze o tom, jak pejsek s kočičkou myli podlahu – zavolají mobilem úklidovou službu a ta jim poradí, co dělat. Někdy trošku zbytečně dlouhé řeči, které maňáskům nesvědčí. Navíc je špatně rozumět, bytelný paraván hlasy tlumí. Ale také hezké akce vidíme: při úklidu se značně práší, při mytí unikají bubliny… Strašidla před paravánem trochu nelogicky moralizují o potřebě uklízet, a přitom mají sama všude binec. Posléze se od souboru dozvídáme, že všechno vzniklo pro zahrání při oslavě čarodějnic, tak proto ten rámec.

To soubor **Tak co?! ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** už patří k ostřílenýmbardům loutkářských přehlídek. Představil se s inscenací *Cirkus*. Jeho předchozí inscenace (s výjimkou loňské, kdy se pokusil o ucelený příběh) se skládaly z jednotlivých

LS Štokrle ZUŠ Semily, Africký příběh

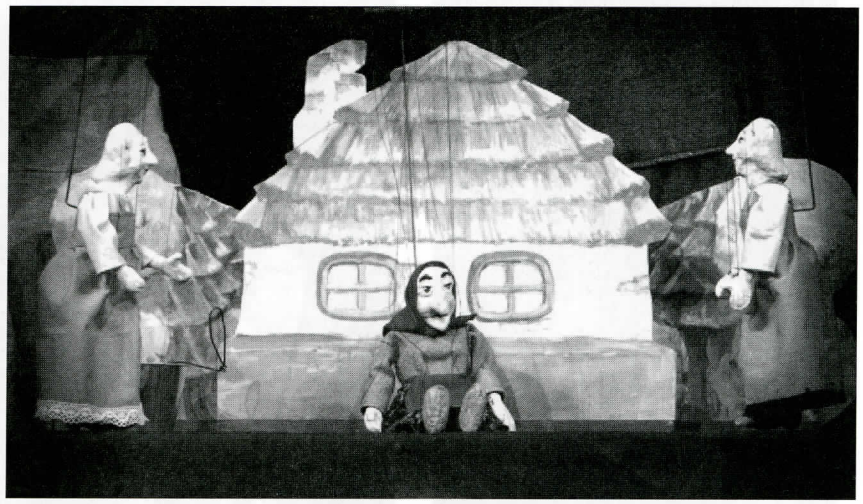

LS Maminy BOĎI Jaroměř, Bílá a Černá Fróna

výstupů a etud, tu více tu méně souvisejících a navazujících, ale téměř vždy zábavných. Tak tomu bylo i letos. Pod taktovkou „vyvolávačky" jsme viděli sled výstupů, více či méně výrazně vypointovaných a pak závěrečný výstup, nebo spíš ucelené představeníčko s prasátky, které se poněkud vymykalo. Pak jsme se dozvěděli, že bylo připraveno a hráno samostatně: herci komunikují s dětmi a děti mají zakřičet „ne" pokaždé, když prasátka chtějí udělat něco, co by neměla. Funguje to skvěle. Komunikace s divákem a schopnost na něj reagovat je vůbec silnou stránku tohoto souboru. Udělili jsme jim ocenění „za inteligentní zábavu s didaktickým připodotknutím prasátek". (Poznámka: protože odpadlo plánované představení, které se mělo hrát v jednom bloku s chlumeckým, soubor ještě přidal starší představení *Lakomé Barky*, které stále nic neztratilo na svém půvabu).

S **LS Štokrle ZUŠ Semily** jsem se setkala, pokud mě paměť nemýlí, poprvé a bylo to určitě setkání šťastné. Dva šikovní a evidentně nadaní kluci (středoškolského věku?) Pavel Martinec a Jakub Kovář předvedli autorské představení nazvané *Africký příběh*. Začíná tím, že oba aktéři přivlečou na scénu „karavanu velbloudů" – židle s opěradly překrytými látkou a na každém dva žluté hrby. Jdou se uložit ke spánku, aby si odpočinuli. Najednou scéna ožije, hrby se stávají pouští a na nich se postupně objevují rostliny a živočichové, tak jak postupuje příběh, nebo spíš jednotlivé sekvence, neboť výrazný dějový oblouk příběh nemá, všechno je jen tak lehce, ale nápaditě nahozeno. Plošné loutky jsou půvabné a šikovně zasunuty do hrbů, aby mohl samy stát, vše okořeněno pěknými nápady při veškerém jevištním konání a vyprávění, zvukovým doprovodem (pomoc třetí osoby). Pak najednou všechno zmizí, jen hrby zůstanou a opět se stávají velbloudy. Vodiči karavany vstávají a pokračují ve své cestě. To, co jsme sledovali, byl jejich sen. A byl to vydařený sen. Oba aktéry jsme ocenili za herectví a za inscenaci a tuto inscenaci doporučili na druhém místě k postupu na Loutkářskou Chrudim.

LS Kordula z Liberce přivezl pohádku *Kdo řekl mňau.* Pavlína Kordová hrála tentokrát se svými dvěma dcerami – obě vodily maňásky, zatímco Pavlína hlavně komunikovala s dětmi a vyprávěla. Začala tím, že měl přijet ještě Pavel, ale že se zpozdil a tak že zatím bude malovat, co si děti budou přát. Tak se taky dělo, až se po trochu dlouhém a na Pavlínu nezvykle málo energickém úvodu přešlo ke hraní pohádky. Nakonec Pavlína řekla, že tedy tu pohádku nějak odehráli i bez Pavla. Myslela jsem si, a kolegové z poroty též, že jmenovaný Pavel je fiktivní součást scénáře. Teprve z údajů o inscenaci a textové předlohy jsme zjistili, že v této inscenaci skutečně hraje, ale náhle onemocněl. Takže klobouk dolů, že tohle Pavlína s děvčaty zvládly tak, že jsme to nepoznali a na slušné úrovni.

LS Martínek z Libáně se díky svému principálu Janu Řezníčkovi věnuje v hojné míře pěstování marionetového divadla, tak jak jej hrávali kočovní loutkáři. Honza je výborný mluvič a tak i v inscenaci *Don Šajn* (text podle kočovného loutkáře Josefa Rumla), kterou do Turnova přivezli, zvládl na velmi dobré úrovni odmluvit všechny postavy s výjimkou Kašpárka. Toho jediného přenechal kolegovi. Problémy se objevily v ne zcela nápaditém vodění loutek a především v koordinaci vodičské složky s mluviči. Určitě by se vyplatilo věnovat zkoušení více času, protože dispozice pro tento druh divadla soubor má. Janu Řezníčkovi jsme udělili ocenění „za udržování tradice marionetového divadla a herecký výkon v mnoha rolích".

Velmi příjemně mě překvapilo představení **LS Maminy BOĎI Jaroměř**. Jana Dvořáčková napsala na motivy vlámské pohádky hru *Bílá a Černá Fróna* a hraje ji spolu se Zdenou Broukovou na stole a dvou židlích („detašovaných" dějištích) v hezké a funkční výpravě, s marionetami dvou velikostí i miniaturními „spoďáky" podle toho, zda se děj odehrává v interiéru či jak velký úsek krajiny je zabírán. Obě herečky spolu začínají ve vzájemné komunikaci trošku „antagonisticky", ale posléze spolupracují k šťastnému konci příběhu o matce, které měla dvě dcery, tu krásnou nenáviděla a chtěla zničit, ale díky vzájemnému vztahu obou sester se to nepovedlo. Do hry zapojují i dětské diváky, kteří přicházejí udělat ze svých ručiček most, aby Bílá Fróna mohla přejít jezero. Působí to samozřejmě a nenásilně. Stejně nenásilně (a až neuvěřitelně ukázněně) působí zapojení pětileté Zdeniny dcerky obstarávající přesně sporadický zvukový doprovod. Ocenili jsme Janu Dvořáčkovou za hru,

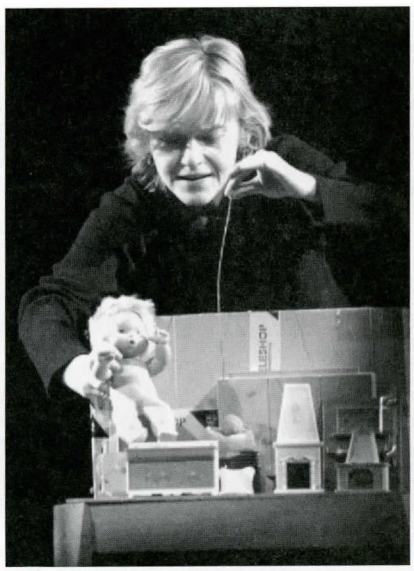

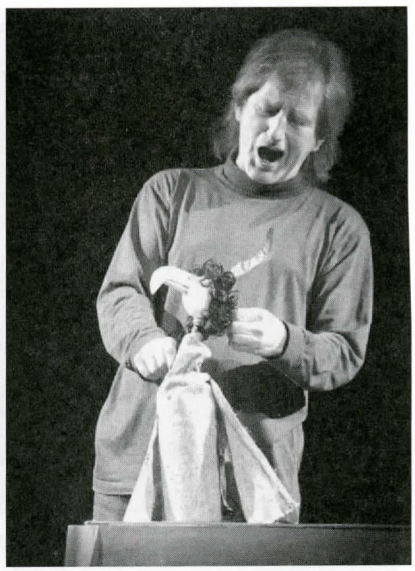

LS Čmukaři Turnov, Zvyřátka za to nemůžou

J. Dvořáčka a P. Brouka za výtvarné zpracování inscenace, souboru jsme udělili cenu za inscenaci a doporučili ji na prvním místě k postupu na LCH.

Na závěr jsem si nechala jediné představení pro mládež a dospělé – *Zvyřátka za to nemůžou* v provedení **turnovských Čmukařů.** Jde o autorské zpracování zvířecích povídek Pavla Trauba. Dáda Weissová, Romana Zemenová, Jarda Ipser a Jan Baron Marek vyprávějí a hrají vším možným – vlastním tělem, plošnými loutkami, maňásky, hračkami, předměty. Hrají na stole, na krabicích, na paravánu i všude okolo. A nejenže hrají, ale také některé příběhy zpívají či rapují. Mají k dispozici kytaru a spoustu nejrůznějších cinkátek a bouchátek zavěšených na tyči po straně jeviště a kdykoliv připravených k akci. Jednotlivé zvířecí příběhy, vlastně takové trochu novodobé bajky, se většinou daří výrazně pointovat (jen výjimečně se pointa rozpadá ve dvojí konec), jejich „chlupatost" (jak to pojmenoval Karel Šefrna) je tak akorát a nikde nepřekračuje míru vkusu. Takže jsme se ohromně bavili. Ale je pravda, že jednotlivé příběhy jsou v podstatě poskládány vedle sebe a na pořadí zas až tolik nezáleží. Inscenaci by jistě ještě prospělo, aby její tvůrci zapřemýšleli, zda jednotlivé příběhy ještě nepřeskládat a nepropojit tak, aby byl (vznešeně řečeno) vyklenut myšlenkový oblouk a vypointovány nejen jednotlivé příběhy, ale také inscenace jako celek. Přesto jsme dali ocenění "všem čtyřem Čmukařům za herectví v inscenaci", „všem čtyřem Čmukařům za písničky v inscenaci" a pochopitelně ocenili inscenaci jako celek. A také ji nominovali k postupu na LCH.

Tolik tedy letošní Turnovský drahokam. Sluší se ještě poděkovat domácímu souboru Na židli, jehož členové v čele s Petrem Zárubou se o všechny vzorně starají a popřát jim i nám všem, aby se i ten příští, už osmnáctý Turnovský drahokam vydařil.

Alena Exnarová
(Psáno pro Loutkáře, kráceno)

Jak žijí Čmukaři?

Na to jsem se chtěla zeptat při Turnovském drahokamu hned první den. Ale nějak jsme pořád nemohli najít volnou chvilku, až druhý den přehlídky jsme si na chviličku sedli v baru s Dádou Weissovou a Jardou Ipserem (Romana Zemenová už tu nebyla) a postupně překřikovali sílící hluk, neboť žíznivých lidí neubývalo, spíše naopak.

Já: Tak jak žijete?

Dáda: Zatím jsme pořád v kmenovém počtu, to znamená Jarda, Romana a já. To naše nový představení, který jsi tady viděla (*moje pozn. - Zvířátka za to nemůžou*), je vlastně už rok starý, premiéru jsme měli v dubnu loňského roku a zároveň to měla být derniéra. Udělali jsme si ho k narozeninám (*moje poznámka: Čmukaři slavili třicetiny*) a nakonec ještě trochu upravili a hrajeme ho. Jinak jsme měli trošku náročnější

Petr Záruba zazvonil na zvonec, přehlídce je konec. Za rok ...

rok, protože jsme se různě střídali v nemocech. Ale jinak bych řekla, že dobrý. Romana teď zase učí na ZUŠ dramaťák, zaskakuje za mateřskou. Já jsem na volný noze, skončila jsem s podnikáním. No a Jarda …

Jarda: Já jsem pořád v Jutě, už mám někde to inventární číslo napsaný…

Já: Máte už zase nějaké další plány? *(smích, tedy ne můj)*

Jarda: No, několik věcí se nám nepovedlo …

Já: …například ?

Jarda: Například Celestýna, kterou jsme nedotáhli, to máme jako dluh a chtěli bychom ji udělat. Panáci jsou pěkný a možná, že si to za ta léta sedlo a že by se nám to mohlo podařit. No a pak ještě nějaký další věci…

Dáda: Taky budeme dělat na Kočičích jazýčkách, které jsme hráli před několika lety a moc to nevyšlo, a to nám je líto, protože si myslíme, že to tak úplně blbý není. To se týká taky Sadoděda, protože to bylo představení, který mělo ohromný ohlas mezi dětmi a bylo by škoda nedotáhnout ten konec, kterej tak divně vyznával… Takže nic nového, spíš takový správky a opravky.

Jarda: A pak jsme si dali za úkol, že si každý z nás udělá takové kratší představení, kdyby byl někdo nemocný, jak se nám teď stává, tak abychom mohli hrát. Podobně jako já hraju s Jirkou Polehňou Pustej les (*moje poznámka pro ty, co nevědí: buď hraje sám nebo hrají spolu každý svou pohádku se společným rámcem*). Já jsem si dost zahrál, na rozdíl od holek.

Dáda: Romana začala dělat Elvíru, to představení, který tady na přehlídce bylo loni, a pak právě onemocněla a nemohla to dodělat, takže jsem do toho vstoupila a hrála to. To je taky představení, který je zajímavý a taky by si zasloužilo něco s tím udělat. Romana říkala, že na tom představení už bylo vidět, že je nemocná, takže teď by to možná mohlo vypadat zdaleka jinak. Je tam zajímavá práce s předměty a oživováním věcí, jen je třeba prostě to celé nějak znova a lépe uchopit.

Tady někde náš rozhovor skončil – bar hučel (a můj diktafon pak taky), tak jsem Čmukařům poděkovala a popřála, ať se jim daří a vnořili jsme se do hlučícího davu.

Alena Exnarová

***

Krajská postupová přehlídka
divadelních ochotnických souborů
v Pardubickém kraji
s postupem na celostátní přehlídku
**"Divadelní Děčín /
Divadelní Třebíč"**

ZLOM VAZ PO VII.

v České Třebové 23. - 25. 3. 2007

Porota:
Ing. Dušan Zakopal,
prof. Mgr. František Laurin,
Karel Semerád

Výsledky:

ČESTNÉ UZNÁNÍ porota udělila:
- Jiřímu Jirešovi za režii inscenace hry R. Thomase „Osm žen"
- Magdaleně Peterkové za roli paní Chanelové ve hře R. Thomase „Osm žen"
- Markétě Indráčkové za roli Katky ve hře R. Thomase „Osm žen"
- Lence Lánové za roli Augusty ve hře R. Thomase „Osm žen"
- Boženě Weiglové za roli tety Groce ve hře L. Pirandella „Sicilská komedie"
- Renátě Bartlové za roli Carminy ve hře L. Pirandella „Sicilská komedie"
- Zdeňku Hilbertovi za roli Nico Scillacilia, řečeného Liola ve hře L. Pirandella „Sicilská komedie"
- Ladislavu Markovi za roli Ricarda ve hře N. Manzariho „Barbí ví jak na to"
- Kateřině Formánkové za roli Barbí ve hře N. Manzariho „Barbí ví jak na to"
- Markovi Harvanovi za roli Francois ve hře F. Vebera „Blbec k večeři"

Mimořádné čestné uznání poroty:
- Verunce Malínkové za vytváření příznivé atmosféry při uvádění představení

CENU porota udělila:
- Dáše Divišové za scénografii k inscenaci M. Horníčka „Dva muži v šachu"
- Miroslavě Rožkové za roli Johany ve hře Nataši Tanské „Před půlnocí"

Za nejlepší inscenaci:
Divadelnímu souboru HÝBL Česká Třebová za inscenaci hry Roberta Thomase „Osm žen"

Porota doporučila
Na NÁRODNÍ PŘEHLÍDKU Divadelní Děčín a Divadelní Třebíč 2007
na 1. místě
Divadelní soubor HÝBL Česká Třebová s inscenací hry Roberta Thomase „Osm žen"
na 2. místě
Divadelní soubor Divadlo Dostavník Přerov s inscenací hry Luigiho Pirandella „Sicilská komedie"

DIVÁCKÁ SOUTĚŽ
Nejlepší inscenace : DS Amaťák Pardubice – BARBI VÍ JAK NA TO

***

KRAJSKÁ LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA

Pardubického kraje
s postupem na celostátní přehlídku
Loutkářská Chrudim

CHRUDIM POTŘETÍ

Krajská přehlídka loutkářských souborů Pardubického kraje proběhla na malé scéně chrudimského Divadla Karla Pippicha 24. a 25. března za podpory Pardubického kraje a pod záštitou místostarosty Chrudimi Romana Málka. Organizačně ji zajišťoval stejně jako v letech minulých Libor Štumpf a zapojil své přátele i příbuzné. Viděli jsme celkem třináct představení a představeníček a dva malé přídavky navíc. Budu se jim věnovat v pořadí, v jakém jsme je s kolegy porotci Jardou Ipserem a Zuzkou Novotnou viděli.

Přehlídku zahájil chrudimský loutkář a člen souboru Ahoj **Jaroslav Filipi** sólovou produkcí, pro kterou si tentokrát vybral a upravil Cinybulkův *Ostrov splněných přání*. Jarda

často používá samostojné marionety vlastní výroby. Letos ale (na rozdíl od loňska, kdy hrál a vyprávěl odkrytě) pro ně zvolil iluzivní kukátko a tak se najednou projevila jejich pohybová omezenost. Hodně se mluvilo a ani dramatické momenty v předloze obsažené nemohly být využity. Omezením bylo také použití playbacku, který si Jarda sám namluvil a který poněkud nevzrušivě plynul.

Tereza Nováková a Monika Licková z Chrudimi připravily pod vedením Libora Štumpfa pohádku *Kohout světtapán* o vychloubačném kohoutovi, který se domníval, že bez něj by nevyšlo slunce a nepřišel den. Hrály na playback (nepoznali jsme, že obě slepičky kdákavě namluvila Jarka Holasová), černodivadelní technikou, plošnými, bílou linkou kreslenými pohyblivými loutkami, ve stejně pojednaných dekoracích (výprava Libor Štumpf a Jarka Holasová). Byla to kultivovaná ilustrace. Jen jsme si kladli otázku, zda tato černobílá varianta umožňuje dostatečně zobrazit proměnu noci v den. Pravda, měsíček se vymění za sluníčko, ale jinak se vlastně nic nestane.

LS Ahoj Chrudim, jmenovitě Libor Štumpf a Lenka Svobodová, zahrál vlastní úpravu staré Schweigstillovy hry *Jak Kašpárek napálil ježibabu*. Zahrál ji ve starém rodinném divadle a dekoracích (proscénium Christian), malými marionetkami. I přes úpravu se stále vedou některé zbytečné řeči, inscenaci by prospělo ještě se od některých oprostit a více se soustředit na dějové momenty hry. Jinak je ale slovní projev živý, komunikace s dětmi finguje a výborné je motorové koště s funkční vrtulí.

LD Dančajáno z Litomyšle jsem neznala a tak pro mne byla jeho produkce více než příjemným překvapením. *Pohádka pohádková* je vlastním dílem obou hereček, Jany Paulové a Daniely Voberové. Představení začíná jakýmsi „vyvolávacím" úvodem, kdy obě herečky v pěkných, nápaditě řešených, barevně sladěných kostýmech jarmarečním způsobem zvou na svou produkci. Samotný příběh o rozmarné princezně pak hrají malými marionetkami ve dvou rodinných divadélkách postavených těsně vedle sebe, což umožňuje plynulé přechody z jednoho prostředí do druhého. A je také zajímavé sledovat, jak jsou obě herečky sehrané a výtečně spolupracují při vodění loutek, proměnách scény a obstarávání zvukového doprovodu, aby tato plynulost nebyla ničím narušena. Projev loutkohereček je velmi živý, loutky razantně vedené, situace pointované. Nápadité a vtipné je i vedení příběhu, kdy několikrát předpokládáme, že bude konec, ale on se ještě dále překvapivě rozvíjí a graduje. Přitom zůstává stále přehledný, o čemž svědčily i četné komentáře malých dětí v hledišti. Pohádka pohádková je představením, při němž se baví děti i dospělí a my jsme je nominovali na Loutkářskou Chrudim.

LD Dančajáno z Litomyšle, Pohádka pohádková, foto E. Hortenská

LS Bublanina ze Vsetína přivezl do Chrudimi inscenaci *Začarovaný les*, jejíž předlohu napsala jedna z obou aktérek, Kateřina Davidová, na motivy lidových pohádek. Na scéně stojí paraván, na něm stromy. Před něj vychází turistka Kateřina s ohromným batohem. Zabloudila v lese a chce najít autobusovou zastávku. Současně se ale Kašpárkovi ztratila princezna (obě postavy hrány maňásky), která šla za dobrodružstvím. Kateřina pomáhá Kašpárkovi princeznu hledat a při tom oba čelí různým skutečným i potenciálním nebezpečím, která jsou vesměs netradičně a vtipně vyřešena – vlk nesežral princeznu, tak dostal od Kateřiny svačinu, v hrůzné dračí sluji byla nakonec objevena malá ještěrka... Prolíná se próza s veršem a zpěvem. Prolíná se práce s maňásky s čistě hereckou interpretací postav (Kateřina, ježibaba) a při řešení situací je tohoto rozdílu organicky využito. Představení končí krásnou výtvarnou tečkou: z přední stěny paraváně od-

Neúnavný Jirka Vencl si tentokrát připravil hru O draku Bazilišovi

jíždí plošný miniautobus a na druhé straně odcházejí dvě minipostavičky k minihradu. Celku této inscenace by ještě prospělo herecky výraznější pointování některých situací a dořešení rozpačitějšího úvodu, kdy trochu déle trvá, než se vše rozjede. I přesto jsme se rozhodli doporučit představení k postupu na LCH.

Neúnavný senior **Jirka Vencl z České Třebové** je nezařaditelný samorost. Tentokrát si připravil hru *O draku Bazilišovi* a k tomu si přizval dva pomocníky, kteří zajišťovali hudební (kytara) a zvukovou stránku inscenace. Jirka si nejdříve napsal úvod pro Kašpárka, v němž mimo jiné vysvětloval některé pojmy a tudíž Kašpárek hovořil také o nedávno vydané publikaci „Divadelní jarmárka prof.Císaře" a jejím autorovi. I když i v příběhu samotném použil spodové loutky, masku draka a několik různých předmětů půvabně ilustrujících některé informace (například rozhození kostí živočichů sežraných drakem), v podstatě by žádné loutky a předměty nepotřeboval. Protože příběh vyprávěl a hrál celým tělem především on sám a veršovanou předlohu doplňoval svými prozaickými vysvětlujícími komentáři. Pak ještě přidal dva v úvodu zmíněné přídavky navíc: nejprve nám předvedl marionetu Luise Armstronga v akci a potom loutkový striptýz tak, jak prý jej před třiceti lety vymyslel a na LCH předvedl Miloslav Linhart ze Šumperku. Pobavili jsme se.

Svěřenci Jirky Polehni ze **ZUŠ Na Střezině Hradec Králové** přivezli tři krátká představeníčka a protože vznikala nezávisle na sobě, uvedli je pod společným názvem *Třikrát úplně jinak.* Prvním příběhem byla *Moralita o slepém a chromém* inspirovaná Dariem Fo. Lucie Vrminská a Jan Jaroš ji zahráli na stole malými loutkami, které na první pohled nezapřely autorství Jirky Polehni. Zahráli střídmě a soustředěně příběh o tom, jak Spasitel vrátí slepci zrak a chromému nohy a oni, protože si uvědomí, že budou muset pracovat, vynadají mu. Jen význam závěrečného gesta Spasitele nám zůstal utajen.

Mirek Alexa, Rybář

Dita Kramářová s Bárou Šůstkovou zahrály pohádku Hany Doskočilové *O nejlínějším strakapoudovi.* Zahrály ji pruhovanými podkolenkami (modře pruhovaný on, červenorůžově pruhovaná ona) a jako dekorace jim sloužilo vlastní tělo a oblečení. Sympatická školní etuda.

Dítě opilcovo podle P. H. Camiho nastudovaly Veronika Dvořáková s Janou Kyralovou a využily k tomu maňásky. Je rozhodně dobře nakročeno, ale prospěla by razantnější práce s maňásky – lépe by odpovídala charakteru Camiho černého humoru.

Psát o *Malém princi u krále* Libora Štumpfa a Lenky Svobodové jako o uceleném představení lze jen těžko. Šlo vlastně o jednu situaci vytrženou z představení, na němž se před časem oba aktéři podíleli a které bylo připraveno především pro vývoz.. Jde o luminiscenční divadlo, loutky jsou vedeny černodivadelní technikou na playback. V této epizodě spolu loutky vedly dialog a nic se v podstatě nedělo.

Mirek Alexa z Chrudimi je zkušený maňáskář (vloni se představil s maňáskovou etudkou Potrestaný zloděj). Pod režijním vedení Libora Štumpfa nastudoval etudu nazvanou *Rybář.*. Představení se odehrává beze slov, jen za doprovodu svižné hudby. Tato hudba místy možná až příliš nutila Alexu do tempa a některé důležité situace tak neumožňovala více rozehrát. Přes některé připomínky jsme Mirkovi doporučili, aby se přihlásil do Okénka loutkářských tradic na LCH, neboť letos bude zaměřeno na maňásky a tohle představení tam podle našeho názoru patří.

V neděli nás čekala poslední dvě představení. Nejprve zahrál **LS Radost z Pardubic** starší hru Aleny Tomasové *Lízinka.* S tímto již dlouho existujícím souborem jsem se setkala poprvé a neměli jsme s nimi možnost ani hovořit, protože ihned po představení a obědě odjeli. Prý hrají pravidelně každý týden a především marionetami. Do Chrudimi přivezli maňásky. Připravili pro ně simultánní scénu (paraván přes celou šíři jeviště), takže se sice vyhnuli přestavbám, ale stísněný prostor jednotlivých prostředí neumožňoval jakékoliv rozhraní akcí. Navíc hráli na playback a občas se netrefovali pohybem do slov či zvuků. Hodně se mluvilo a celé představení působilo monotónně a děti v hledišti po čase přestávalo zajímat.

Závěr přehlídky obstaral Chrudimský **LS Kacafírek** s inscenací staré hry Marie Záhořové-Němcové *Princezna Čárypíše* v úpravě a režii Františka Žaluda a příjemně nás překvapil. Představení bylo hráno marionetami na nitích v kukátku, v rozdělené interpretaci. Vodiči ovšem seděli v první řadě před jevištěm, takže dobře viděli na vodiče a mohli tak reagovat podle potřeby. Marionety byly slušně vedené a mluvičský part živý - snad jen s výjimkou poněkud matného Kašpárka (ale dozvěděli jsme se, že to byl záskok). Představení prý bylo těsně po premiéře a tak se jistě ještě podaří vymyslet zřetelnější realizaci klíčového momentu příběhu, kdy princezna udělá kaňku a je tak vysvobozená ze svého údělu psát a psát…

A pak už byl konec a tak se všichni loučili s tím, že to bylo fajn. Tak zase za rok !

Alena Exnarová,
psáno pro Loutkáře

***

20. - 22. dubna 2007

SNĚHOVÝ BRNĚNEC

Krajská přehlídka venkovských divadelních souborů Pardubického kraje s postupem na celostátní přehlídku "Krakonošův divadelní podzim" ve Vysokém nad Jizerou

Pořadatelé: DS E. Vojana Brněnec a Krajská knihovna v Pardubicích

Porota ve složení: Ing. Dušan Zakopal - předseda, Prof. Mgr. František Laurin, Mgr. Alexandr Gregar, Hana Cihlová - tajemnice

nominovala na KDP
DS Městečkov Trnávka – M.Camoletti: Na správné adrese

Doporučení programové radě k výběru na KDP - DS Prakota Řetová – Čajovna posledního srpnového dne

Ceny:
- za herecký výkon Janu Burešovi (Chvaletické divadlo JEN TAK) v roli Václava v inscenaci „Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho"
- za herecký výkon Jakubovi Šimkovi (DS Prakota Řetová) v roli plk. Purdy v inscenaci „Čajovna posledního srpnového dne"
- za herecký výkon Martinu Pospíšilovi (DS Městečko Trnávka) v roli Spartaka v inscenaci „Na správné adrese"
- za herecký výkon Ondřejovi Čechovi (DS Městečko Trnávka) v roli Gerarda v inscenaci „Na správné adrese"
- hereckému kolektivu DS Prakota Řetová za osobitou interpretaci předlohy hry „Čajovna posledního sprnového dne"
- Janě Trantírkové (DS Městečko Trnávka) za scénografii hry „Na správné adrese"
- Ludmile Kučerové (DS Městečko Trnávka) za režii a kostýmy v inscenaci hry „Na správné adrese"

Čestná uznání:
- Ivanu Loňkovi (Chvaletické divadlo JEN TAK) za roli dr.Zvonka Burkeho v inscenaci „Podivné odpoledne dr.Zvonka Burkeho"
- Jiřímu Macháčkovi (DS SNOOP Opatovice n.Labem) za roli přednosty stanice Ing.Ant.Jánského v inscenaci „ Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou"
- Ivo Kunstovi (DS SNOOP Opatovice n.Labem) za roli výpravčího P. Dvořáka v inscenaci „Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou"
- Ondřejovi Ryskovi (SD Prakota Řetová) za roli Sakiniho v inscenaci „Čajovna posledního srpnového dne"
- Jaroslavu Červinkovi (DS Městečko Trnávka) za roli Bernarda inscenaci „Na správné adrese"
- Otto Stenzlovi (DS Městečko Trnávka) za roli Jeana v inscenaci „Na správné adrese"
- Alici Moravcové (DS Městečko Trnávka) za roli Georgetty v inscenaci „Na správné adrese"

Anketu diváka vyhrál DS Městečko Trnávka.

SNĚHOVÝ BRNĚNEC

Pohostinné moravské místo, kousek od Březové, vlastně Březová nad Svitavou a Moravská Chrastava, prostě po cestě do Brna od Svitav. Na kopečku hospoda, kde se stavují šoféři, uvnitř hospody skvělý sál a pohostinní členové místního divadelního souboru, kteří převzali, už po čtvrté, otěže krajské činoherní přehlídky venkovských souborů Pardubického kraje. Letos se konala ve dnech 20. – 22. 4. 2007. V porotě prof. František Laurin, Dušan Zakopal a autor zprávy.

Viděli jsme DS Klášterec nad Orlicí s vlastní adaptací pohádky Karla Čapka s názvem Magiáš a doktoři. Pěkný nápad, šikovné jevištní zpracování, ale co naplat, nepodařilo se důsledně oddělit vypravěčskou rovinu od hraných scének a dramatické jednání bylo pouhou ilustrací. Začátečnická nezkušenost byla vyvážena chutí a radostí z hraní. Chvaletické divadlo Jen Tak Chvaletice uvedlo od Ladislava Smočka Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho. Chvaletičtí zůstali hře něco dlužni. Vypustili závěrečné pasáže hry, oživení „mrtvých" a divák se přestal orientovat... Hrála se víc fraška než groteska. Zkušený soubor si mohl dát větší práci s analýzou dramatické předlohy. DS SNOOP Opatovice nad Labem přivezl hru Samuela Königgratze Ještě žiju s věšákem, čepicí a plácačkou. Hrabalovsky pábitelský text s laskavým pohledem na lidský úděl s propletencem životních příběhů klade vysoké nároky na jeho inscenátory. Sympatický výběr jednoho z nejsoučasnějších textů postavil

Jiří Macháček a Ivo Kunst z Opatovic, foto Hana Cihlová

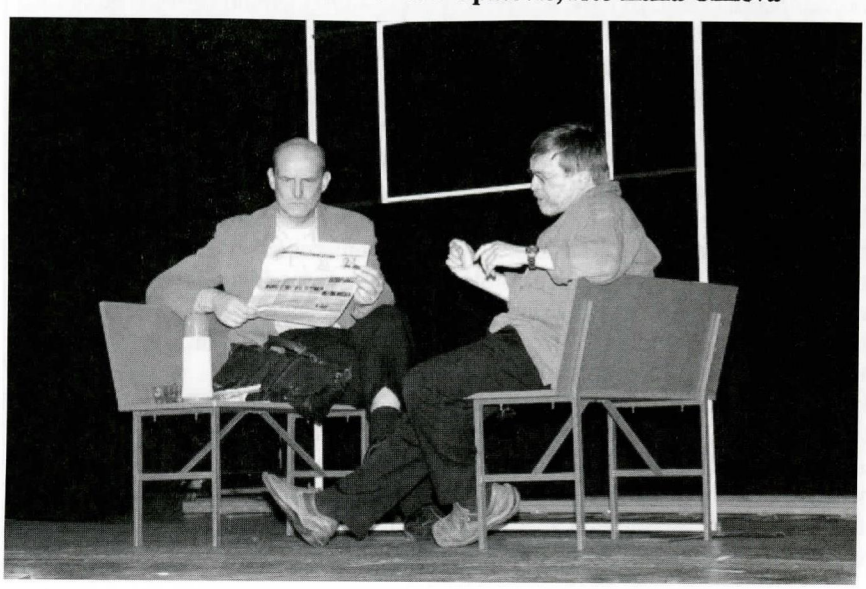

zkušený soubor před velký úkol, s kterým se zatím vyrovnal jen z části. Zato DS Prakota Řetová s inscenací Čajovna posledního srpnového dne přišel s předlohou, kterou lze považovat za dramaturgický přínos. Nastolené téma klade otázky o vývozu demokracie a poslání novodobých křižáckých misií. Odpovědi přesahují dobu i čas. Vznikla osobitá inscenace, ale žánr textu neodpovídal žánru představení. Předloha je energetickou dravou komedií s prvky satirickými, inscenátoři se však v části zpodobňující domorodé prostředí uchýlili k psychologicko romantizujícím prostředkům, k sentimentalizující pohádkovosti. Nicméně soubor prokázal výraznou jedinečnost svého vidění, tvořivost i snahu překonat meze jen zábavného divadla a dotknout se některých problémů současného světa. Divadelní soubor Městečko Trnávka zahrál hru Marca Camolettiho Na správné adrese, komedii, která si klade za cíl pobavit diváka. Soubor si byl vědom, že úspěch komedie tkví v herecké kreativnosti a toho plně využil zvláště v pánské části svých členů. Potřebná souhra partnerů se posléze dostavila a byla korunována velmi živou reakcí publika.

Porota se rozhodla pro Národní přehlídku venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou na tzv. Krakonošův divadelní podzim doporučit inscenaci Čajovna posledního srpnového dne divadelního souboru Prakota Řetová a nominovat inscenaci Marca Camolettiho Na správné adrese divadelního souboru Městečko Trnávka.

Taková byla přehlídka soutěžní, ale i zákulisí, společenské prostory, zábava a „sněhové" pochoutky byly na úrovni nejvyšší. Vynikající organizátoři, skvělý zástupce starosty. Parta lidí „z Brna", profesionálů techniků od Moši se tam cítila jako doma. A každý z porotců dostal diplom – čestné uznání. Podepsaný všemi soubory. To je přece pěkné..

Saša Gregar

***

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

Pardubického kraje
s postupem na celostátní přehlídku
"Dětská scéna"
12., 13., 18. a 19. dubna,
Pardubice, Dům hudby

Měsíc duben bývá pro všechny pořadatele krajských postupových přehlídek mimo jiné také ve znamení soutěže dětských recitátorů. Nejinak tomu bylo i v Pardubicích, kde se krajská soutěž konala v sále Domu hudby. Letos se postupně představilo odborným porotám 63 recitátorů. Počet je to potěšující; vždyť všude probíhají výběrová předkola. A jak tedy přehlídka dětí probíhala? U I. kategorie, kde se sešel největší počet soutěžících (19), porota postrádala "kouzelnou dětskost", která je jindy této kategorii vlastní. Nevím, kde se stala chyba. Prostě možná byla špatná konstelace hvězd, ale nicméně mne to přimělo přemýšlet o případné dílně pro paní učitelky, které děti do soutěží připravují. Je pravda, že mezi pedagogy je spousta zkušených odborníků. Ale na druhou stranu jsou i pedagogové, kterým by trocha poučení v této oblasti jistě pomohla v jejich tak záslužné práci. V této kategorii získali cenu Mikuláš Suchodol a Doubravka Jansová ze ZUŠ Žamberk, Daniela Můuková z Přelouče, Inka Kořínková ze ZŠ Stolany, František Přidal z Moravské Třebová a Lucka Petrová z České Třebové. Děti II. katogorie již zápolily o postup na národní kolo do Trutnova. Zde porota byla velmi spokojená nejen výkony recitátorů, hodnotila kladně výběr textů. Právě vhodný text pomohl k jednoznačnému postupu Dagmar Drahošové z Hlinska (text Jirka postrach rodiny), která vlastně přijela na soutěž jako náhradník. Spolu s ní postoupila do Trutnova zkušená Barbora Bobková z Litomyšle. Z Litomyšle byla i Klára Kutílková, která si odvezla 2. místo. To získala i Natálie Dunglová ze ZUŠ Žamberk. Cenu získali i Jaroslava Kubová z Dramatické školičky Svitavy a Michal Lorenc ze ZUŠ Lonkova Pardubice. Porota ocenila i vystoupení Karolíny Holštajnové ZŠ Závodu míru Pardubice a Kateřiny Koutné (ZŠ Mor. Třebová). III. kategorii zcela opanovali „pánové". Postup vybojoval ostřílený Adam Pávek z České Třebové, který zaujal porotu texty A. Vostré Hroch a žirafa a S. Leackoka. Dalším postupujícím byl David Macháček z chrudimské ZUŠ, náhradníkem pro postup byl Michal Papáček ze ZUŠ Ústí nad Orlicí. Nakonec Michal do Trutnova postoupil, neboť David Macháček byl v době konání národní přehlídky na léčebném pobytu v Řecku. Cenu získali i další slibní recitátoři – Ondřej Kocourek a Marcel Veselý. Z děvčat se umístila Šarlota Kratochvílová z Chrudimi a Denisa Daňková s Katkou Šimkovou (obě Dramatická školička Svitravy). Ve IV. kategorii sklízela úspěchy ZUŠ Chrudim. Vít Roleček si vybojoval postup, cenu získali Barbora Šottová a Václav Francouz. Další postupující byla Barbora Marková z Gymnázia Moravská Třebová. Porotu zaujala též Zuzana Vojtová z Dramatické školičky Svitavy, líbilo se i vystoupení Emy Hrníčkové z Pardubic.

Pořadatelé z oddělení kulturních služeb Krajské knihovny v Pardubicích věří, že i letošní krajská přehlídka přinesla všem zúčastněným radost a potěšení z dobře odvedené práce. Doufají, že určitou inspirací pro pedagogy byly dobře míněné rady poroty. Už nyní se pořadatelé těší na další milá setkání s malými recitátory.

Hana Cihlová

***

Přehlídka činoherního divadla pro děti

"DOSPĚLÍ (PRO RADOST) DĚTEM"

s postupem na celostátní přehlídku "Popelka Rakovník"

V Havlíčkově Brodě ve dnech 7. až 13. května 2007 se konal již 16. ročník. Přehlídky se zúčastnilo 8 amatérských divadelních souborů s inscenacemi pro děti a mládež. Z nich o postup na národní přehlídku POPELKA RAKOVNÍK usilovalo 7. Dále byly jako hosté přizvány dva soubory agenturní, jeden místní dětský soubor a místní loutkářský soubor.

Lektorský sbor pracoval ve složení: Luděk Richter, Daniela Weissová, Gabriela Starečková.

DOSPĚLÍ (pro radost) DĚTEM *Havlíčkův Brod 2007*

Havlíčkobrodská přehlídka DOSPĚLÍ (pro radost) DĚTEM má v podtitulu „regionální postupová přehlídka inscenací pro děti a mládež". Ve skutečnosti má charakter polostátní.

Dva soubory z Vysočiny, tři ze středních Čech a po jednom z kraje hradeckého, pardubického, libereckého a jihomoravského; pravidelní účastníci z jihočeských Prachatic tentokrát nepřijeli, zatímco plzeňský profesionální host Divadýlko Kuba, jenž je se svými čtrnácti účastmi z šestnácti možných nejpravidelnějším účastníkem přehlídky, nechyběl ani tentokrát.

Budiž předesláno, že jako obvykle byly výchozím a určujícím problémem předlohy. Těch dobrých není v divadle pro děti nazbyt. A ze špatné předlohy – upovídané, bez příležitostí k hereckému jednání, nelogické, beze smyslu – je těžko uplést smysluplnou a působivou inscenaci.

Mimosoutěžní **Sněhurka** Domina Pelhřimov je odvážná postmoderní parafráze známé pohádky, nabitá narážkami na situace a hrdiny masmédií, v nichž však uniká smysl dějových peripetií.

Císař a písař domácího Dadivadla, (rovněž nesoutěžní) drobnička o nedoslýchavosti, jež zabránila válce, trpí ještě nedostatky ve vybavení sympatických deseti až dvanáctiletých herců a nejasnou kompozicí celku.

Brněnské Absolutní divadlo zahrálo tradičně pojatou pohádku **O dvanácti měsíčcích**, jíž příliš neprospělo vložení postav Větru a Času – vypravěče, vždy připraveného proměnit se v patřičný měsíc, jejichž „zásluhou" nemusíme mít o Marušku strach ani na vteřinku. Herectví téhož souboru bylo mnohem uměřenější a přijatelnější v nesoutěžních **Císařových nových šatech**; škoda ztráty dramatického napětí v závěru, kdy oba podvodníci dobrovolně a bez důvodu přiznají svůj trik a císař je ještě odměn za zprostředkované poučení.

Velká loupežnická pohádka DS Tyl Čelákovice nabízí slušné herecké výkony i řadu oživujících zcizení, ztrácí se v nich však (i vinou ne zcela přehledně budovaných mizanscén početného ansámblu v malém prostoru) hlavní linie příběhu, napětí z něj plynoucí a hlavní téma.

Turnovské divadelní studio se se svou inscenací **Vstupte!** Poněkud minulo se zaměřením přehlídky: pokus o modelové psychodrama, odehrávající se mezi účastnicemi falešného konkursu (ve skutečnosti peepshow pro voyery v kabinkách), se s dětským divákem jakéhokoli věku zcela míjí.

Pohádka **O princezně, která snášela zlatá vejce** vamberského DS Zdobničan vyniká několika slušnými hereckými výkony a barvitými kostýmy, ale také nejasnými motivacemi mnohých postav i nesděleným smyslem příběhu.

DS Klicpera z Chlumce nad Cidlinou potěšil v inscenaci **O kuchaři Nosáčkovi a rychlonohém drátěníčkovi** především množstvím mladých tváří, které jsou příslibem, že amatérské divadlo pro děti snad nezahyne, u nichž však také nepřekvapí obtížnost ne-li nemožnost zvládnutí psychorealisticky pojatých postav; což vynikne zvlášť v tématicky neujasněném textu bez možností k jakékoli akci.

Ambiciózní **Taneček přes dvě pekla** DS při MKS Červený Kostelec má silnou stránku v muzikálovém herectví a slabší stránku v televizní předloze, která je sice troškovsky rozverná a lehkonohá, ale tím i roztěkaná tématicky, motivačně a dramaticky.

Bezkonkurenčně největším zážitkem byl **Matěj a čarodějnice** DS TJ Sokol Lázně Toušeň. Dvojpříběh o třech čarodějnických učnicích, které koukají, kudy se vyhnout škole, a o kovářovic Matěji, jenž ne a ne se ženit (dokud se nesetká právě s tou z čarodějnic, co by pořád spala), je dobrou příležitostí k rozvinutí herecké jednání a inteligentní zábavy. Slušná předloha, divadelní cítění a potřebná míra talentu i poučení daly vzniknout inscenaci živé, nabité smysluplnými pohybovými akcemi, barvitě groteskní, plné přesně vypracovaných a načasovaných gagů s dokonalou vzájemnou synchronizací, se spoustou nápadů, které vždy míří k sdělení situace, děje, tématu. Herci (samozřejmě vedeni režií) znají a drží v nebezpečně razantní nadsázce míru a vkus a vedou inscenaci od začátku do konce ve strhujícím, dobře vystavěném temporytmu. Čtyři čarodějnice na forbíně jsou jeho dynamickým motorem. Zklidňujícím protipólem je prostředí kovárny, v níž však je přesná stylizace a dokonalá pohybová koordinace v prostoru stejně hybná a zábavná. Jednoduchá, vkusná a funkční scéna se rychle proměňuje jen zatažením oponky. Rezervou je v tuto chvíli především samotný konec. Hlavní zápletka (jak napovídá už titul) se točí kolem vztahu kováře Matěje a nepovedené čarodějnice Kačizny, ale ti jsou v závěru odsunuti do pozadí a místo toho dvě zbylé žačky nabádavě řeční o tom, že když se umyjí, určitě uspějí mezi lidmi, zatímco dosavadní fanatická čarodějná učitelka udělá kotrmelec

a prohlásí, že rozpouští školu, aby se mohla vdávat. Vynikajícně rozehrané komedii tak chybí logická a divadelně účinná tečka, ne-li pointa. A snad ještě pár maličkostí by stálo za úvahu: přesnější vypracování vývoje vztahu Kačizny k Matějovi a naopak, důraznější sdělení, proč mají čarodějnice škodit právě v kovárně, a vyjasnění motivu bývalého čarodějnictví kovářovy hospodyně.
I tak jde však o inscenaci, kterou je radost uvidět, uslyšet a zažít. Ve snaze dopřát toto potěšení i dalším divákům nominovala porota tuto inscenaci na národní přehlídku Popelka Rakovník 2007.

Luděk Richter
(Psáno pro Amatérskou scénu)

DS Meziměstí, Úžasná svatba

Dospělí pro (radost) dětem již šestnáctkrát

Každý den s téměř rituální pravidelností přehlédnu početný zástup dřevěných vysoustruhovaných panenek, které mi doma připomínají přátele z Havlíčkova Brodu. Každá figurka má své ozvláštnění, svůj výraz a každá zastupuje jeden ročník regionální postupové přehlídky inscenací pro děti a mládež. Tak se stalo, že havlíčkobrodská divadelní přehlídka s mnoha doprovodnými akcemi vklouzla postupně do mého života a zabydlela se v něm i se svými stálými hosty, lektory, soubory a s celým tím dětským hemžením. Je mi s nimi dobře a děkuji jim za to.

Letošní květnový přehlídkový týden představil třináct inscenací pro všechny předpokládané a zvané věkové kategorie diváků. Ti si přišli na své i na výstavě dětských výtvarných prací, nazvané Moje nejmilejší pohádková postava. Na národní přehlídku do Rakovníka byla lektorským týmem nominována pohádka Matěj a čarodějnice v podání divadelního souboru TJ Sokol Lázně Toušeň. Tak tedy šťastnou cestu toušeňským na podzimní klání a nám ostatním „Na shledanou" v Havlíčkově Brodě příští rok.

Karla Dörrová

***

BYL JSEM A VIDĚL JSEM

Od Pasti na myši až po Úžasnou svatbu. **43. Meziměstské divadelní hry.** Jako každý rok pečlivě připravená přehlídka. Čtyři představení pro dospělé a jedna pohádka. I když letos by se dalo diskutovat. Jiráskova Lucerna je vlastně taky pohádka - jenže nejen to. Pro dospělé má zcela jinou dimenzi. No a když už jsme u Lucerny, ještě jedna zajímavost. Sehrál ji zcela nový soubor WOKNO z Broumova (viz - wokno.broumovsko.cz). Jenže čtyři členové souboru jsou rovněž z Meziměstí. Eva Žemličková, Milan Mach, Antonín Zelený, Antonín Kohl. Takže přehlídku jsem si užil nejen v hledišti, ale i na jevišti.

Jednoznačně - nejlepším představením přehlídky byla Úžasná svatba. Autor R. Hawdon, sehrál soubor z Meziměstí pod režií již zkušené Ireny Kozákové. Svižně vedená konverzačka s místy velmi zdařilými gagy. Smíchem reagující obecenstvo, dvakrát potlesk na otevřené scéně. Mladý soubor právě ve věku aktérů svatby podal přesvědčivý výkon. Dokonce dvě mladičké, prvně hrající herečky vůbec nepůsobily dojmem kandrdasů a kdybych soubor neznal a nevěděl, že začínají, na jevišti bych to nepoznal. Po zhlédnutí představení jsem s ulehčením prohlásil, že už se nebojím o pokračování meziměstských divadelních tradic. V Meziměstí divadlo jede lépe než vlaky na sousedním peronu.

Zdraví vás Antonín Kohl

***

JAK SI SLEPIČKA S RYBKOU VYRAZILY DO PRAHY

Poslední únorový víkend se v Praze sešla pestrá společnost – zlatá rybka, želva, motýl, slepička a dvouhlavá dračice. Jejich setkání bylo zarámováno duhovými bublinami a příběhem o tom, co vše zažije malý človíček během svých prvních

DIVADELNÍ

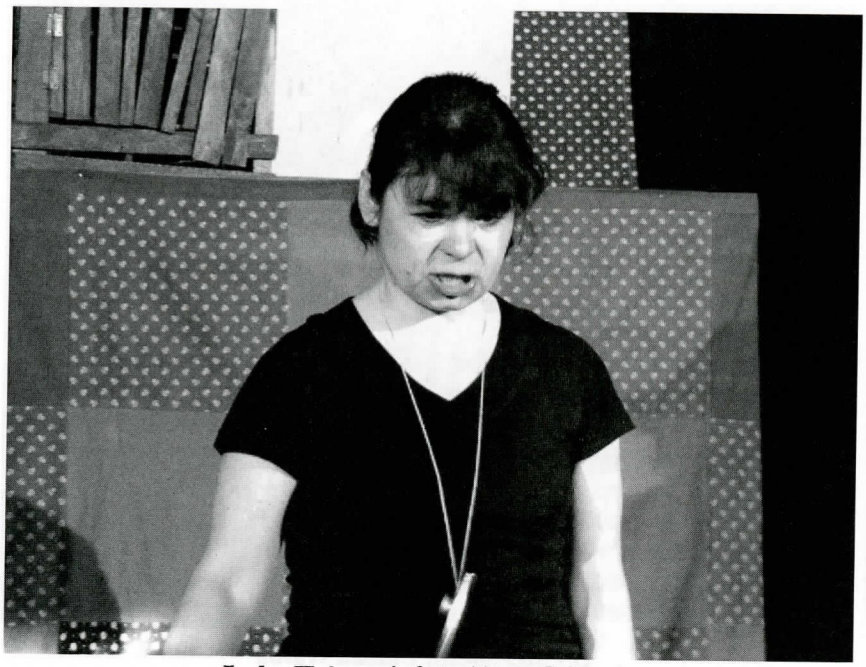

Jarka Holasová, foto Alena Crhová

devíti měsíců života. To vše na **Přehlídce sólové tvorby pro děti, jejíž pátý ročník se konal 23. - 25. 2. 2007 v pražském divadle Minor.**

Zlatá rybka a slepička dorazily do divadla Minor na mezinárodní setkání z Chocně a z Provodova. Zvláště zlatá rybka, která s pomocí Hanky Voříškové sehrála svou pohádku dvakrát, v sobotu a v neděli, mohla pokonverzovat nejen se slovenskou dvouhlavou dračicí, ale i s varšavským motýlem. Aby se mohla zlatá rybka v Minoru cítit jako ryba ve vodě, připravila produkce důstojnou vanu, a do ní zajistila 120 kilogramů keramické hlíny. Do vany Hanka s pomocí minorských technikářů nanosila několik kýblů vody, technikáři ještě zajistili obrovské zrcadlo, které umístili nad vanu, aby i vzdálenější řady diváků dobře viděly, a mohlo se hrát. (Původní Hančin požadavek – 10 diváků – nebyla produkce, která byla pronásledována pokladnou divadla Minor, která byla pronásledována vstupenek chtivými diváky, kteří byli pronásledováni pověstí, která již Hanku předchází, schopna zajistit.)

Po představení musela zlatá rybka hned uvolnit hrací prostor, a to v sobotu pro představení Matiji Solceho, a v neděli pro slepičku Jarky Holasové. Hned jak dozněl potlesk diváků, chopili se technikáři kýblů, vynosili vodu i hlínu, a potom vynesli i prázdnou vanu.

Jarka Holasová již podruhé uzavírala Přehlídku sólové tvorby pro děti, vloni s pohádkou Hrnečku, vař!, a letos s pohádkou O slepičce. Po představení vedla ještě Jarka s pomocí jednoho ze svých synů dílnu plošných loutek.

Dalšími víkendovými dílnami byly dílna žonglování pod vedením Renaty Němečkové a dílna papírového divadla Hany Gazdové.

Malá scéna divadla Minor byla poslední únorový víkend plná dětí, které zhlédly kromě pohádek O slepičce a O zlaté rybce ještě pohádky O dvouhlavé dračici Mezinárodního domu umění pro děti Bibiana z Bratislavy, několik krátkých příběhů Matiji Solceho, varšavského Motýla Walneho Teatru Adama Walneho, který přijel rovnou z turnovského Modrého kocoura, kde sehrál Genesis, a inscenaci O devíti měsíčkách slovenského souboru Piki z Pezinku. Inscenace vznikla na motivy knihy T. Lehenové Či je Miška myška?

Letošního pátého ročníku Přehlídky sólové tvorby pro děti se kromě zahraničních souborů účastnily i zahraniční hosté, a jedním z nich byl ředitel mezinárodního festivalu divadla pro děti a mládež Jeremy Turner. Ten si pro svůj festival ve Walesu ze všech pohádek o zvířátkách vybral právě pohádku o lidském mláděti s názvem O devíti měsíčkách. V jednání byla i pohádka O zlaté rybce, ale ukázalo se, že devět měsíčků dá dohromady angličtinu lépe než jedna zlatá rybka.

Přesto se domníváme, že slepička s rybkou odjely zpět do východních Čech spokojeny, a příští rok uvítáme opět v Praze Hanku Voříškovou i Jarku Holasovou, i když patrně bez jejich pernatých a šupinatých přítelkyň.

Kateřina Čejková

***

Divadelní soubor
VRCHLICKÝ
MěKS Jaroměř

Neil Simon: Řeči

Ve vypjatých situacích produkují řeči další řeči a ty se pak zpravidla na hony vzdalují skutečným událostem. Tohoto jevu využil autor Neil Simon při psaní svěžího textu s překvapivými zvraty.

Začínající režisér Martin Vakrčka s dalšími členy jaroměřského divadelního souboru Vrchlický objevoval břitký humor i záludná úskalí obtížnosti při inscenování zvolené dvouaktovky.

Ve funkční scéně a před dvakrát naplněným sálem seznamovali standardně vybavení herci publikum se světovým autorem, který by ovšem občas vyžadoval nápaditější tvorbu jevištních situací. Nicméně díky za odvahu režisérovi při dramaturgickém výběru a všem aktérů za vervu, s jakou se chopili svých úkolů.

K. Dörrová, listopad 06

***

KOLEKTIVNĚAUTORSKÁ PŘEDSTAVENÍ DS

„NAKAFRÁNO"

NAŠTĚKANÁ ANEB 4 ŽENY V MALOMĚSTĚ a.s., SPOLEČNOST BLOUMAJÍCÍ VEŘEJNOSTI

Kateřina Doubravová, Alena Tomášová, Gabriela Šťastná a Romana Zemenová, to jsou múzy, autorky i realizátorky něžného setkání s publikem, jemuž předkládají s ohromnou dávkou invence často velmi frekventované osudy mladých žen. Realita života v konfrontaci se sny nezatíženými povinnostmi, to vše s lehkým odstupem, plným jemného humoru, ženské grácie. Ženy se scházejí u jedné z nich v kavárně a „vyprávějí" své příběhy prostřednictvím reprodukce každodenních zážitků. Každou chvíli je, nebo může být některá z postav naštěkaná, neboli těhotná, a to je pak určující moment pro další ubírání se životem. Křehká inscenace vznikala rychle, pod citlivým dohledem Jana Barona Marka v samém závěru zkoušení. Ve výsledku báječná podívaná.

K. Dörrová, leden 07

***

VLASTÍK VRCHLABÍ ŽIJE!

Nějaký čas o nich nebylo slyšet.
Ale
mají nového principála
ing. Jan Konvalina,
pěkné nové internetové stránky
http://vlastik.brbla.net
a především novou hru, kterou již přihlásili na Červený Kostelec '08

Jiří Janků:
Prokletí rodu Baskervillů,
aneb pozor zlý pes!
v režii J. Loudy

Tímto kusem se soubor vrací ke své tradiční dramaturgii – humorná variace na známé téma – i k osvědčenému autorovi, neboť J. Janků byl spoluautorem velmi úspěšné adaptace Třech mušketýrů. Hra tedy oplývá inteligentním humorem i trochou napětí.

Podaří se Sherlocku Holmesovi odhalit záhadu strašlivého netvora? Jaké nástrahy mu připravili zločinci a jaké autor adaptace? Je úchylem Dr. Mortimer, Cimrman, nebo Holmes? Zajímají-li vás odpovědi na tyto veledůležité otázky, nezbývá vám, než navštívit představení…
Premiéra proběhla 6. 12. 2006 na scéně KD Střelnice Vrchlabí.

***

DIVADELNÍ SOUBOR KULTURNÍHO DOMU V HOLICÍCH

12. ledna 2007 uvedl svou další **(zimní) premiéru**
Režisér Pavel Hladík
si vybral hru Jana Wericha

TETA Z BRUSELU

Bláznivá komedie Jana Werich vypráví ztřeštěný příběh o dvou příručích a jejich šéfovi, dvou dámách, které snad najdou ženicha, ale především o tetě, která je možná z Bruselu, ale která má zcela určitě všechno pod taktovkou. V hlavní roli se představila Lída Voříšková.

Jako jarní premiéru sezóny si souboru vybral - v osobě režisérky Jitky Juračkové - Patrickovu hru

RAJČATŮM SE LETOS NEDAŘÍ

Není pochyb o tom, že leckterý ochotník neodmítne rajče, kečup může i k palačinkám a na maminčinu "rajskou" nedá dopustit. Opak platí ve stejné míře, ve stejném rozsahu. Týká se to i holických divadelníků, přesto je však bez výjimky zaujal americký dramatik John Patrick, který "rajčata" uvedl do názvu jedné ze svých neodolatelných komedií.

Divadelní soubor KD Holice - v osobě režisérky Jitky Juračkové - si Patrickovu hru **„Rajčatům se letos nedaří"** vybral jako premiéru jarní sezóny. Dlouholeté úspěchy místních ochotníků a neskrývaná obliba u široké obce návštěvnické jsou potěšující, ovšem tím více svazují ruce (nohy i hlasivky) před každým dalším představením. Zklamat však nelze, bez ohledu na to, zdali se daří či nedaří čemukoliv a komukoliv – zelenině, obilovinám či ovoci, hmyzu, zvířatům či politikům.

Očekávaný úspěch premiéry se však dostavil, předzvěst mu daly od prvního obrazu sílící salvy smíchu v hledišti, o závěrečných ovacích ani nemluvě. Stará pravda říká, že ochotníky je třeba vždy alespoň pohladit. Hladím proto v první řadě Jitku Juračkovou za trefnou volbu hry, přesný výběr představitelů a výborný režijní záměr i vedení. Koupím jí však tužku, aby příště (při vší úctě k velikosti autora) seškrtala sto padesát minut textu alespoň o desetinu.

Přiměřený počet aktérů umožnil vybrat ze souboru to nejlepší. Představitelka hlavní role Iva Skálová dostala velkou příležitost dokázat, že k tomuto výběru patří. Nepromarnila ji. Lída Voříšková potvrdila, že "první housle" dámských rolí v posledních sezonách hraje suverénně. Petr Hlavatý, jdoucí v souboru od nenápadných rolí dál a dál, opět zazářil. Ti ostatní, jmenovitě Ivana Vondroušová, Libuše Straková, Vítězslav Vondrouš a David Šmejdíř, prokázali, že za úspěchem představení stojí každá jednotlivá role. Což platí i o všech ostatních, kteří se podíleli třeba jen „bleším převalením".

Hrálo se na holických „prknech, která znamenají svět" ve vyprodaném sále kulturního domu.

Miloslav Kment

Premiéra: 24. března 2007
Kontakt: Jiřina Bucharová
kd_holice@cmail.cz

Jezinky a Bezinky, Eliška Kubátová a Lída Honzová

***

JEZINKY A BEZINKY

V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ PO ČTYŘICETI LETECH

Sdružení Adivadlo uvedlo v obnovené premiéře v neděli 18. března skoro detektivní komedii Josepha Keselringa Jezinky a bezinky. Věřme, nevěřme, po čtyřiceti letech! V hledišti se upřímně bavili i někteří tehdejší herci, aniž si dokázali vzpomenout, kterou postavu tenkrát ztvárnili. Za zmínku stojí skutečnost, že režisér Zdeněk Stejskal tehdy vytvořil jednu ze svých prvních rolí. A Lída Honzová si po čtyřech desetiletích zopakovala jednu z hlavních ženských rolí.

Režisér Zdeněk Stejskal připravil představení plné invece a nápaditostí, citlivě korigující kompaktnost souboru, hrajícího s elánem a zaujetím. Nutno vyzvednout herecký koncert i v soukromí sesterské dvojice Elišky Kubátové a Lídy Honzové. Nebylo by spravedlivé pominout, výrazný, suverénní výkon Františka Beneše v roli Jonathana, stejně jakofrapantně napsanou roli Teddyho, jemuž Zdeněk Hložek dodal jakési vnitřní teplo a dokázal vykřesat nejen sympatie diváků, ale stát se tmelícím prvkem představení, které skončilo zaslouženým aplausem.

Jestliže policejní komisařka v podání Marty Hermannové říká „člověk nikdy neví, je dost lidí, který maj v hlavě zatemněno", z mírně rozverného veselí zachřestí kamínek drsné skutečnosti. I to však náleží ke kouzlu divadla, k báječné atmosféře představení, které se vskutku povedlo a zaslouží si nejednu reprízu.

zdroj: článek F. Uhra,
reg. tisk Cesta vrchovinou – kráceno,
Kontakt: Lída Honzová,
tel.: 607 241 427

***

NUTNO VIDĚT!

JEDNO OKO NEZŮSTANE SUCHÉ!

Divadlo v Makově

Po úspěšném nastudování Stroupežnického hry Naši furianti, kterou jsme hráli téměř dva roky a která se dočkala 17-ti repríz, jsme připravili našim divákům nový umělecký zážitek.

V sobotu 5. května 2007 ve 20 hodin se v sokolovně v Makově u Litomyšle uskutečnila premiéra divadelní hry Ferdinanda Olivy **Láska divy tvoří**. Režie se ujal osvědčený tandem Krystýna Dušková a Jaroslav Josef.

Jeden ze členů našeho souboru našel kdesi na půdě tuto hru a přinesl ji s tím, zda by se nehodila do repertoáru. Původně to myslel jako žert, ovšem netušil, co se stane. Hra nás zaujala svoji zápletkou, humorem i naivitou červené knihovny. Víme, že se jedná o nepříliš kvalitní dílo, ovšem nelze mu upřít „řemeslně" dobře napsané situace a tím i hratelnost. Máme také jistotu, že tuto hru dlouho nikdo nehrál a tím o diváky nouze nebude.

Děj je skvostný. Chudá služebná dívka hanebně opuštěna svým milým a milovaným desátníkem, ku štěstí příjde a stane se ženou syna bohatého sedláka. Dcerka bohatých rodičů si vezme vyvoleného úředníka a ne syna bohatého sedláka, jehož nechce. Syn bohatých rodičů je zachráněn od blamáže a vezme si tu, jež je mu souzena. A krásná Olympie, královna vzduchu, tanečnice na vysokém laně, hvězda v městě hostujícího cirku..... Ne to bych prozradil vše.

Nutno vidět! Jedno oko nezůstane suché!

Rozhodli jsme se, že se pokusíme oživit tuto dnes již zapomenutou hru zapomenutého dramatika. Pustili jsme se do ní proto, že jsme chtěli našimi skrovnými prostředky divákům přinést zábavu, sobě radost z pobytu na jevišti a před diváky se vyřádit.

Na premiéru přišlo téměř 200 diváků z širokého okolí a ohlasy jsou vcelku příznivé. Do začátku prázdnin jsme hru uvedli ještě třikrát. V Dolních Ředicích a v Janově u Litomyšle. Poslední uvedení bylo v Chotěnově v krásném přírodním areálu, který jsme svým představením zasvětili též divadlu a kam za námi přišlo více než 120 diváků.

Na našich tradičních štacích hru zhlédlo již odhadem 500 diváků.

Jaroslav Josef

Kontakt: 603 360 497

***

POZDRAV Z BROUMOVA

Moji milí, kolegové, přátelé a kamarádi, zkrátka divadelníci...

Tak vás zase po čase zdravím, tentokrát z města Broumova, kam jsem momentálně zavítal. Přesto, že už mi je více jak 170 let, stále ještě žiji nejen na jevištích v podání ochotníků, ale dnes už také i na naší přední scéně, abych diváky, ale i samotné inscenátory, pobavil svým příjezdem do nejmenovaného města ve vzdálené gubernii, kde způsobím přímo fenomenální pozdvižení. Zkrátka, jak už jsem napsal Trapičkinovi. To je ten, jak bydlí v Poštovské ulici 97, když vejdete do dvora, tak třetí patro, napravo... No, ale abych se vrátil k jádru věci. Zkrátka dějí se tu se mnou kotrmelce. Cestou jsem v kartách prohrál málem kalhoty a hostinský už mě chtěl poslat za mříže, ale najednou – přece jenom je na mně vidět ten Petěrburk – celé město mě začalo pokládat za gubernátora. Hejtman mě přestěhoval k sobě, mám se jak paša, koukám, jak bych mu sved ženu a dceru. Ona totiž slečinka Mášenka vůbec nevypadá zle a matinka by si taky dala říct... Zkrátka, řeknu vám – vedle mě tu jsou originály, to by jeden puk. Kromě kořaly poštmistrové také správce chudinského ústavu, školní inspektor a soudce. Bobčinského a Dobčinského snad ani nemusím představovat, o to se jistě rádi postarají sami dva. Zaplať pánbůh, že mám svého věrného sluhu Osipa, který mi v mém počínání zas tak moc nebrání. Hm, ono mu totiž také nic jiného nezbývá. Ale jinak si na ně nemůžu stěžovat, hostí mě a peněz mi dají, kolik si řeknu....

Ale proč to všechno píšu také vám? Protože Vás chci pozvat na představení nesmrtelné komedie o nesmrtelných problémech, tedy na Gogolova Revizora. Kdybyste Revizora, do kterého mí kolegové dokonce přidali písničky, chtěli vidět i ve svém městě, pak se můžete domluvit s vedoucím souboru, na kterého máte kontakt níže.

Na shledání s Vámi se těší Ivan Alexandrovič Chlestakov, úředník z Petěrburku

Pavel Novák
vedoucí ochotnického souboru
Wokno Broumov
email: pvl.nvk@seznam.cz
tel.: 775 992 078
http://wokno.broumovsko.cz/

Denisa Koudelková (Hejtmanka) a Drahomír Růček (Školní inspektor)

***

V TURNOVĚ V ROCE 2007

Po delší době se opět podařilo uvést v život dětský soubor, opírá se o pár děcek, kteří mají zkušenosti ze školní průpravy, ale většina členů je úplně začínajících. Vrátili jsme se ke hře **Bylo nás pět**, s kterou jsme slavili úspěchy před skoro 8 lety. Premiéra byla v červnu.

Když jsem v roce 98 zdramatizoval Poláčkovu knížku, netušil jsem, že se má dramatizace stane nejúspěšnější hrou turnovské scény všech dob. Inscenace se dočkala 35 repíz. Hrálo se skoro všude, od kamenných divadel až po hospody – což je na dětské představení zajímavé.

Za čtyři roky se z dětských lásek staly lásky opravdové a inscenace musela zakončit svůj život. Vloni v září najednou přišli primáni, že chtějí hrát divadlo a já úplně nepřipraven na to, dělat tuhle sezónu něco s dětmi, sáhl jsem vlastně z nouze k osvědčenému textu. Město mi taky nedalo žádné peníze, takže se hodilo, že scéna ležela ve sklepě ve škole a štafle sloužily původnímu účelu.

Vznikla inscenace, která na první pohled vypadá jako ta z roku 99, ale samozřejmě, díky jiným dětem dostala v některých místech úplně jiný náboj. No a roli Zuzky hraje moje dcera, které v roce 99 nebyly ani tři roky. Hlavní roli Bajzy hraje syn mého kamaráda z dětství, takže v Turnově snad má amatérské divadlo tu klasickou rodinnou kontinuitu, a to je fajn. Od září se chystáme hru hrát úplně všude, kam nás pozvou. A děti se už fakt moc těší.

Baron (Jan Marek) připravuje **Vařený hlavy**, poprvé se pouští do absurdního divadla, které bylo u nás doposud doménou Šilasovou, leč ten se již dlouho s novým projektem neukázal. Premiéru hlásí na 1. červen.

VAŘENÝ HLAVY

Když přišel Baron v září s nápadem hrát Vařený hlavy a dal mi je přečíst, myslel jsem, že se zbláznil. "Je to skvělej text strašně těžkej na

iscenování. Máš na to lidi? Jo!“ nakonec sice původní obsazení doznalo drobných změn, ale začalo se po velmi malých krůčcích prokousávání se textem a pak situacemi. Pak přišla první zkouška ve scéně a rázem bylo mnohé jinak. Některé scény se musely dál předělávat. Ale začalo nás to snad všechny dost bavit. Nejvíce asi Dolfu, protože podle jeho postavy se začaly tvořit i ty ostatní. Musím se přiznat, že jsem i svou postavu původně zamýšlel dělat trošku jinak, ale když jsem viděl Dolfu, jak tvoří svou figuru, došlo k zásadnímu posunu. Když se mě jednou v noci u ohně Baron zeptal, jak to vidím, měl štěstí, konečně jsem to asi tak hodinu viděl.

Hudba Martina Hyblera dala inscenaci dalšlí zajímavý rozměr a Baron měl co vysvětlovat hlavám vzdělaným, proč zrovna tohle. My už byli přesvědčeni, vlastně jsme ani nemuseli být přesvědčováni, prostě jsme to už cítili.

Premiéra byla na turnovské amatérské poměry hodně slušně navštívená a na popremiérovém mejdanu to vypadalo, jako že se to dost povedlo.

Já mám dobrý pocit z práce, jakou jsem nikdy nedělal a která mi nakonec byla velmi příjemná i když nebývale náročná.

Dospěláci a studenti připravují **A bude hůř** podle Jana Pelce. Nevím, jestli poprvé, ale zcela jistě toho moc není, se objeví v amatérských podmínkách laterna magica. No snad to stihneme premiérovat během podzimu.

No a Pojizerská oblast chystá nový počin. **Festiválek v Čertoryjích v Českém ráji**. Chceme se pokusit o nultý ročník přírodní akce. Mělo by jít zpočátku o malé setkání, těch, kteří si chtějí zkusit inscenovat cosi pod borovicí či pod skalou. Mělo by to být v září, přesný termín dám vědět. Může asi přijet kdokoliv, ale asi nebudem mít na cesťáky, takže jen tak z ochoty.

Petr Haken

haken@gytu.cz, 606 504 008

***

Z DS FRK V NOVÉ VSI NAD POPELKOU

Několikrát jsme sehráli divadelní pohádku od Jana Makaria **Koláč štěstí** s písničkami z vlastní dílny. Vydali jsme i malý zpěvníček, který chystáme rozšířit jako omalovánku. Hráli jsme pohádku pro školy a školky. Zúčastnili jsme se Jaroměřského divadlení a 20. dubna divadelní přehlídky Tanvaldský člunek. Každý měsíc hostíme nějaký soused-ní soubor. V únoru jsem uspořádala zábavný pořad Co s načatým večerem, ve kterém účinkovalo pět desítek lidí. Scénky, parodie, zpěv, taneční skupina, mažoretky, módní přehlídka. Učinkující se střídali na jevišti i na sále mezi dvěma sty diváky. Večer byl velice úspěšný. V současné době začínáme nacvičovat **dvě povídky z Dekameronu**. Někdy na podzim bychom se chtěli představit domácímu publiku.

Na den dětí chystáme soutěžní odpoledne "Cesta za Popelkou" a pak dáme na chvilku pokoj. Budeme zkoušet, jak to půjde i přes léto. V současné době má náš soubor už dvacet členů.

Mějte se moc hezky

Ivana Nosková

***

STUDIO PH POHÁDKA, o. s.

Hradec Králové

Soubor Studia PH vznikl v roce 1979 a jeho náplní bylo uvádění komorních divadelních představení, poetických a hudebních pořadů. V polovině devadesátých let přerušil soubor svoji činnost, na kterou opět navázal v r. 2000. Pod pozměněným názvem Studio PH POHÁDKA vytváří a hraje autorské činoherní pohádky pro děti.

Studio PH Pohádka

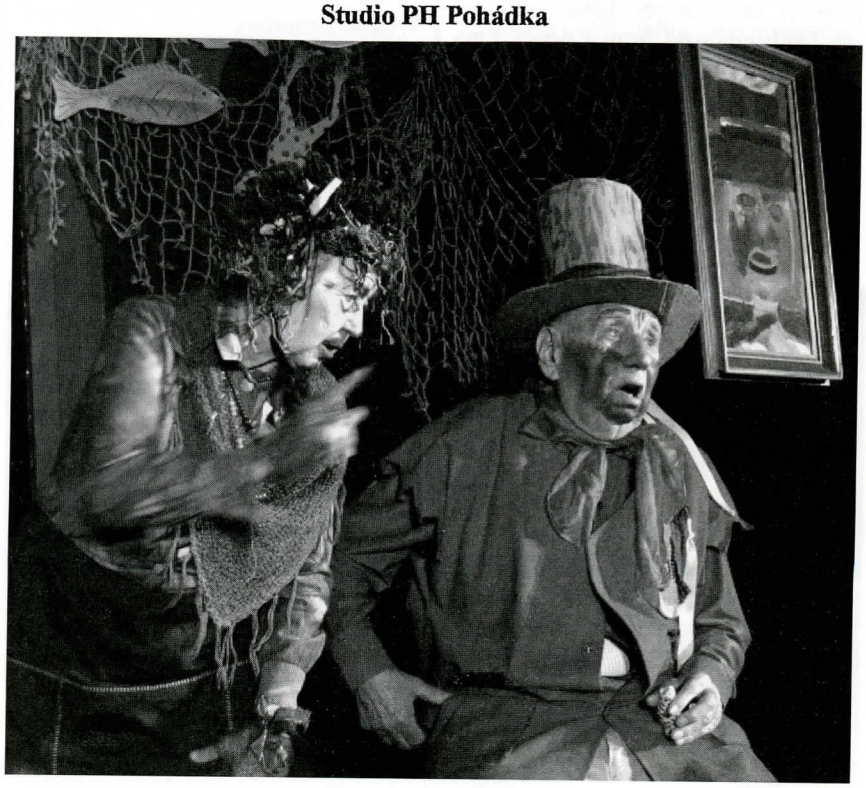

Věkové rozpětí členů souboru sahá od nejstaršího Františka Klímy, který loni v listopadu oslavil 87 narozeniny a Míly Paukertové, která letos v dubnu právě slavila své 75 narozeniny (oba viz fotografie) až k mladým členům souboru – studentům ve věku kolem dvaceti let. Elán mládí a zkušenosti letitějších se vzájemně prolínají a vytváří dobrou atmosféru v souboru.

Od roku 2002 soubor uvedl pět premiér: O třech švadlenách, Potrestaná princezna, O čertici Bertě, Nepovedená strašidla, Piráti bez pokladu. První pohádku napsala Marie Jacková, další pohádky jsou dílem Marty Boštíkové. V současné době se připravuje další autorská pohádka M. Boštíkové „V pekle straší", jejíž premiéra je plánována na listopad. Soubor pravidelně hraje v sále Adalbertina pro veřejnost, MŠ a ZŠ a na zájezdech.

Hana Opálková
kontakt: 720 588 123
phpohadka@seznam.cz

***

DIVADLO V ČESKÉ SKALICI

PO DLOUHÝCH SEDMNÁCTI LETECH

Náš divadelní soubor vznikl začátkem loňského roku po dlouhých sedmnácti letech, které sice uběhly jako voda, ale divadlo se v té době v České Skalici nehrálo. Sešlo se nás asi dvacet nadšenců s minimálními zkušenostmi, ale velkou chutí hrát. Začali jsme hezky od začátku. Vymýšleli různé situace, zkoušeli sehrát jednoduché etudy. Učili se mluvit, komunikovat mezi sebou a pohybovat se po jevišti.

Koncem května jsme pro děti připravili „Putování za Zlatovláskou", které bylo inspirováno známou pohádkou. Při procházce ratibořickou bažantnicí děti nejen plnily různé úkoly, ale na jednotlivých stanovištích byly prostřednictvím postav zatahováni přímo do děje pohádky. Bylo pěkné počasí a akce měla velký úspěch.

Prvním naším vystoupením „na prknech, která znamenají svět" byla 16. prosince 2006 pohádka **„Dvě Maryčky"** v úpravě režisérky Pavly Knápkové. Kromě premiéry jsme hráli ještě třikrát pro děti ze školek a škol z České Skalice a okolí.

V letošním roce jsme organizovali pro děti každoroční maškarní karneval. Navázali jsme i na tradici maškarních plesů pro dospělé, které byly v našem městě velmi oblíbené a tak vznikl nápad uspořádat 1. Maškarní ples. V průběhu večera proběhla 3 vystoupení. Zvláště třetí – půlnoční překvapení – Labutí jezero na hudbu P. I. Čajkovského se moc líbilo.

V současné době jedna část souboru již druhý měsíc zkouší komedii francouzského dramatika M. Camolettiho **„Modré z nebe"** a pokud se nevyskytne nějaký nepředvídaný "zádrhel", premiéra je plánována na začátek měsíce června. Na květen opět připravujeme putování pohádkovým lesem – tentokrát za pejskem a kočičkou. Držte nám palce, ať nám vyjde počasí. Rádi bychom se s krátkým programem zúčastnili na festivalu Báchorek a pověstí, který proběhne v červnu v areálu vily Čerych v našem městě. Další část souboru připravuje na podzim pohádku **"Nevěsta pro čaroděje"**. Bohužel v podzimních měsících se v divadelním sále sokolovny konají pravidelně každou sobotu taneční, proto premiéra bude až v prosinci jako jeden z prvních vánočních dárků pro děti.

Jak vidíte, naše činnost je bohatá a pestrá. Soubor stále nemá jméno. Několik návrhů již padlo, ale žádný nebyl ten pravý. Ale to se časem jistě změní. A náš vzkaz pro Vás ...
„Jsme tady, počítejte s námi a ještě o nás uslyšíte !!!

Petr Škrdla divadelní soubor při TJ Sokol Česká Skalice.

Pozn. red.

Díky moc za zprávu, přejeme do nového divadelního života Zlomte vaz! A těšíme se na setkávání.

***

DIVADELNÍ SOUBOR V NOVÉM BYDŽOVĚ

po delší odmlce připravil pro své diváky novou premiéru. V sobotu 19. června uvedl inscenaci hry Vladislava Vančury **Rozmarné léto.**
Kontakt:
P. Kruliš, tel. 603 703 165

***

ČERNÍ ŠVIHÁCI

OPĚT MEZINÁRODNĚ

Od svého vzniku v roce 2002 hostovali Černí šviháci třikrát na Slovensku a jednou v Německu. Přiznávají bez mučení, že na Slovensku, vzdor následným zprávám v AS, se jim vždy hrálo báječně.

Že ovšem po třech letech dostanou opět pozvánku přímo od pořadatele na 6. evropské trienále do Donzdorfu, to si vysvětlují obtížně. Neboť na rozdíl od Slovenska v Německu přece jenom jazyková bariéra určitou roli hrát musí. Pořadatelé nás však v korespondenci ujišťují, že „Černí šviháci zanechali v Donzdorfu nesmazatelnou stopu a mezi občany města jsou nesmírně populární, takže si festival bez nich nedokáží představit". A přestože pro ostatní soubory existují omezující limity /max. deset členů/, Černí šviháci mohou přijet v patnácti s BÍLÝMI ANDĚLY, PIJÍCÍMI TESAVELU, kterýžto opus je prý v Donzdorfu s napětím očekáván.

Ještě nedozněla euforie z německé vstřícnosti-a ozvali se Rakušané. Prý viděli naše AMATÉRY v Donzdorfu a na to konto zvou Černé šviháky koncem června 2007 na Mezinárodní divadelní festival Holzhausen. Vypadá to, že taktéž pojedeme-až si zbývajících několik málo ženáčů v souboru (dva) vyřídí žádosti o rozvod.

Pepa Tejkl

DIVADELNÍ

Černí šviháci opět mezinárodně

***

Jednota divadelních ochotníků
„Jaroslav",
Město Luže
s finanční podporou
Pardubického kraje si dovolují
Vás pozvat na

KOŠUMBERSKÉ LÉTO 2007

Program:

SOBOTA 30. ČERVNA 2007
v 16 hodin * chrám P. Marie na Chlumku
Koncert barokní hudby v podání
BAROCCO BELL´ARTE COLLEGIUM

NEDĚLE 1. ČERVENCE 2007
v 15 hodin * nádvoří hradu Košumberk
KONCERT ŠEUCOVSKÉ MUZIKY
známé populární dechové kapely ze Skutče

ČTVRTEK 5.
AŽ NEDĚLE 8. ČERVENCE 2007
nádvoří hradu Košumberk
FORTIS – skupina historického šermu.
Čtyři dny plné šermířů, kejklířů, kramářů
a jiných na hradě. Zbrojnice,
Vikingové, mořští vlci,
kejklířská vystoupení,
dobové tance atd.

SOBOTA 14. ČERVENCE 2007
v 15 a ve 21 h. - nádvoří hradu Košumberk
Loutkový divadelní soubor JULIE a spol.
Praha uvádí úpravu známé pohádky
Jana Wericha FIMFÁRUM

SOBOTA 21. ČERVENCE 2007
od 17,30 hodin
nádvoří hradu Košumberk
KOŠUMBERSKÝ HUDEBNÍ FESTIVAL,
účinkují rockové kapely:
Reskata, Checkpoint, Banana Split and the
Moralists, NIL, Sunset a band

SOBOTA 28. ČERVENCE 2007
ve 21,15 hodin - nádvoří hradu Košumberk
Divadelní soubor J.K.Tyla Meziměstí uvádí
komedii Robina Hawdona
ÚŽASNÁ SVATBA

SOBOTA 4. SRPNA 2007
ve 20,30 hodin- nádvoří hradu Košumberk
Ořechovské divadlo Ořechov u Brna uvádí
známou vpravdě lidovou komedii
Jiřího Voskovce a Jana Wericha s hudbou
Jaroslava Ježka NEBE NA ZEMI

SOBOTA 11. SRPNA 2007
ve 20,30 hodin - nádvoří hradu Košumberk
Divadelní soubor ČERNÍ ŠVIHÁCI Kostelec
nad Orlicí uvádí komedii Josefa Tejkla
CECHY KRÁSNÉ, CECHY MÉ

SOBOTA 18. SRPNA 2007
ve 20 hodin - nádvoří hradu Košumberk
LETNÍ COUNTRY VEČER
s kapelou BOLASO Luže

SOBOTA 25. SRPNA 2007
nádvoří hradu Košumberk
První městské slavnosti DEN MĚSTA LUŽE
u příležitosti vrácení „města".
Pestrý program bude upřesněn
na samostatném plakátu.

SOBOTA 1. ZÁŘÍ 2007
v 18 hodin - nádvoří hradu Košumberk
Koncert populárního dětského pěveckého
sboru ZUŠ Luže KANTILÉNA

***

A vánoce jsou za dveřmi...

DIVADLO A. JIRÁSKA ÚPICE

- Jednota divadelních ochotníků uvádí

KOMEDIE O HVĚZDĚ

Podle starých rukopisů, zvláště Metelkova paseckého, zkomponýroval a Léta Páně 1967 znovu na světlo vydal Jan Kopecký **O HVĚZDÁCH.**

Učitelský pomocník se nesměl ženit. Nevím, zda to bylo proto, aby svými požadavky na plat (rodiny tenkrát byly početné) nezatěžoval obecní pokladnu, nebo z nějakého jiného důvodu, ale důsledek byl blahodárný. Nikdo mu totiž nevykládal, že myslí na blbosti a zbůhdarma kouká na hvězdy, zatímco by měl pověsit záclony. A tak Věncezslav Metelka mohl koukat na hvězdy a protože to bylo v Pasekách u Vysokého nad Jizerou (a byla první polovina devatenáctého století), měl ke hvězdám blíž a viděl je jasněji. No a jak se tak na ně díval, říkal si: „Maminka mi kdysi povídala, že na obloze je někde i moje hvězda. Kterápak to asi může být? Tahleta ne, ta tak divně bliká, ta bude určitě souseda Matysky. Támhleta asi také ne, ta je do zelena, ta bude asi souseda Pospíšila. Tamta je do modra, ta bude Vylíčilova, ta další je zase ce-

lá červená, ta je určitě..., ale to ne, taková ona zase není... A ta pěkná, droboučká, ta bude určitě slečny Suchánkový. Ale čí je ta jasná? Ta je opravdu krásná, o té musím napsat." A začal psát...

Hle, přijde Pán, Spasitel náš,
všichni zaplesejme.
Přijde žádaný Mesiáš,
hospodu připravte.
Přijde, přijde Vykupitel náš
Pánu chválu vzdejme.

...a psal a psal, a když dopsal, tak co napsal vzal a uháněl s tím do Vysokého k ochotníkům. Ti to nazkoušeli, a protože jím Metelka během zkoušek vyprávěl, jak ho to napadlo, nazvali to Komedie o hvězdě. Ani si nevšimli, že vyšla nová hvězda. Ta Metelkova. Jindy se na hvězdy díval Karel Václav Rais, Metelkovu hvězdu uviděl a začal psát. A psal a psal a to co napsal nazval Zapadlí vlastenci. A na obloze se objevila hvězda Raisova. Potom zase hvězdy pozoroval Jan Kopecký a uviděl tam Raisovu hvězdu, přečetl si tedy Zapadlé vlastence a uháněl do Vysokého. Posháněl tam Metelkovy rukopisy a začal psát. A i jemu vyšla hvězda.

No a my jsme jednou pili pivo Na Plotě, a jak už jsme toho měli dost, nemohli jsme udržet hlavu a ta se nám zvrátila dozadu. A co nevidíme. Čtyři krásné hvězdy. Meditovali jsme tedy nad tím, jestli tam opravdu jsou, nebo jestli je to tím pivem. Ptali jsme se kolemjdoucích, zda je tam také vidí, ale ti tam viděli jen matné záblesky. No to přece není možné, říkali jsme si, když je tam vidíme my a je nás tady skoro třicet, proč je tam nevidí ti ostatní? Až jeden z nás řekl: „Nedá se nic dělat, budeme jim je muset pořádně ukázat". A tak je tady máte.

foto archiv souboru

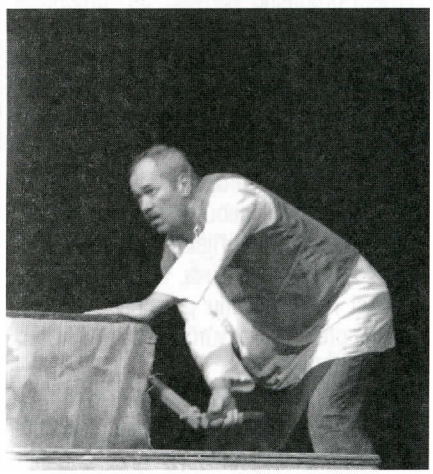

Kontakt: Pavel Švorčík
kino.upice@volny.cz, 737 781 504

DIVADELNÍ bude...

***

Oddělení kulturních služeb
při Krajské knihovně v Pardubicích
pořádá v rámci Městského festivalu
Pardubice 2007 již 11. ročník
přehlídky mladých recitátorů

PARDUBICKÉ POETICKÉ SETKÁNÍ

Čtvrtek 11. října 2007 od 9,30 h.,
Divadlo 29, ul. Sv. Anežky České
v Pardubicích

Tato přehlídka má díky zájmu studentů středních škol své významné místo v celkovém programu festivalu. Je příležitostí ke vzájemnému setkání a inspiraci. Zkušenější i ti začínající recitátoři si mohou na nepostupové soutěži vyzkoušet „formu" po prázdninách a konzultovat své výkony s odborníky.

Přehlídka je určena mladým recitátorům, kteří bydlí nebo studují ve východních Čechách. Je příležitostí k setkání interpretů krásného slova, ke vzájemné inspiraci i vzájemnému porovnání. V programu přehlídky je tvůrčí dílna.

Podmínky soutěže:
Soutěž je jednokolová. Účastníci si připraví text z poezie nebo prózy české či světové literatury, časový limit je max. 6 minut. Vyžaduje se znalost textu zpaměti. Monology z dramatických předloh a ukázky z vlastní tvorby si nepřipravujte, nebudou do soutěže zařazeny.

Věkové kategorie:
a) I. kategorie - 15 - 17 let
b) II. kategorie - 17 - 20 let
c) III. kategorie - nad 20 let

přičemž je rozhodující, zda recitátor dosáhne mezního věku do 31. srpna 2007 včetně.

Způsob hodnocení:
Odborná porota provede hodnocení (1 - 10 bodů). Součet bodů od jednotlivých porotců zveřejní pořadatel po skončení I. části přehlídky.

Ceny:
Porota, jmenovaná vyhlašovateli přehlídky, vyhodnotí v každé kategorii tři nejlepší recitátory, kteří budou odměněni věcnými cenami. Porota má právo ceny rozdělit, případně odměnit i další recitátory zvláštní cenou.

Uzávěrka přihlášek: 21. září 2007

Na Váš zájem a účast se těší pořadatelé. Podrobné informace a přihlášky:
Hana Cihlová, 466 500 755
e-mail: cihlova.okpce@volny.cz

***

Divadelní soubor Eduarda Vojana Brněnec
Krajská knihovna v Pardubicích
– oddělení kulturních služeb vyhlašují

V. ročník krajské přehlídky venkovských divadelních souborů pro Pardubický kraj

„SNĚHOVÝ BRNĚNEC"

25. – 27. dubna 2008,
Lidový dům Brněnec

Je postupovou soutěží na Národní přehlídku venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim 2007. Krajská přehlídka se koná z pověření a za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

Mohou se jí zúčastnit divadelní kolektivy mající sídlo v místě, které má charakter venkovského sídla a nemá více jak 5 000 obyvatel.

Přehlídka je otevřená, avšak vyhlašovatelé si vymiňují právo v případě většího počtu zájemců upřednostnit soubory Pardubického kraje.

Podmínky účasti:
- soubor se na přehlídku přihlašuje závazně na formuláři přihlášky vydaném vyhlašovatelem, a to ve stanoveném termínu
- každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací (představením) pouze jedné krajské postupové přehlídky
- na základě Novely soutěžního statutu regionálních přehlídek činoherního divadla vydané Radou VSVD soubory zároveň s přihláškou sdělí pořadateli krajské přehlídky termín premiéry a dalších repríz, aby jej mohli předem zhlédnout zástupci vyhlašovatele. U souborů, které se již přehlídky v Brněnci v předchozích ročnících zúčastnily, bude forma předvýběru projednána individuálně (DVD, VHS).

Uzávěrka přihlášek: 31. 12. 2007
Vyhlašovatel přehlídky jmenuje porotu, jejíž povinností je zhlédnout a zhodnotit všechna představení zařazená do soutěže.

Hodnocení inscenace:
1) O výsledcích přehlídky jsou informováni účastníci neprodleně.
2) Odborná porota krajské přehlídky má právo nominace jedné inscenace, dále má právo doporučit neomezený počet inscenací s uvedením pořadí k výběru do programu Národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim.
3) Soubory, jejichž inscenace budou nominovány na národní přehlídku, budou vyrozuměny způsobem odpovídajícím soutěžním řádům těchto přehlídek.
4) Porota a vyhlašovatel dále ocení soubory i jednotlivce v dalších předem nespecifikovaných kategoriích (čestná uznání a diplomy za režii, herecký výkon apod.).

Přihlášky přijímá: Krajská knihovna v Pardubicích – oddělení kulturních služeb

Kontakt:
Krajská knihovna – odd.kulturních služeb,
Hana Cihlová, Sukova třída 1260, 530 02 Pardubice, tel. 466 500 755, e-mail:
cihlova.okpce@volny.cz

Div. soubor E.Vojana, Milada Pavlasová,
569 04 Brněnec 50
tel.: 461 523 246, 739469451
e-mail:
spravce@brnenec.cz,
www.ochotnici-brnenec.unas.cz

VÝCHODOČEŠI NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

XXXV. ročník národní přehlídky POHÁREK SČDO

Ve dnech 14. – 15. dubna 2007 se ve Velké Bystřici uskutečnila národní přehlídky monologů a dialogů Pohárek SČDO. Z oblastních kol se na přehlídku probojovalo celkem 16 soutěžních výstupů. Národní přehlídka se vyznačovala především značným omlazením v řadách interpretů, což velice kladně hodnotili jak pořadatelé tak i odborná porota. Ta zasedla ve složení Dušan Zakopal (předseda poroty), Eva Willigová, Ladislav Vrchovský a Zdeněk Tesař za VSVD.

Kromě přílivu mládí do Pohárku byla oceněna pestrost výběru přednesených dramatických textů. Co však bylo porotou konstatováno jako největší přínos tohoto ročníku, bylo nesporné zvýšení kvality samotných soutěžních výkonů. Je jisté, že tento fakt je zapříčiněn větším počtem přednašečů v oblastních kolech, kde poroty mají možnost vybrat z několika interpretů opravdu ty, jejichž výkon je nejzajímavější a umělecky hodnotný.

Ve Velké Bystřici se proto mohly v ženském monologu utkat čtyři interpretky, v mužském monologu šest sólistů a v dialogu čtyři dvojice a dvě trojice herců. V první kategorii - monologu žen - **první místo** obsadila **Jana Trojanová**, vyslaná z oblastního kola v Hradci Králové, s textem Jeana Cocteaua Přelud z Marseille. Ceněna byla především její přirozenost a dokonalost civilního a vrstevnatého hereckého projevu. Další východočeška Johana Jančaříková zůstala bez ocenění.

V mužském monologu přirozeností, hereckou lehkostí a dokonalým zvládnutím stavby postavy a textu zaujal **Václav Vašák**, vyslaný z České Lípy, jenž obsadil první místo v této kategorii se svou postavou Kuřáka z Learyho Cigár. Aleš Kubát, nominovaný za východní Čechy, se na stupně vítězů neprobojoval.

V dialogu **první místo** obsadili východočeští vyslanci **Jana Trojanová a Aleš Kubát** za ztvárnění Plajznerky a Trepifajksla z Drdových Daskabátů. I zde porota ocenila především jednotlivé výkony než partnerskou spolupráci a to především přirozené realistické herectví Jany Trojanové, které Aleš Kubát zpočátku sekundoval, aby se v závěru i on herecky prosadil.

Porota děkuje všem účastníkům a pořadatelům XXXV. ročníku Pohárku SČDO.

Zdeněk Tesař
(Psáno pro Amatérskou scénu, red. kráceno)

Jana Trojanová v roli Plajznerky, foto Jana Portyková

*****

V KAZNĚJOVĚ PO OSMÉ

A zřejmě nikoli naposledy, neboť národní přehlídku Divadla jednoho herce kaznějovští přivinuli již na hruď a ve svém klubu Šutr vytvářejí záviděníhodné zázemí. Přičteme-li ještě neúnavný a charismatický organizační tandem Ondráček-Šiková v barvách zaštiťujícího SČDO, přehlídka se prostě nemohla nevydařit.

A nic na tom nemění závěrečný soud poroty, jež se rozhodla neudělit ani jedné z osmi přehlídkových in-

scenací doporučení k případnému zařazení do programu Jiráskova Hronova.

Podstatné je, že rozborové semináře proběhly dělně a diskutovat bylo o čem. Porota ve složení Máša Caltová (předsedkyně), Jaroslav Vyčichlo, František Hromada a Josef Tejkl nebyla ke své radosti nucena nikomu mazat med kolem úst a problémy se pojmenovávaly i analyzovaly zcela otevřeně.

K nejkreativnějším a inscenačně nejucelenějším výkonům patřily bezesporu obě inscenace Jarky Holasové z Jaroměře, solitéra Zdeňka Vrágy z Hradce Králové a zkušeného matadora Jaroslava Kubeše z Českého Krumlova. Inscenace Jarky Holasové **O VLKOVI** (vlastní úprava podle předlohy bří Grimmů) je přehledně vystavěna, s maňásky je zacházeno poučeně, scénografie je výtvarně zdařilá a vtipná. Herectví Jarky Holasové je plnokrevné, chce se napsat gruntovní. Situace rozehrává s něhou, nadhledem i laskavou ironií. Kapitolou zcela speciální je Jarčina schopnost zaměstnat nenásilně dětské i dospělé diváky a rozdělit se s nimi o hravost inscenace. Na rozdíl od mnohých jiných interpretů nemáme pocit manipulace či „brutálního" násilí. Neváhá s maňáskem vlka opustit paravan a pracovat s ním stejně suverénně mezi dětmi. S přehledem dokáže vystoupit z děje, zastavit jej, oglosovat, elegantně se do něj opět vrátit.

Druhý její opus **O SLEPIČCE** vykazuje veškeré klady inscenace předchozí, byť se Holasová vyjadřuje tentokráte prostřednictvím loutek plošných (a nikoli náhodně, neboť kohoutek je vytvořen z řady různě nastavitelných segmentů, umožňujících jeho přesnou charakteristikuzatímco přepilná a obětavá slepička je zdánlivě paradoxně téměř monolitem). V této inscenaci zapojuje diváckou obec snad ještě vtipněji a důmyslněji (kráva žvýká nabídnutou žvýkačku, svini, tedy radostně chrochtajícímu hošíkovi je ex post ustřižena kadeř - štětiny s laskavým souhlasem milující matky...). Na rozdíl od inscenace první si však autorka sobě samé (interpretce) nakladla četné pasti. Dalo by se ještě škrtat, selektovat některé motivy, aby výsledný tvar nepůsobil příliš rozběhaně, zahlceně. Feministická nota, s níž si autorka průběžně pohrává, je vítaným bonusem pro diváka dospělého, a to obého pohlaví.

POPIS LÁZNÍ KUKS V ČECHÁCH, PATŘÍCÍCH JEHO ŘÍŠSKÉ HRABĚCÍ MILOSTI EXCELENCI HRABĚTI VON SPORCK v interpretaci Zdeňka Vrágy z Hradce Králové je především objevem dramaturgickým. Těch se ovšem překladatel Hanckeho textu Stanislav Bohadlo dopouští doslova na běžícím páse (je duší festivalu Barokní Kuks a pro každý jeho ročník vyloví ze šporkovských archívů na světlo boží několik zapomenutých perel). Vrága se zmocňuje tohoto laudatia v intencích svého daru být hercem inzitním za všech okolností. S pavoučí mrštností brázdí hrací prostor, chrlí verše, atakuje přítomné a zejména pozdně příchozí a ve svém spíše rokokovém kostýmku kouzlí někdejší kukskou atmosféru lázeňskou včetně sítě trubek, jimiž zurčí léčivé prameny. Dynamický part dokáže ku prospěchu věci prostřídat statickým, v němž starobylé verše zazní náhle plynuleji, patetičtěji, závažněji. Pokud tento solitér nalezne sílu přehodnotit přebujelost svého skotačení prostorem a z tohoto mnohdy nelogického Brownova pohybu učinit logický a vědomý, pokud souběžně přehodnotí též časté macerování veršů téměř na jednotlivá slova bez zjevného důvodu, dočkáme se zážitku nejen inzitního. Sám o tom však (naštěstí?) pochybuji.

Na rozdíl od výše zmiňovaných Jaroslav Kubeš z Českého Krumlova byl nejen režírován (René Vápeník), nejen vybaven skvělou profesionální scénografií (Petr Kolínský), dokonce mu byl text **PŘÍPAD KLAUNOVA OMŠELÉHO KABÁTU** dedikován samotným autorem Zdeňkem Pošívalem. A dlužno přiznat, že nejen text, ale i potažmo scénografie jsou nosné, filozoficky vrstevnaté a doslova zvou do lákavých nostalgických bran, otevřených dokořán. Zkušený režisér a vynikající herec však do nich vstupují s respektem natolik nábožným, že zapomenou svou nejcennější devízu, člověčinu, v šatně. Takzvanou říši středu reprezentoval Jarda Střelka z České Kamenice (autorský text **KNIHOVNÍK**) a Tomáš Krejča z Prahy (**OSAMĚLOST FOTBALOVÉHO BRANKÁŘE**). V jejich inscenacích jedna složka fungovala či dokonce svým způsobem zářila, ty další se však vymkly kontrole či se zvrtly směrem nežádoucím.

Jarka Holasová „O slepičce", foto Michal Drtina

Zcela v podpalubí letos skončila paní Tereza Slavíková z Křivoklátu. Obě její produkce (**STAROČESKÁ LEGENDA SVATOVÁCLAVSKÁ** a **ADVENTNÍ PUTOVÁNÍ ZA HVĚZDIČKOU BETLÉMSKOU**) byly prezentovány jako lidové divadlo. Pod tento všeobjímající pojem se autorka/interpretka téměř po vzoru Zdeňka Nejedlého snažila ukrýt neumětelství, svévoli v nakládání s prameny, sklon k manipulaci… Jediné, co upřímně neskrývala, byla informace, že vše podřizuje tomu, aby výsledný produkt byl dobře prodejný. Prodejnost je ovšem kritériem mimouměleckým a porota ji rozhodně nemohla paní Slavíkové přičíst k dobru. Tím spíše, že na rozdíl od Jardy Střelky - po reflexi, natož sebereflexi - netoužila.

A tak dodejme již jen to, že ve městě, kde žezlo třímá zpěvné ptactvo (starosta Sýkora, místostarostka Špačková…) je této přehlídce dobře, zvlášť když místní potentáti umí i hezky zacvrlikat. Uvítací proslov ing. Sýkory na městském úřaděkdyby byl přihlášen do soutěže-mohl ozdobit budoucí Jiráskův Hronov. Snad příště!

Josef Tejkl
(Psáno pro Amatérskou scénu, red. kráceno)

*****

WOLKERŮV PROSTĚJOV 2007 očima tichého společníka

WP jubilejní-padesátý! A přiznávám, že role tichého společníka (chcete-li pedagogického doprovodu souboru „…po malinách") byla velmi příjemná, ba relaxační.

Také přiznávám, že jsem zcela vynechal soutěže sólistů, neb jsem se polekal časté frekvence textů Ireny Douskové. Ale na soubory jsem docházel poctivě, viděl je všechny, až mne to skoro mrzelo. Ale to jenom ve dvou případech, nejvíce u Krále Lávry ze Sezimova Ústí, kterého na WP omylem doporučil jistý herec Národního divadla v Praze.

Sluší se přiznat, že Prostějov je příjemné, živě pulsující hnízdo, ubytování (byť v našem případě až ve Vrahovicích) na úrovni, organizace klapala, nepříjemnosti jsem nezaznamenal.

Východočechy reprezentovaly dvě formace z královéhradeckých Jesliček: již zmíněný soubor „…po malinách" s inscenací dle Wolfganga Bauera GÉNIOVÉ a Studio Emy Zámečníkové s inscenací …A JINÉ ZÁDRHELE T. R. Fielda.

Jak jsme dopadli? Jožo Krasuľa ve Zpravodaji WP píše, že „režisérka žiaľ nevyužila ponúkajúce sa možnosti na divadelný obraz…boli sme svedkami len priraďovania jednej básne k druhej…". Já bych asi doplnil, že Ema hrála bezprostředně po domácích Tragaču, tragaču, kteří roztleskali sál a hrát po nich bylo těžké.

Písemnou recenzi na GÉNIE v rukou nemám, neboť jsme hráli v pátek, poslední den. Takže se spokojte tříští dojmů mých a porotcovských vyjádření. Takže. Já měl pocit (z osvětlovačské kukaně), že vše šlape tak, jak má. Souboru se hrálo prý skvěle, chválil si prostor Městského divadla. Porota přiznala rozporněkteří představení přijali, jiní nikoliv. Mirek Kovářík měl problémy s playbackem, Miroslav Maršálek s dílčími pointami, Jožo Krasuľa s inscenací jako celkem. Divácké přijetí vřelé.

Na Jiráskův Hronov porota nominovala inscenaci Studia Dagmar Karlovy Vary KDYBY BYLO NEBE, ztvárňující osobitým způsobem téma holocaustu. Po mém soudu inscenace nadějná, leč trpící dvojlomností; tam, kde je obrazná, má sílu, tam, kde koketuje s činohrou, je bezradná.

Zdálo se mi, že porotě konvenovaly ty inscenace, jež vykazovaly do značné míry kausalitu-zde mám pochybnost, je-li to u divadla poezie ten správný trend. Jinak ale před 50. WP klobouk dolů, pobýti bylo milo. A třeba toho hledačství a prošlapávání neprošlapaného bude příště více a jeho měnová síla stoupne.

Josef Tejkl

Zážitek na celý život

Celostátnímu svátku poesie bylo letos padesát let. Maraton sólových přednesů a divadel poesie trval necelý týden. Nová setkání, nová poznání, nové otázky...a jeden zážitek na celý život: Studio divadla Dagmar a pedagog. školy z Karlových Varů a jejich Kdyby bylo nebe (na motivy F. Fenelonové). Hodinové představení nás přeneslo v čase a v prostoru do koncentráku v Osvětimi za druhé světové války mezi hráčky vězeňského orchestru a bylo to tak silné, až mrazilo v zádech...a hned potom to těšilo, že i dnes se o těch všech hrůzách hraje divadlo...

Takže, vezměte své dospívající děti a běžte do divadla (nominace na 77. JH). Je důležité pro nás všechny vidět, vědět a nezapomenout...

Jarka Holasová

*****

se letos po už po osmé konala ve východočeském Trutnově v režii naší kamarádky, divadelnice Ziny Rýgrové. V lektorském sboru přehlídky souborů nás zastoupila Dominika Špalková, s dětskými recitátory pracovala Ema Zámečníková. A především, v přehlídce souborů se představily soubory z východočeského regionu od severu na jih a od západu na východ. Svitavy, Sloupnice, Turnov a Jaroměř dokonce se dvěmi představeními.

Měli jsme do Trutnova namířeno s Honzou Mertou, že nafotíme, posbíráme dojmy. Nakonec to nedopadlo

a já sedím nad přípravou Hromady, rubrikou Východočeši na... a vůbec si nevím rady. Mám od Michala Drtiny recenze, ohlasy z Dětského klubu, mám i krásné fotky. Ale nějak se mi to pořád neskládá. Čas už nezbývá, rubriku musím zítra předat. Zachránit mě může e-mail. Oslovuji jmenované účastníky. „Prosím, když teď hned klepnete na ikonu ODPOVĚDĚT bez velkého přemýšlení na otázku: ***Co mě napadá při vzpomínce na letošní Dětskou scénu?“*** *U počítače jsem zastihla Zinu Rýgrovou, Jarušku Holasovou těsně před odjezdem do Chrudimi a především Dominiku Špalkovou, která již měla sepsaný článek pro Amatérskou scénu a který jsme s jejím svolením použili. Celý článek si budete moci přečíst v nejbližším čísle Amatérské scény.*

-ng-

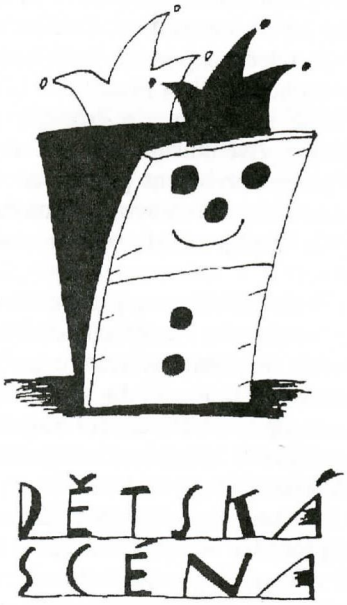

Dětská scéna 2007

Mé napětí a očekávání letošní Dětské scény, díky níž se člověk vymaní ze svých každodenních povinností a na necelý týden se ponoří jen do vod divadla hraného dětmi, ve mně způsobil jistý přetlak, takže jsem do Trutnova dorazila (k neskrývanému údivu organizátorů i mně samotné!) o den dříve. Což byla nakonec šťastná náhoda, protože v tomto „dnu navíc“ jsem mohla vychutnat atmosféru města Trutnov, nastavit v parku nad městem tvář Slunci, což se díky náročnému maratónu přehlídky už ani mně ani nikomu dalšímu z lektorského sboru nepodařilo.

Celostátní přehlídka Dětská scéna (dále jen DS) začala tradičně vystoupením sólových recitátorů. Další den se již paralelně přidaly vystoupení souborů a začala práce seminaristů v tvůrčích dílnách. Porota či lektorský sbor (jak kdo chce) se letos sešla ve složení: Jaroslav Provazník (předseda poroty), Jaroslav Dejl, Václav Klemens, Peter Janků a členkou a zároveň moderátorkou veřejných diskusí byla Marie Poesová. Nejdůležitější zodpovědnou osobou, která dohlížela a řešila všechny problémy se soubory, lektory, místními pořadateli, redakcí deníku DS a ani netuším čím vším, ale rozhodně 25 hodin denně, byl skvělý Jakub Hulák z NIPOS Artama.

Dříve než přijde výčet minirecenzí k představením uvedeným na letošní DS, ráda bych přeci jen připomněla specifiku dětského divadla a jeho hodnocení. Pomyslně se v tomto případě totiž ocitáme zároveň na dvou pólech, na kterých proti sobě stojí pedagog a na druhém umělec či vedoucí souboru a režisér inscenace. K inscenacím dětského divadla přistupujeme jednak z pohledu divadelně – kritického, ale zároveň nemůžeme opomenout okolnost, že se jedná o pedagogickou práci jejíž výsledkem je divadelní tvar. Tento fakt by ale neměl být zneužit pro omlouvání nedostatků inscenace (což se často stává) a zároveň by účastníkům veřejné diskuse a zejména seminaristům neměl dávat pocit jasných a „jediných správných odpovědích“ stylem co bylo v inscenaci *špatně* a jak by se to *správně* mělo dělat (což se stává stejně často). Nebere se příliš v potaz, že divadlo, i to dětské, je živým tvarem, které zhmotňuje tajemství života teď a tady. Debata o dětském divadle by proto měla spíše než hodnotit hledat, problematiku pojmenovat a klást otázky, nabídnout konfrontaci a provokovat zúčastněné k živé diskusi a polemice. Nejsem si jista, jestli v tomto duchu letošní diskuse na DS fungovaly...Přínosem byly určitě individuální hodinové rozbory lektorů s jednotlivými vedoucími souborů, ve kterých byl prostor na bližší prozkoumání problematiky inscenací, upozornění na konkrétní nedodělky, rezervy, nedomyšlenosti a hledání možných konkrétních cest, které by inscenaci pomohly. Porota se také dozvěděla více o okolnostech vzniku inscenace a tyto informace následně tlumočila v plénu veřejných diskusí, kterých se již vedoucí souborů nemuseli účastnit.

Letošní Dětská scéna pro mě přinesla především podnětné otázky: Jaký je vývoj dětského divadla? Může se vůbec dětské divadlo vzhledem ke své povaze vyvíjet? Zda a jak sleduje – reflektuje dětské divadlo proměnu světa a vývoj současného divadla? Neopakují se v dětském divadle již řadu let stále tytéž vyjadřovací prostředky? Jak se vyhnout falešným jistotám a do jaké míry se může experimentovat? Kde najít rovnováhu mezi pedagogem a umělcem? Pro rozkrytí alespoň částí z nich uvádím v závěru tohoto článku citaci z rozhovoru s lektorem jednoho ze seminářů Dětské scény - scénografem, performerem, pedagogem DAMU Tomášem Žižkou a jeho pohledu na setkání se seminaristy a vztahu pedagogiky a divadla.

Stručné recenze

Co ze mě bude?

ZUŠ Turnov

Na vystoupení turnovského souboru dětí ze sedmých až devátých tříd ocenil lektorský sbor volbu tématu a shodl se na tom, že zvolené téma je pro tuto věkovou skupinu důležité a aktuální. Inscenace má ale podobu spíše mozaiky etud a her než generační výpovědi. Scénky, které jsou tu více, tu méně vtipnými situacemi - v letadle, na automobilových závodech, při natáčení filmu o Jamesi Bondovi, agentu 007 - sice exponují různé profese, ale jsou to spíše

nezávazné a někdy i banální hříčky, působící v podání starších dětí někdy až trochu naivně. Není zde hlavně vyjasněno, zda se jedná o představy a skutečné touhy dětí, které stojí před rozhodnutím výběru budoucího povolání nebo náhodně zvolené a předvedené profese, podle představ dospělých. Tomu by totiž odpovídala jistá klišovitost, která se ve výběru a následném rozehrávání profesí v představení projevila. Tyto okolnosti „generační výpověď", kterou autoři avizují v titulu inscenace, značně znejišťují....

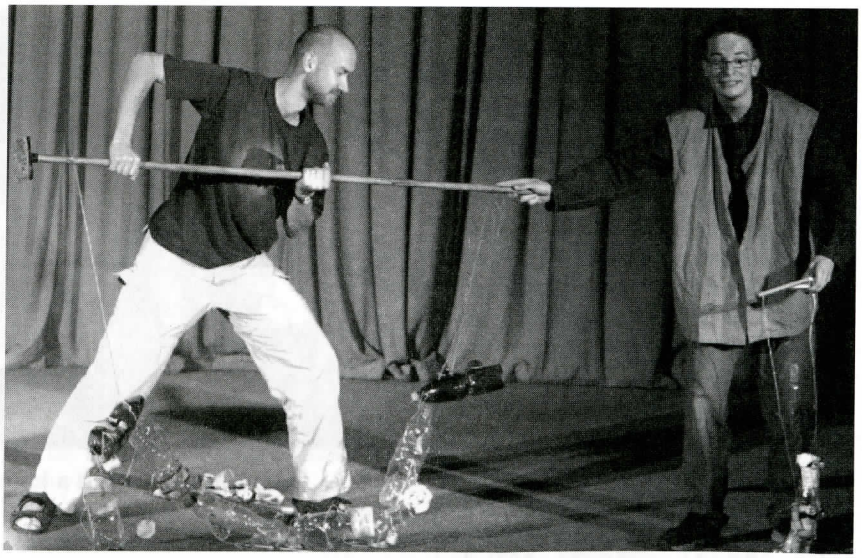

O Honzoj, Někdo, ZUŠ Jaroměř
foto z Dětské scény Michal Drtina

Bleděmodrý Petr
Moje pětka, ZUŠ Jaroměř

Problém neustále narůstající šikany mezi dětmi byl výchozím impulsem při přípravě inscenace Bleděmodrého Petra. Často uváděná hra Gyuly Urbána obsahuje téma odmítnutí, jinakosti a šikany a byla tak inspirativním výchozím materiálem pro práci souboru. Vedoucí Jarka Holasová text výrazně krátila a vybírala z něj pouze některé situace. Proto asi došlo k tomu, že některé postavy ze hry náhle zmizí a my se nedozvíme proč a co se s nimi stalo. Byl například nějak potrestán kocour, který Petrovi působil řadu problémů? Ve scénografii se mohlo důsledněji pracovat s významem paraván a použitím školní lavice. Na druhou stranu se děti na jevišti pohybovaly přirozeně a stejně tak se chovaly i k loutkám (i když nebylo vždy jasné, zda jsou v daný moment za sebe či za loutku). Některé výstupy nebyly hereckou intenzitou a zapojením dětí do rolí dostatečně naplněny, což bylo znát zejména při odchodech za paraván, který děti často plnily pouze jako technický úkol. Poetický obraz moře v závěru inscenace trochu zamlžil vysvětlení konce příběhu, nicméně asi nejvíce toto křehké představení naráželo na neintimnost prostoru trutnovského kinosálu. Přes všechny výhrady jsme viděli milé představení, které zvláště v poslední třetí odpolední repríze rezonovalo s hledištěm.

Bleděmodrý Petr, Moje Pětka, ZUŠ Jaroměř

O Honzoj,
Někdo, ZUŠ Jaroměř

Jakub Maksymov si zvolil za výchozí momenty svého autorského představení některé motivy japonské pohádky Pán rýžové hory, ve které obrovská stonožka unáší lidi z jezerního království a je zahubena statečným bojovníkem Pánem rýžové hory, který si až v posledním okamžiku málem prohraného boje vzpomene, že ji může usmrtit pouze lidská slina. A Jakub toto spojí s českým Honzou, který všem pomáhá, nic za to nedostane, a proto jde do světa, ztratí se a objeví se v japonské pohádce. Vše zasadí do prostoru nádraží, kde se

drážní metař, z rozčilení nad poplivaným peronem, rozhodne pro poučení vyprávět lidem na peronu tuto svou lehce pomatenou pohádku. Odpadky se mu stanou materiálem pro loutky, které postupně vytahuje ze svého vozíku na smetí. I druhému představení z Jaroměře nejvíce ublížil prostor, ve kterém se představení odehrávalo. Jakub totiž v průběhu hry atakuje diváky svými otázkami, neváhá je vtáhnout do hry jako spoluhráče a improvizuje. A v tom mu chyběl vzhledem k dispozicím prostoru kina těsný a bezprostřední kontakt s divákem. Jakubovo autorské představení je přesto sympatické ve svém neokázalém nadšení, pokusech, omylech a především v hledání své cesty.

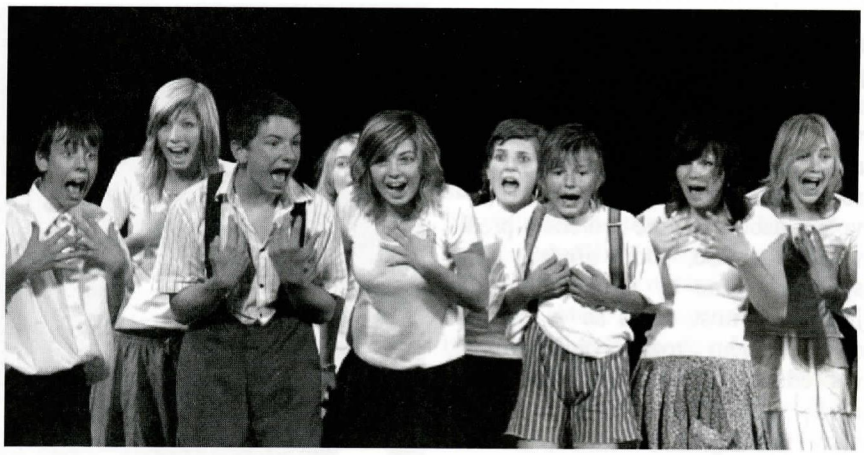

O kocouru, kohoutu a kose, Horní-Dolní, ZŠ Sloupnice

O kocouru, kohoutu a kose, Horní-Dolní, ZŠ Sloupnice

Eva Sychrová a její soubor Horní-Dolní ze Sloupnice nejsou na Dětské scéně žádným nováčkem. Práce, která má tato vedoucí za sebou, je úctyhodná. Pochybnosti a otázky, které inscenace vyvolala, mají původ především v dramaturgii. Tím základním problémem je konflikt mezi zvolenou látkou, anekdotickou pohádkou Boženy Němcové, blízkou kocourkovským příběhům o bláznech a hlupácích, a tématy, která se na tento příběh snažila vedoucí se souborem trochu neobratně „našroubovat". Rámcová situace na trhu a závěrečné poučení („Bez práce nejsou koláče") totiž působí vzhledem k povaze předlohy nevěrohodně a až násilně. Zvolené prostředky jsou různého řádu a různé kvality. Např. dobře funguje ukončení jednotlivých epizod a podtržení point zastavením akce, nedůsledná je ale práce s prostorem, světlem a nahodile se tu mísí rekvizity reálné, imaginární a zástupné. Přesto je třeba ocenit vybavenost a kultivovanost dětí v souboru především v mluvním projevu a pěveckých partech.

Havěť všelijaká, Bubliny, DŠ Svitavy

Havěť všelijaká, Bubliny, Dramatická školička Svitavy

Příjemně hravě, radostně a spontánně vběhly do komorního prostoru v ZUŠ Trutnov děti ze souboru Bubliny, které pod vedením Jany Mandlové a Michala Kadlece na přehlídce představily montáž z nonsensových básniček (E. Frynty, I. Štuky, P. Šruta a dalších). Nepopisný způsob rozehrávání a hraní si s texty přes rytmus a originální, přitom jednoduché rekvizity, zaujetí dětí a čirá radost ze hry diváky okamžitě strhla. Nejednalo se ale o okouzlení z roztomilosti 8 až 9-ti letých „cvrčků", jako spíše z toho, že je možné s takto malými dětmi vytvořit představení, které má svou výstavbu, drží tvar a je inspirativní v použití prostředků. V uchopení veršů se projevovala nadsázka, jednotlivé básničky byly šikovně propojeny a nepracovalo se s nimi popisně. Navíc děti i skrze představení splnily úkoly, které si vytyčily v úvodním textu (aby se naučily mluvit, hýbat apod.), stejná básnička, která zazněla i v závěru tak naplnila a uzavřela započatý oblouk…

Zpátky k úvodu…

Slibovaný úryvek rozhovoru s Tomášem Žižkou Jací jsou lidé ve vašem semináři?

Pro mě je nové to, že jsou to lidé s pedagogickým viděním, s pedagogickou ambicí. Není to jenom o výchovné dramatice nebo o dramatické pedagogice, ale cítím, že pedagogika je ústředním motivem dalších let.

Tyto lidi začala zajímat divadelní praxe jako syntéza různých oborů – opravdu si zkusit vše – od výtvarných poloh přes řečové nebo vlastně dramaturgické, režijní, herecké. Pedagog v sobě tu syntézu obsahuje a může přinášet rozkvět pro divadlo i pro určení divadla fakt, že jde o komunikaci.

Jsou typičtí tím, že hledají metodiku. V tom neznámu je metodou to pojmenování, vyhledávání a artikulace něčeho – byť dočasná. Pro pedagoga je ústřední jak to přenášet, jak to fixovat. Taky jsme pochopili, že živé umění divadla nás přesvědčuje, že po deseti, po pěti nebo po jednom roce se určité kvality proměňují. Nejenom kvality, ale i určité definice. Pro pedagoga to znamená být flexibilní, být ve střehu, abychom náhodou nevytvářeli nějaký umělý skanzen, ale spíš živé konfrontační prostředí. Divadlo je místem, kde se má o něčem komunikovat.

(Deník Dětské scény č. 5, s. 91)

V článku jsou použity citace a postřehy uvedené v Deníku dětské scény a hodnocení představení čerpají také z rozborů poroty, veřejných diskusí a recenzí lektorů. Tímto všem děkuji!

Dominika Špalková,
členka lektorského sboru DS 2007

Co mě napadá při vzpomínce na letošní Dětskou scénu

Zina Rýgrová,
ředitelka Kulturního domu v Trutnově, herečka a režisérka divadelního souboru v Úpici

1. První kroky na prknech, která znamenají svět.
2. Hlavně však asi to, že se v našem východočeském regionu a konkrétně u nás v Trutnově hezky "usadilo" to nejvyšší - celostátní kolo této přehlídky. Konalo se tu už poosmé (to to utíká!). Děti i dospěláci sem přijíždějí rádi a většinou (jak aspoň vím) odjíždějí s pocitem, že to je hezká a užitečná akce, s příjemnými lidmi a (jak říkají) výborně zorganizovaná. A to potěší.

Pokaždé mě ovšem potěší i to, když jsou do tohoto celostátního kola vybrány také soubory z východočeského regionu a jejich představení jsou něčím zajímavá. Letos jsem tedy mohla mít radost z toho, že tu byl soubor ze Svitav, ze ZŠ Sloupnice, ZUŠ Turnov a dokonce dvě představení ze ZUŠ Jaroměř.

Kdo mě však zná, tak ví, že skoro nikdy nejsem s něčím úplně spokojená, a tak mám samozřejmě k některým představením i připomínky - byť jen drobné. Jedno bylo tak trochu zdlouhavé. Druhé chtělo být upřímnou výpovědí dětí, ale té "upřímnosti" jsem chvilkami moc nevěřila. Další bylo mírně ospalé - tedy měla jsem dojem, že hrající děti jsou ospalé. Všechna představení však byla na velice slušné úrovni a hlavně na nich bylo vidět, že vedoucí souborů se svými svěřenci pracují systematicky, snaží se je dovést od prvních pokusů k tomu, čemu se říká divadlo... a že nám tedy snad roste nadějná nová ochotnická generace. A tak samozřejmě dětem, ale hlavně vedoucím souborů (pedagogům) přeji hodně sil, energie a taky nápadů a úspěchů. Ať ta prkna, která znamenají svět, praští pod nohama malých i velkých divadelníků!!!

Jarka Holasová,
učitelka LDO ZUŠ Jaroměř, loutkářka

Mezi Dětskou scénou a Chrudimí...

Dětská scéna byla dřina, od začátku do konce. Vyprosili jsme si termín, jediný den, kdy jsme všichni mohli. Horší to bylo s prostorem, kino! Bleděmodrý Petr se nám tam ztratil a dvakrát, jednou od 9,30, podruhé od 14,00. A to jsme se po obědě, ke kterému bylo klasicky a divadelně knedlo, vepřo, zelo, rozhýbávali honičkami v parku, pusu jsme otvírali na všechny strany, na žvýku se ptali, hráli jsme všechno, co se mezi kapkami deště dalo...a nic. "Co se děje? Co vám vadí, takhle špatně jste ještě nehráli...", vzdycham před posledním představením na jevišti.

"Ta opona a její oranžová barva!"
"Není oranžová, je rezatá, vlastně světle hnědá!"
"Ne, je hnusně oranžová a je to tady moc velký a diváků je málo a a a ...."
"...a dost! Probuďte se nebo v našem novém školním divadelním sále, který v ZUŠce chystáme, bude oranžové úplně všechno!"

A jestli vás zajímá, jak děti hrály o bleděmodrém štěněti naposled, přijďte se v září k nám do ZUŠ F. A. Šporka v Jaroměři podívat. Opona oranžová nebude!

*****

VÝCHODOČEŠI NA CELOSTÁTNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

Jak je vidět, hlavička zavedené rubriky Hromady se bude muset proměnit tak, jak se proměnilo označení z přehlídek „národních“ na „celostátní“. Jde jen o slovo, které prý sjednocuje označení s dalšími obory, ale na podstatě věci se nic nemění.

Původně jsem měla napsat zprávu o Východočeších na přehlídce činoherního a hudebního divadla Děčín/Třebíč a divadla mladého, experi-

(a)Maťák, Schoping and Fucking
Miroslav Bažant a Jana Tichá

mentujícího Šrámkův Písek. Do Děčína a Třebíče Východočeši letos bohužel nepronikli. Ale i bez nás byla zajímavá, dramaturgicky pestrá. Ukázala mimo jiné na zajímavý trend obratu k hledání zneklidňujících současných témat, ke kterým se amatérští divadelníci chtějí vyslovovat. Ne vždy to má ještě průkaznou, dokonalou kvalitu divadelní, ale jako směřování je to nesmírně cenné a pro mne po minulých sezónách i překvapující.

Na Šrámkově Písku jsem byla letos po řadě let po druhé. Moc jsem se tam těšila. Nějak se mi tam volněji dýchá, cítím tu méně prestižních tlaků, méně institucionalizovaných vymezení, představení jsou povětšinou angažovanými zveřejňovanými postoji, takže jim prominu i nějaké to klopýtání v divadelním zpracování. Porota byla i letos rozmanitá, barevná, nebála se „na ostro" zveřejňovat své, i protichůdné názory. Myšlenkové impulsy jiskřily proto přímo v semináři a byly možná i příčinou toho, že se zajímavě diskutovalo i z pléna. Lenka Novotná z NIPOS/ ARTAMA dává svou lehkonohou organizací účastníkům pocit volnosti, která však má přesto svůj řád. Pokud byly v místě nějaké organizační problémy a slyšela jsem, že byly, já jsem je jako účastník nezaznamenala.

Jak nezabodovali Východočeši směrem k přehlídce činoherního a hudebního divadla, tak zabodovali na Šrámkově Písku. Z patnácti hracích míst obsadili čtyři. A to si nemohu ještě jako starý zapřísáhlý Východočech tak trochu nepřisvojit Nejhodnější medvídky a novou sympatickou partu z Přibyslavi, i když na naší krajské přehlídce nesoutěžili. Lze si vůbec ještě přát něco lepšího, když se u nás v kraji děje právě v oblasti divadla mladého? To jsou přece dobré perspektivy.

Šrámkův Písek zahajovali **Geisslers Hofkomedianten Kuks - Serpillo a Melissa aneb Tymián**

a Citroník rande show. Soubor svým způsobem výlučný, skoro neměřitelný východočeskými měřítky. Měli bychom si je pěstovat, protože nám posunují laťky, pootvírají jiné cesty, vytrhují nás ze stereotypů. Jen nevím, jak dlouho v amatérské půdě ještě vydrží, jestli se nebudou polo, nebo zcela profesionalizovat, nebo co vůbec. Jejich letošní inscenace vzbuzovala od počátku jisté rozpaky. Svědčí o tom, jak složitou cestou soubor při realizaci své barokní inspirace tentokrát procházel. Jejich paralela mezi barokním intermezzem a laciností současné televizní zábavy není zejména pro neznalého diváka příliš čitelná. To, že ubohost současné zábavy neparodují, nezesměšňují, ale vlastně předvádějí – dlužno říct, se vší svou divadelní zdatností – divákovi pátrání po smyslu znesnadňují. Vlastně se k němu může dobírat až od konce. Soubor si v Písku, myslím, uškodil tím, že z „velkého plátna" jeviště přestěhoval inscenaci i s diváky přímo na jeviště, na přímý, bezprostřední kontakt. Ale i tak inscenace provokovala k diskusi a to tentokrát zejména členy poroty.

Hradecký **Pokojíček J. A. Pitínského (ZUŠ Na Střezině)** jsem očekávala s velkým napětím. Pamatuji si jeho realizaci v inscenaci Petra Lébla v Divadle Na Zábradlí. Tehdy mě jeho bizarní atmosféra ale pevně zakotvená v banalitě reality vzrušila. Musím přiznat, že ten zvláštní pocit neklidu ve mně zůstal i po představení hradeckých děcek, a to navzdory tomu, že se souboru nedařilo, vše se hroutilo, padalo to, co padat nemělo, technika se vymkla řízení. Pokojíček v Písku moc nezabodoval, ale pro mě zůstává zajímavým pokusem. Ani tak moc nesouhlasím s porotou, že by to měli hrát věkově odpovídající lidé, protože jsem přesvědčena, kdyby s touto skutečností bylo zacházeno vědomě a stylotvorně, mohlo by to v té zvláštní poloze textu přinést své výsledky. Myslím, že pro mnohé byl Pokojíček také objevem dramaturgickým, i když už, pokud vím, na amatérském jevišti byl hrán.

No a pak se objevili pardubičtí – **(a)Maťák** – s provokujícím textem **Shopping and Fucking,** s textem na amatérských luzích asi nehraným. Pardubáci jsou odvážní, nic si neulehčili, nic si neodpustili, šli až na dno, na nahotu skutečnou i na tu v přeneseném slova smyslu. Laciná senzace se nekonala, hráli zaujatě, o život a o životě. (Porotce Karel Tománek v přehlídkovém časopise napsal: Herecké výkony mě zajímaly mnohem víc, než samotný text, ten jsem bral skoro až jako záminku, abyste si mohli něco na jevišti vyzkoušet. Schopnost herců existovat na jevišti byla úplně úžasná.) Žádná exhibice. Vážné hledání, které činilo na jevišti samozřejmým i to, co by jinak mohlo působit lascivně. Já sama si toho představení vážím a mrzí mne, že v tomto případě nedošlo k postupu na Jiráskův Hronov. Myslím si, že z mnoha důvodů by jeho zařazení přineslo zajímavé podněty k diskusi o podobě současného amatérského divadla.

Náchodský Dred a jeho polští přátelé přinesli ambiciózní autorský projekt **Dekalog**, jehož dvě části jsme v různých prostorách Písku mohli vidět. „Dekalog, aneb deset zastavení Páně Pumrových, aneb avantgarda reformuje křesťanství a křesťanství avantgardu. V průvodu k druhému zastavení jsem měl pocit svaté pouti Písecké, všichni pískovcoví svatí na mostě se nám zdáli nakloněni, už dlouho neviděli průvod svatého divadla, který se bere vážně a živelně." (Citace z názoru Lukáše Nozara ve festivalovém zpravodaji). Přesto, že mne provokativnost, až agrese celého projektu zajímá a o patřičnosti jeho zařazení do festivalového programu ani v nejmenším nepochybuji, já sama jsem se s jeho výpovědí nepotkala. Všechny jeho kvality uznávám, s problémy se vyrovnávám a souhlasím s tím, že do programu přinesl tento projekt další barvu. Jsem ráda, že ji přinesli právě Východočeši. A na závěr snad ještě alespoň citace členky poroty Aleny Zemančíkové tak, jak ji zaznamenal písecký zpravodaj. „V inscenaci se pracuje s kulturou regionu, který je výsostně středoevropský. Mluvím o broumovském výběžku. Jde o region, ve kterém se nachází řada duchovních poutních míst. Toto těleso pracuje s duchovním odkazem tohoto regionu. Mně se líbí, že je to pokus o postmoderní apokryfní legendy, které pracují s prvkem naivity. Představení má velkou cenu ve svobodě, kterou člověku ponechává. Bylo mi sympatické, jak se na jednu stranu hlásí ke křesťanské symbolice, ale není to žádná agitka."

Východočeská kolekce jako celek i v jednotlivých představeních Šrámkův Písek obohatila a rozhodně obstála. Kdybych se neobávala předčasných soudů, řekla bych, že o východočeském amatérském divadle lecos vypovídá. Rozhodně je perspektivou, která by se mohla časem proměnit v divadelní činy, které nás překvapí. Nemění na tom nic ani to, že zatím mladé zástupce východočechů na Jiráskově Hronově 2007 neuvidíme.

Mirka Císařová

OSOBNOSTI

MIROSLAV KUŽEL

narozen 22. 10. 1929

Nejedná se o žádné osobní Mirkovo výročí, které bychom rádi připomínali, ale ono datum je tu proto, aby celé vyprávění bylo zařazeno v čase. Ačkoliv jedno výročí a dokonce významné, tu je. V roce 2006 - 30 let existence loutkářského souboru HAD.

V červnu minulého roku (2006), na závěr divadelní sezony loutkového divadla Had, byla v Adalbertinu (Hradecká kulturní a vzdělávací společnost) v Hradci Králové, kde soubor sídlí, otevřena výstava loutek, právě k tomu výročí. Výstava dokumentovala činnost souboru a existenci divadla od doby jeho vzniku v roce 1976, až po současno. Loutky byly vytvořeny v souboru a na jejich vzniku se podíleli dva amatérští výtvarníci, členové souboru. Miroslav Kužel a Jiří Polehňa. Jirka je v loutkářských kruzích známá osobnost, ale Mirek Kužel, jakoby stál tiše v ústraní a přesto to byl právě on, který se svou ženou Jiřinou stáli u zrodu souboru. A vlastně Jirku Polehňu a Slávka Illicha, současného vedoucího souboru a původně i řadu dalších zaměstnanců Stavoprojektu, k loutkovému divadlu přivedli a do loutek zasvěcovali. Výstava dala podnět k tomu, abych si s Mirkem na téma loutkového divadla popovídal a hledal, spolu s ním, kořeny jeho zájmu o loutkové divadlo, které způsobily jeho trvalý zájem o ně a které způsobily, že ovlivnil a získal pro loutkové divadlo řadu dalších lidí. A těm, kteří vytrvali, naplnil život nečekanými pozitivními peripetiemi a obohatil tím i jejich život.

Vlastně jsme vzpomínali oba, neboť celé to období od padesátých let až po dnešek jsme v proměnách loutkového divadla prožívali oba. Sice každý po svém, ale potkávali jsme se při různých příležitostech vzdělávacích, seminářích, přehlídkách i představeních HADu, v poradních sborech atd.. Naše první setkání se uskutečnilo,

jak jinak, při loutkovém divadle a to na krajské přehlídce loutkářských souborů v Josefově, (nyní část Jaroměře), 24. května 1959.

Ale o tom, jak to počáteční období, které ho ovlivnilo na celý život, probíhalo, vyprávěl sám.

Mirku pamatuješ se na naše první setkání?
No ano. Poprvé jsme se setkali na krajské přehlídce v Josefově. Vy jste tam hráli Čertův mlýn (Skořepův) javajkami a my jsme hráli Perníkovou chaloupku (Horákovu) marionetami a tu hrajeme s několika obměnami stále. A naše malé obecenstvo ji stále vděčně přijímá.

A proč to bylo právě loutkové divadlo, které tě tak zaujalo?
Proč já jsem k němu začal tíhnout? Otec, když jsme byli malí, mám tam někde ještě fotku - já v kočárku a brácha o 2 a půl roku starší - nám dal pod stromeček obrovské Münzerbergovo skládací divadlo s dekoracemi a loutkami 30-35cm. Některé byly dřevěné, řezbované, některé sádrové. Otec také řezal loutky, ještě mám dvě schované. A taky uměl dobře kreslit a tak dokresloval kulisy a vyráběl všechno co bylo třeba.

A čím byl tvůj otec?
Poštmistr. A jak šel čas, tak na poště, co jsme bydleli, divadlo občas postavil v mezeře dvoukřídlových dveřích mezi jídelnou a ložnicí. Sezvali jsme kamarády a otec, maminka i další známí nám hráli divadlo. A pak, když už jsme byli větší, tak jsme hráli divadlo s bráchou okolním dětem. Táta už o to přestal mít zájem. Divadlo jsme měli stále. Ještě když jsme se přestěhovali do Kostelce, bylo na půdě složené. A když jsem přišel v padesátým třetím roce z vojny, divadlo bylo pryč. Táta to asi všechno spálil, nebo to nějak zlikvidoval. Že už to stejně dělat nebudeme a překáželo tady, tak co s tím. Nevím co se stalo. Ale divadlo už nebylo. Je to škoda. V roce 1948 umřela máti a možná, že i to s tím mělo nějakou souvislost.

Vidím, že ty začátky loutkářů jsou si dost podobný. Divadlo jako hračka, která zanechá stopy i v dalším životě a vytvoří vztah k divadlu. To divadlo jsi dostal v Kostelci?
Ne, v Žamberku. Já jsem se narodil v Praze. Táta vystudoval reálku a tenkrát, jako státní zaměstnanec, byl občas přeložen do jiného města. Vzpomínám si, jak říkal, že když

Inscenace Edudant a Fraucimor K. Poláčka bylá výrazným dramaturgickým počinem

pracoval rok na poště, dostal za odměnu, že dobře pracoval, cestu do Benátek. Ten na staré Rakousko nedal dopustit.

My jsme se ale setkali ještě v Kostelci a to jste hráli javajkami Ostrov splněných přání. V rozdělené interpretaci a mluvili herci z ochotnického divadla.

Ano, ten jsme tenkrát hráli, ale poslední byla právě Perníková chaloupka. Ale ještě před tím jsme hráli .....Jo, já jsem se dostal do Kostelce v roce 1942, to mně bylo 13 roků. Blízko pošty byla sokolovna a v šatně se hrálo sokolské loutkové divadlo pro 25cm loutky. Vedl ho pan Bíla, krejčí. Hrálo se jednou za 14 dní. A tam jsem začal. A jak bylo tenkrát zvykem, rozdělená interpretace, dvě zkoušky a hrálo se. To se hrálo, ale pod Osvětovou besedou, Sokol byl rozpuštěn. Pak pan Bíla zemřel asi v roce 1945 a přišel tam Alan Granátu a ten udělal, bylo už po válce, dvě představení Peklo a říše. O Říši a Hitlerově konci. Druhé představení byly ilustrované tři básně z Erbenovy Kytice. Ale tím to divadlo vlastně skončilo.

A tak jsem začal dělat normální ochotnické divadlo. V Kostelci byly tenkrát tři spolky Kolár, Klicpera a Tyl. Začal jsem v Kolárovi a pak pokračoval v Klicperovi. Toto období trvalo až do roku 1957. Hráli jsme samé dobré kusy (dlouhá citace ze seznamu 34 her tehdy uvedených. Klasika a často hrané hry, dobré úrovně). Hráli jsme často. Jednu hru tak za dva až tři měsíce. A hráli jsme ji v Kostelci 2-3x a pak jsme jezdili po okolních obcích. Činnost to byla intenzivní. Konec zapříčinilo to, že nám z okresu začali nutit tendenční hry. Např. Partu brusiče Karhana, Mordovou rokli atd. a také sovětské hry. A to jsme nechtěli. Diváci na ně přestali chodit. A tak jsme se zase vrátili k loutkovému divadlu. No a z té doby byl ten Ostrov splněných přání a nakonec i Perníková chaloupka. A před nimi jsme marionetami z Výstavnictví hráli Cestu do pohádky, Cinybulkovo Strašidlo s kozou, televizní úpravu pohádky Dlouhý. Široky a Bystrozraký, kterou jsme hráli i tady v Adalu, tehdy Domě armády a v Rychnově v jízdárně, pak Statečného Honzu od Kožíka. Už jako nerozdělenou interpretaci. Ale tam jsi byl také v porotě s Jindrou Židlickou. To muselo být až koncem padesátých let. Hráli jsme v ZK Orlice, dnes Kulturní klub Rabštejn.

Závodní klub se k nám choval dobře. Třeba nám bez problému zaplatil týdenní pobyt na LCH. Jezdil jsem tam často. Mně se ta Chrudim líbila víc než teď. Pak si pamatuji na semináře v Týništi. Na tebe a na Jirku Holakovského od vás, který dělal technologii. Bylo to po čtyři víkendy. To jsme pracovali na konkrétní hře. Ale krátce po tomto školení týnišťské loutkové divadlo shořelo do základů a už nikdy nebylo obnoveno. A bylo pěkné.

Ale ty jsi přece studoval?

Ano. Denně jsem dojížděl na Stavební průmyslovku od roku 1944 do 1948. A po škole jsem nastoupil do projekce Pozemních staveb, která se později stala Stavoprojektem. A i tehdy jsem denně dojížděl. A při tom 3x týdně zkoušky a ráno v 5hod. na vlak a po nedělích divadelní školení a semináře a tak to šlo stále. Až na ty dva roky, 1951-53, co jsem byl na vojně. V roce 1964 jsem začal stavět svépomocí první čtyřpodlažní barák v Hradci a v roce 1965 jsme se konečně přestěhovali do Hradce. A v roce 1969 až do 1973 jsem stavěl tento řadový rodinný domek. No a pak úpravy zahrady a okolí a pak mi konečně zase zbyl čas na divadlo. Asi rok jsme s mou ženou Jiřinou dělali s dětmi v ZŠ v Hradci hru Bubák Kája a krátce jsme se u vás v souboru účastnili přípravy hry O veselém hrobaři. V roce 1976 jsme s Jiřinou založili soubor Stavoprojektu. Na moji výzvu se nám tenkrát přihlásilo asi 30 lidí. To byla hrůza. A usídlili jsme se v Osvětové besedě u vás v Malšovicích. Zde jsme zkoušeli a hráli asi 3 roky. Pak nám nabídl správce OB a zároveň vedoucí Adalu pan Lux, abychom přešli hrát tam a jsme tam dodnes.

Ty jsi několikrát zmínil svoji ženu Jiřinu. Já vím, že jste divadlo dělali spolu.

My jsme se poznali samozřejmě v ochotnickém divadle v Kostelci a hned po vojně jsme měli svatbu. A od té doby jsme tu divadelní káru táhli spolu. Jiřina tíhla více k úpravám textů a hudební složce. Však jsi ji také při jedné z porot v Kostelci hudbu pochválil. Byla výborná herečka.

Pamatuji se na vaši první premiéru v Malšovicích. Zvířátka a Petrovští. Hadroví manekýni velikosti dospělého člověka a v rozdělené interpretaci. A k tomu velká návštěva lidí ze Stavoprojektu. Mirku, jaký byl a je vůbec tvůj styl práce?

Já mám rád, když si všechno při přípravě mohu udělat sám. Totiž navrhnout text, zpracovat jej, nechat ho podrobit kritice členů souboru, udělat loutky a také ho i režírovat. Ten způsob jsem uplatňoval v začátku existence souboru a zůstal jsem u něj prakticky až dodnes. A svým způsobem byl přijat souborem jako způsob práce. V uvádění her se střídáme. A ten, kdo s novou hrou přijde, ten ji také celou připraví i třeba za pomoci dalších spolupracovníků, výtvarníka, či technologa, podle svého zaměření.

Ale ty jsi již předal žezlo vedoucího Slávkovi Illichovi, ale stále ještě připravuješ nové hry.

Přijde chvíle, kdy člověk musí odejít, aby dal prostor mladším. U mne nastala v roce 1990. Také proto, že v roce 1989 zemřela moje žena Jiřina a já jsem do divadla přestal chodit. Bez ní mne to nebavilo. Ale asi za 2 roky mě Slávek nabídl takovou menší roli v Čarostřelci a to mne zase k divadlu přitáhlo. Tak se snažím být prospěšný. Co bych jinak dělal?

Mirek naposledy připravil inscenaci Ze života broučků a už má zase na stole knížku pohádek Sandry Vebrové s ilustracemi K.Franty, která ho ponouká k další realizaci. Už si připravuje dřevo na loutky.

Loutky k inscenaci Karafiátových Broučků

Zdaleka jsem nezapsal všechno o čem jsme spolu hovořili, ale byla to dvě příjemně strávená odpoledne nad Mirkovým divadelním životem. Kolik lidí se může pochlubit tím, jak naplnili svůj život. Aby postavil dům, zasadil strom, založil prosperující soubor, měl dceru a zdatné dva vnuky, z nichž jeden je hercem profesionálního divadla v Praze.

Velké pozitivum souboru, které vtiskl do vínku HADU Mirek Kužel. - Stálé hledání, dobrá dramaturgie, různost typů loutek, tvořivá scénografie, na každou inscenaci nové loutky, vynalézavá a stálá touha jít s duchem doby a s vývojem loutkového divadla dopředu. A respektovat svého dětského diváka, kterému v zimní sezoně dává každých 14 dní jedno představení.

Za těch 30 let stihl soubor vytvořit následující inscenace:

autoři inscenací:

Mirek Kužel (MK),
Sláva Illich (SI),
Jiří Polehňa (JP),
Vl. Baier (VB),

1976 Veselé pohádky (MK),
1977 Zvířátka a Petrovští (MK),
1977 Pohádky pana Pohádky (MK),
1978 Perníková chaloupka 1 (MK),
1978 Trojlístek pohádek (MK),
1979 Poklad baby Mračenice (MK),
1979 Šest tučňáků /scénografie Drak - (MK),
1980 Edudant a Fraucimor (MK),
1981 Námluvy princezny Proserpíny (MK),
Pohádky na draka (MK),
1982 Kočičí princezna (JP),
1983 Co se stalo na Bukštejně (JP),
1984 Čertík Fidibus (MK),
1985 Esmeralda (JP),
1986 O kouzelné konvi a prázdném kufru (JP),
1987 Jak si Kašpar postavil dům (VB),
1988 Perníková chaloupka II – nový text (MK),
1989 Zlatý klíček (MK),
1990 Faust (JP),
1992 Švec a čert (IL),
1994 Tři zlaté vlasy Děda Vševěda (IL-JP),
1996 Čarostřelec (VB),
1996 Pejsek a kočička (MK),
1997 Perníková chaloupka III (MK),
2001 Zlatovláska (MK),
2004 My se vlka nebojíme (IL),
2005 Ze života broučků (MK).

Z rozhovoru s Mirkem Kuželem zaznamenal v březnu 2007 Jan Merta

Láďa Novák získal Zlatý odznak SČDO

V pátek 2. března při zahájení jubilejní 10. Krajské přehlídky ochotnického divadla Jizerské oblasti v Lomnici nad Popelkou slavnostně předala Hana Dohnalová, členka předsednictva Svazu českých divadelních ochotníků, Zlatý odznak Ladislavu Novákovi za celoživotní práci v ochotnickém divadle na severovýchodě Čech.

Letošního jubilanta – sedmdesátníka – znají mnozí jako obětavého organizátora krajských a oblastních ochotnických přehlídek a soutěží hereckých monologů Cyranův kord, organizátora kulturního života ve městě a především jako nadšeného herce a režiséra. Lásku k divadlu zdědil po svém otci, na prknech začínal v dětských rolích v rodném Krnsku a v sousedním Jizerním Vtelně u Mladé Boleslavi. Při studiu Střední průmyslové školy textilní ochotničil v Jilemnici a po nástupu do lomnického Technolenu hned první večer začal zkoušet s lomnickými divadelníky, kde je činný dodnes. Pokud je statistika přesným součtem čísel, pak platí, že nastudoval celkem 43 premiér, sehrál 231 repríz a zrežíroval 5 inscenací. Odborné poroty i diváci jeho práci a letité zkušenosti častokrát patřičně ocenily. Nezapomenutelný byl při uvádění televizního pořadu Neděle v klubu, v rolích rychtáře Loukoty v Tvrdohlavé ženě, jako sekretář Marbolius v Dalskabátech, radní Bušek v Našich furiantech, Falstafův kumpán Berkdeber ve Veselých paničkách windsorských, lékař ve Věci Makropulos atd. Převzetí Zlatého odznaku oslavil jak jinak, než na prknech domácího Tylova divadla, kde znovu sugestivně zahrál postavu obchodníka Fischla v Bukovčanově dramatu Než kohout zazpívá. I jeho výkon spolu s dalšími přispěl k doporučení této inscenace k postupu na celostátní přehlídku činoherního divadla do Děčína, nebo Třebíče.

Láďa Novák dlouhý čas pracoval v kultuře i profesionálně. Byl zakládajícím ředitelem Jednotného klubu pracujících, kde setrval až do jeho zániku. Vlastně v budově Závodního klubu na náměstí pokračoval i jako šéf ekonomicky nejúspěšnější divize akciové společnosti Technolen – v podnikové prodejně Camping market. Svými bohatými zkušenostmi pomáhá nadále rozvíjet i aktivity našeho Divadelního spolku ve funkci jednatele, v posledních letech předsedá výboru Jizerské oblasti SČDO a tím pádem se stal i členem předsednictva SČDO. Za všechny divadelní ochotníky a přátele mu přeji hodně sil a zdraví do dalších let.

Ladislav Kubát

Petr HÁJEK
* 7. 3. 1967

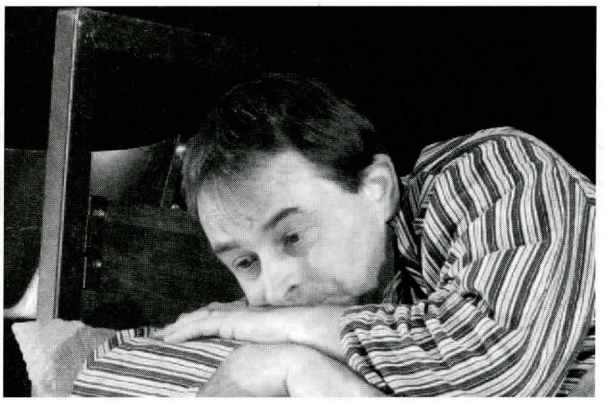

Petr Hájek ve své nejnovější roli Nemocného v představení Fucking story, foto Jana Portyková

Ó jak bylo pěkné býti písařem!

Kdysi, když jsme v Ústí nad Orlicí chystali dodnes připomínanou Vévodkyni valdštejnských vojsk a trochu tak míchali ambicemi místního spolku Vicena (neb bylo potřeba pořádných herců a hereček), objevil se mezi námi nadšený mladíček zvláštního vzezření – klučičího, ale zarputilého výrazu, pečlivě vyslovující, jako by slova krájel širočinou, nepříliš velký, ale na jevišti (potom) nepřehlédnutelný. Petr Hájek. Měl už za sebou nějaké vystupování v gymnaziálním divadelním kroužku a především nepatřil k základní „garnituře" osvědčených ústeckých ochotníků, takže si nemusel volit mezi jistotou vicenovské Lucerny a nejistým „experimentem" Gregarovy nové smečky. Konečně tenkrát tu smečku, když se Vévodkyně musela dělit o lípové sekerníky, obohatili i jiní, přespolní - skvělý Franta Čech z České Třebové, Vláďa Zamazal a půvabná, stále zamilovaná Eva Ryšavá z Letohradu i odjinud další…

Jestli to se mnou do té doby např. Franta Čech táhl ochotnickým životem přes všechny kanály a bludiště, jimiž jsme prošli a neuhnul, pak po mých dobách "ousteckých" se stal podobným mým partnerem právě Petr Hájek. Svého Písaře ve Vévodkyni hrál neodolatelně, jasně, přesně, sekundoval s šarmem nejen mně jako Profousovi, ale taky Rejtarovi statné postavy, Vladimíru Lorencovi. Po celých Čechách, v cizině, mnohokrát, víc než sedmdesátkrát… Naše cesty se ale nerozešly, ani když jsem Ústí zradil a uchýlil se do krajského města.

Stále ještě drobný klučík Petr Hájek, který kromě divadla miluje film, píše básničky a sám si je vydává, tvoří koláže a vůbec je zdatnej a chytrej, to v Ústí nad Orlicí dotáhl na „šéfinvestora" místní radnice a pro ústecké divadlo se stal jakýmsi mezičlánkem. Tak to bývá, že se i ochotníci štípají, až se rozštípnou. Kromě Viceny brázdí nyní ústecká prkna Malínkova grupa OSDO a pak ještě Spolek paní Vicenové, poněkud obskurně provokační sdružení revoltující svým způsobem proti tradici. Petr Hájek je členem Viceny, ovšem kromě pěkných hereckých počinů na mateřské půdě (třeba v Troubovi na večeři), je „zabejčený" do divadla, kterým chce něco sdělit - sám za sebe. Takže si ho musí udělat sám (v jedné ze svých básní má verše „vím že vana nepřeteče, musím si to dělat sám!). Jen toho času, co věnoval své vlastní inscenaci, „Osamělost fotbalového brankáře", sám se režíroval, sám vymyslel a realizoval (se zdatnými spolupracovníky, včetně své ženy Věry) scénu, světla, zvuk, dokonce se vybavil technicky tak, aby mohl svobodně vyrážet na přespolní jeviště…

Petrovo nasazení je neuvěřitelné. Sešli jsme se naposled u inscenace Fucking Story, rok jsme makali jako o život, já třikrát do měsíce, Petr s Láďou Skalickým čtyřikrát víc. Navymýšleli jsme si spoustu ptákovin i pastí, zvlášť technických, ale Petr všechno s noblesou zvládal a dokonale organizoval.

Petr je zvláštní, umělecko-technický typ, proto skvělý pro amatérské divadlo, umí leccos, myslí kumštýřsky a má fantazii – vždyť si poslechněte:

Když budeš dělat drahoty
Svléknu si před tebou kalhoty
A že jsi to zrovna ty
Odhalím kus svý nahoty
Pak spatříš to velké nic
Budeš se smát z plných plic
A pochopíš že nejsem princ
Ale kašpar z Nemanic

To je jedna z jeho vtipných i něžných básniček, které vydal ve sbírce Nepravidelná chvilka poezie v roce 2003. Tenhle člověk, stále drobný klučík Petr Hájek je už čtyřicátník…

Do Ústí nad Orlicí zdraví Saša Gregar

Jarmila MICHÁLKOVÁ

* 19. 5. 1937

Jarmila Michálková vstoupila na lužská divadelní prkna jako jednadvacetiletá. Tehdy to byla role Gerdy Birkeové ve hře B. Polacha Případ Grimm, dále Týna v Jiráskově M.D. Rettigové, Velena v Tylově Drahomíře a další. Vzhledem k jejímu talentu následovali role další. Zahrála si Zubatou s kosou v Kubátové Jak přišla basa do nebe, Apatura Clythia v Ze života hmyzu bří Čapků nebo Zuzana Vichrová v Šubrtově Šejkově jedu. Jarmila si vyzkoušela i režii; bylo to v roce 1969, kdy poprvé režírovala Popplewellovu Paní Piperová zasahuje. Zde si zahrála i Kláru Marshalovou.

Vzhledem k hereckým schopnostem byla Jarmila často obsazována do her na lužské scéně. A tak postupně „byla" K. Klepáčkovou v Daňkově Sňatkové podvodnici, Miriam-Dobrou Trefou ve Větru ve větvích sasafrasu, Catastrofou ve Voskovcově a Werichově Nebe na zemi, Marií Dubskou ve Stroupežnického Našich furiantech, vrchní v hostinci v Goldoniho Sluhovi dvou pánů a mohli bychom pokračovat dále.

Na konci sedmdesátých let se odstěhovala na čas do Odolené Vody. Ale na divadlo v Luži nikdy nezapomněla. V roce 1982 se vrací do Luže. A návrat do "svého" divadla to byl více než šťastný. V té době soubor nastudovává krásnou hru Jiřího Šotoly Možná je na střeše kůň. Role Andy dá plně vyniknout jejím schopnostem a tak spolu s Jarmou Daňkovou a Blahoslavem Pelcem na jevišti „koncertují" a triumfují na národní přehlídce ve Vysokém nad Jizerou v roce 1983.

Škoda, že v té době nemohla být uvedena na Jiráskově Hronově.

Po tomto úspěchu Jarmila dál hraje a dál vytváří role odpovídající jejímu naturelu. Je rovněž dobrou zpěvačkou, což uplatnila ve více než dvou stovkách repríz pořadu Ta naše písnička česká.

Její zdravotní problémy v posledních letech ji zabránily hrát. Ale po divadle se ji stýská. O tom svědčí fakt, že vzkázala, že by si ráda zahrála nějaký „štěk". Proč ne.

Jarmilo, do dalších let přejeme hlavně zdraví a ještě nějaké „prošoupané" boty na divadelním jevišti. A ... a děkujeme.

Vděční lužští ochotníci

Emílie DYNTEROVÁ

* 18. 7. 1927

Emilku Dynterovou jsem vnímal vždy jako nedílnou součást našeho červenokosteleckého souboru. Něco jako jsou okna a dveře pro dům nebo sluneční paprsky pro slunce. Naše Emilka začala svou činnost na prknech našeho divadla v roce 1946 a od této doby odehrála 247 představení ve 30-ti hrách. Od roku 1979 režírovala 9 her a to s takovým úspěchem, že se Šotolovou „Bitvou u Kreščaku" se dostala v roce 1986 až na Jiráskův Hronov. Na Hronově si s velkým úspěchem zahrála také roli Ambry v nezapomenutelné hře Aldo Nikolaje „Tři na lavičce" v režii Jiřího Kubiny.

Ale Emilčinou životní hrou byly „Lištičky" Lilien Hellmanové. Jako 19-ti letá si zahrála Alexandru pod režií svého otce Františka Kejzlara. Jen tak mimochodem, byl to vynikající herec a režisér. Emilka tu hru nosila od té doby pořád ve svém srdci. Asi si dala v duchu závazek, že si v ní ještě jednou zahraje. Při každé schůzi divadelního výboru, když se řešila otázka další inscenace, vždycky se ozvala, že by chtěla dávat „Lištičky". Bohužel to nešlo, protože jednak byla tato hra devizově vázána a jednak nám bylo "doporučeno" tuto hru nedávat. Ale v roce 1997 se jí sen splnil. Sice již nehrála Alexandru (tu si s chutí zahrála její vnučka Bronislava Machová, která dnes režíruje a hraje v Meziměstí), ale sama ji s úspěchem režírovala.

Emilka jako režisérka je „mistrem škrtu". Má totiž neobyčejný smysl pro úpravu textu. Nejen škrtem, ale i dopsáním několika vět nebo odstavců A vždycky v duchu autorova pera. Také ji říkáme Emily Dynterová – Hellmanová. I když bychom ji klidně mohli říkat Emilie Klicperová, Poláčková nebo Procházková. U „Hadriána z Římsů" klidně škrtla celý konec, připsala dvě stránky a dnešní divák Klicperovi rozuměl jako by byl dnešní.

Za to může její vzdělanost a vrozená skromnost. Když studovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, musela z politických důvodů v pátém semestru školu opustit. Po revoluci ji byl přiznán titul PhDr. Nikdy ho nepoužila. A ještě pro něco si ji vážím. Pro její víru v lásku, porozumění a spravedlnost. Proto měla v oblibě pohádky a klasiky a proto je i přes naše obavy režírovala. A vždycky nás nakonec přesvědčila, že dnešní mládež není zas až tak špatná jak si myslíme. Při „Radúzovi a Mahuleně" a „Hadriánovi z Římsů" školní mládež ani nedutala a nakonec tleskala jako o závod.

Jako herečka mě nejvíc utkvěla v paměti jako matka představená v „Mamzelle Nitouche". Nepředstavitelně milá, lidská i komická.

Teď již pro svůj zdravotní stav nechce hrát ani režírovat. Ale její starost o naši divadelní knihovnu ji zůstala. A abych nezapomněl, také zpracovala podklady o dějinách ochotnického divadla v Červeném Kostelci pro knihu „Místopis amatérského divadla".

Letos 18. července jí bude neuvěřitelných 80 let. A aby ještě dlouho tady byla s námi, jí přejeme hlavně hodně zdraví, lásky a spokojenosti.

Milá Emilko, do dalších let „ZLOM VAZ"
Ti za celý soubor přeje Pavel Labík.

Helena PODOLSKÁ
* 30.7.1947

„Helenka je ráda" a mám ji ráda

Vždycky mě přitahovaly ženské mírné, moudré a vyrovnané, které měly tu schopnost, že kolem sebe šířily klid a pohodu. Asi proto, že jsem pravý opak. A taková je i Helenka. Je navíc ještě citlivá a inteligentní, šikovná, pracovitá a výborná kuchařka. Vždycky to pro mě byla jen Helenka, nikoli Helena nebo Hela. Ale vždycky to byla i Helenka Podolská, protože s Vaškem Podolským tvořila nerozlučnou a doplňující se dvojici. Vaška bylo všude plno a ona jako by stála vždy trochu v pozadí, ale byla v té dvojici stejně důležitá. Teď je už Helenka bez Vaška a asi to pro ni muselo být těžké. Žije si však dál svůj naplněný život v krásném statku v Záší, který rodina restituovala a vzorně ho uvádí do podoby původní. Je to nádherné stavení a strávili jsme tam u Podolských řadu příjemných chvil. Jen mě mrzí, že to divadlo se tam na tom dvoře u studny nehraje. I když, i to už tam bylo. Helenka sama toho v životě moc neodehrála, ale má na svém kontě takové role jako Plajznerku v Dalskabátech, Smrt v Jak přišla basa do nebe a hlavně

Helena Podolská jako Plajznerka v Dalskabátech

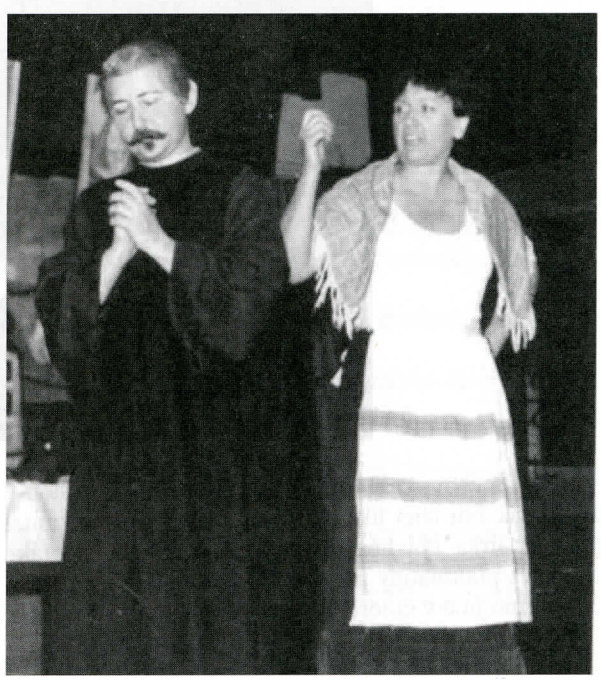

Čapkovu Matku. Tu Matku jsem viděla. Bylo to myslím jedno z nejlepších Vaškových představeních a myslím, že především její zásluhou. Tahle mladá matka - Helence tehdy bylo 38 let - v celé Helenčině citlivosti a opravdovosti byla nejcennější devízou. Zastínit ji nemohl ani tehdy začínající Michal Drtina, který byl jako Tony kluk opravdu k nakousnutí a mnohé sliboval. Ptala jsem se Helenky, proč nehraje dál. Přestala někdy v roce 94, kdy se přestěhovali z Vamberka do Zálší. Říkala, že neměla pak už příležitost. Ale že i tak život stojí za to, naplňuje si ho smyslem ve svém povolání. Pracuje v Chocni jako vychovatelka a Domov mládeže při Střední škole obchodu a služeb pod jejím vedením vzkvétá a ona sama si kupodivu nestěžuje na mládež. Dokonce kultura se prý s ní dá dělat. Pedagogickou práci dělá celý život. Na Košumberku s postiženými dětmi – tam se zapletla s lužskými ochotníky, dvacet tři let v Rychnově na intru s kluky strojaři. Nezdá se, že by se chystala do důchodu. Rozhodně svůj život nemarní. A to se teď ještě chystá na roli babičkovskou. Jistě bude stejně důležitá jako všechno ostatní, co dělala a dělá.

Milá Helenko, ať i nadále rozdáváš radost, pečeš vynikající štrůdly, na které žárlím, protože můj muž je miluje a já je tak neumím, ať dál pečuješ o to vaše krásné stavení a předáváš své životní zásady těm mladým. Vždycky jsem Tě viděla s tím Vaškem. Teprve když odešel, uvědomila jsem si všechny Tvé osobní kvality. Ale i to, že jsi byla pro Vaška Podoláka tou nejlepší ženou, je velká zásluha. Je to tak vždycky, když to ženská umí. Buď hodně zdráva!

Tvoje Mirka Císařová

...A máme jedna druhou.

165 let třech muškelýrů z Jesliček

aneb chlapi, nestárnou

To jim chci trochu polichotit, protože si to zaslouží. A pak jim chci hlavně za nás za všechny popřát, protože Jirka Polehňa, Pepa Tejkl i Honza Dvořák slaví své půlkulatiny právě v letních měsících. Že tak činí mimo jiné v činorodé práci pro všelijaká divadelní konání je snad všem naprosto jasné. A že jsou přes téměř kmetský věk stále stejně praštění, to snad taky. Tak k čemu plýtvat slovy. Kluci, ať se vám daří podle vašich představ!

Alena Exnarová

Milena HOŘEJŠÍ
* BŘEZEN 1937

Jana LELKOVÁ
* PROSINEC 1937

Dvě z pěti statečných kolegyní oslaví letos kulaté narozeniny

Tato věta ze hry "Nejstarší řemeslo", kterou jsme v roce 2006 nacvičily a v dubnu 2006 představily divákům, nás držela nad vodou.

Jak to všechno začalo? Byla to láska na první pohled. Po přečtení scénáře ve mně neustále rostla touha divadlo zrealizovat. To, že bude tak složité sehnat pět stárnoucích dam, které by našly odvahu hrát divadlo na choulostivější téma, mě zpočátku nenapadlo. Nakonec to bylo složitější, než jsem si představovala, ale už nezbylo nic jiného, než abych se jako pátá do hry zapojila.

„...máme jedna druhou" zaznívalo často.

A to , že máme jedna druhou, jsme doceňovaly hlavně v době, kdy se nám nevyhnuly životní tragédie:

- umrtí manžela Jany Lelkové, která se přestavila v roli Mae. Byl to můj otec
- zanedlouho začalo zlobit srdíčko Lídu Janouchovou, která přestavuje Lillian a nebylo jisté, jak to dopadne, ale štěstí stálo při ní
- a další smrt - nápovědě Věře Polákové zemřel náhle otec a za krátkou dobu na to měla vážnou autonehodu její matka
- paní Milena Hořejší, která hraje Ednu, nám jednoho dne oznámila: "Mám něco na srdci, prodělala jsem infarkt."
- ani nejmladší představitelce Mileně Langrové (ve hře Vera) se zdravotní problémy nevyhnuly a doprovázely jí až do představení na kostelecké přehlídce.

Ale vždycky, když nám bylo nejhůř, jsme začaly zkoušet. Na konci zkoušek jsme si poplakaly a věděly jsme, že máme jedna druhou a že musíme jít dál a hrát...

Když jsme pak po odehraném přestavení na přehlídce v Červeném Kostelci slyšely slova uznání a díků, cítily jsme, že volba právě této inscenace měla smysl.

Trochu se mně to vymklo z rukou. Chtěla jsem vlastně gratulovat k narozeninám. Dvě z pěti statečných kolegyní oslaví letos kulaté narozeniny.

V březnu budeme slavit s Milenou Hořejší sedmdesátku a v prosinci je 70 let Janě Lelkové. A my ty druhé, jim přejeme hlavně zdraví a hodně sil. Sil do další práce, abychom mohly ještě společně zažít ten pocit štěstí, když před námi sedí spokojený divák.

Děkuji Vám a mějme jedna druhou !!!

Vaše režisérka Jana Jančíková

P.S.:
Děvčata z Červeného Kostelce si „Nejstarší řemeslo" zahrála i v rámci OPEN AIR PROGRAMU Mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové. A pro oslavenkyně byl největší dárek k narozeninám bouřlivý nekončící potlesk...

*****

VZPOMÍNKA

V lednu to byl již rok, kdy jsme se naposledy rozloučili s režisérkou našeho divadelního souboru - s paní profesorkou PhDr. Milenou Duchoňovou. Se ženou vzdělanou, skromnou, velice pracovitou a nesmírně obětavou, ochotnou pomoci každému, kdo pomoc potřeboval.

Je neuvěřitelné, co všechno za těch 20 let v důchodu dokázala. Především vytvořila ze staré usedlosti nádherný domov s velikou zahradou pro své děti a vnuky, později i své nemohoucí rodiče. Pracovala pro potřeby obce, vyučovala mladou generaci ve zpěvu a ve hře na klavír. Ale hlavně po smrti pana Zdeňka Fikra převzala jeho nově založený divadelní soubor a dvacet let jej režijně vedla. Soubor rostl nejen počtem členů ale i kvalitou práce. Reprezentoval obec jak na divadelních festivalech tak na štacích v blízkém i vzdálenějším okolí. Repertoár díky jejímu hudebnímu vzdělání mohl být obohacen i o muzikály, jako byla Nejkrásnější válka a Gordický uzel. Milovala Janáčkovu hudbu a přesvědčila nás, abychom zkusili i drama Její pastorkyňa. Celý soubor se jel nejprve na tuto Janáčkovu operu podívat do Brna a pro mnohé to byla nejen jejich opera první, ale ani poslední.

Po celou dobu svého působení nás vlastně velmi trpělivě a nenápadně učila a vedla k práci pro druhé.

Za divadelní soubor M. Trnávka Ludmila Kučerová

Pozn. redakce.
Jestli se paní Milena Duchoňová z divadelnického nebe dívá na soubor, který opustila, jistě má radost. Pod režijním vedením paní Lídy Kučerové byl z přehlídky Sněhový Brněnec nominován na Krakonošův divadelní podzim s inscenací Na správné adrese.

*****

SMUTNÁ ZPRÁVA

Vlastimil Kostka

* 14. prosince 1946 + 10. března 2007

Divadelní kroužek J. K. Tyla v Moravské Třebové opustil další člen - Vlastimil Kostka. Tentokrát navždy a nevratně.

Vlastík patřil k těm nejobětavějším. Jako technik - osvětlovač s námi začínal ještě v dobách, kdy třebovští ochotníci i obyvatelé měli své kamenné divadlo. Po jeho prodeji jsme díky tehdejšímu řediteli KS Ivo Horkelovi mohli zase hrát v budově muzea. Ale bylo potřeba hodně práce, aby se vybudovaly základní podmínky pro divadlo. A tam se Vlastík ukázal nepostradatelným. Nehleděl na čas a trpělivě den po dni opravoval, vymýšlel a vyráběl. A tak tomu bylo po celý čas, který jsme s ním mohli být. Ještě při poslední vánoční pohádce, už velmi nemocný, nechyběl. Nikdy nechyběla ani jeho žena Inka, u které měl ve svém koníčku takovou podporu, až se i ona stala pro náš soubor nepostradatelnou. Říká se, že o mrtvých jen dobré. Já myslím, že u všech popravdě. Vlastík se uměl, jak jsme říkali "střapčit". A tak nás někdy pěkně seřval. Vzpomínám si, že jsem mu k jeho padesátinám napsala veršovánku, kde jsem ho přirovnala k ježkovi. Zvenku bodliny, ale uvnitř zlaté člověčí srdce.

Děkujeme za všechno a loučíme se Tvým pozdravem: "S Pánbíčkem".

Za DS J.K.Tyla Heidemarie Sekáčová

Antonín Lauterbach

* 2. září 1912 + 26. května 2007

Život už je takový, že nám vedle bezstarostných a veselých dní přináší i ty smutné.

K těm druhým patřil i 26. květen, kdy naše řady opustil náš kamarád, herec, režisér, dramatik a spisovatel, nositel Zlatého odznaku J.K.Tyla, pan učitel Antonín Lauterbach.

Toníček , jak mu s láskou a úctou říkali i ti nejmladší Klicperáci, byl laskavý a skromný člověk, který velkou část svého času věnoval divadlu. Ať už jako autor divadelních her, či knih o historii chlumeckého divadla, jako režisér, nebo herec. Nikdy se nepovyšoval nad ostatní a vždy uměl poradit, či ocenit práci ostatních členů souboru a povzbudit je v jejich konání.

Moje seznámení s tímto výjimečným člověkem může být krásným příkladem jeho přímočarého jednání: – Po úspěšném uvedení hry Dalskabáty hříšná ves, kterou jsem režíroval, přišel do divadelní klubovny, postavil se přede mne, natáhl pravici a řekl : „ Ahoj Járo, já sem Tonda a budeme si tykat". Zůstal jsem stát jako solný sloup a zmohl se jen na to, že jsem kývl. V tom roce mu totiž bylo 90 let. Tak to byl náš Toníček, prostě žádné okolky a přímo k věci.

Každý z nás má ve svém životě velké přání, či chcete li, sen. Pro Toníčka bylo tím snem divadlo – tedy přesně řečeno budova, ve které by se dalo hrát. Splnění tohoto snu věnoval mnoho energie a času a s velikou radostí s námi loni oslavil jeho otevření, uvedením své inscenace – Vězeň na Bezdězu. Ale stejnou radost měl i z dalších dvou her, které jsme při otevření nového divadla uvedli. Ze Sugar byl doslova nadšený. V tom roce prostě zářil štěstím a my mu ho z celého srdce přáli, vždyť kolika z nás se stane, že se nám opravdu splní náš životní sen? A Tonikovi se ten jeho splnil. A je to určitě spravedlivé, protože on si to opravdu zasloužil, - vším - tím jaký byl , i tím, co dělal.

S Toníčkem jsme se naposledy rozloučili 2. června v Klicperově domě. Loučení je vždycky smutné, zvlášť když se loučíme s blízkým člověkem, ale jak Tonika znám, tak jestli je nějaké divadelní nebe, tak tam už určitě je a sleduje pozorně, jak to tady na té zemi vedeme. A drží nám palce.

A my – Klicperáci - to velmi dobře víme. Při každém představení, tu poslední vteřinu před tím, než se zvedne opona, cítíme, že je tam s námi.
Tak Toníčku – Děkujeme.

Tvoji Klicperáci, z Chlumce nad Cidlinou

MIMO RUBRIKY

POZOR NA NEPLATIČE A LHÁŘE

Rádi bychom se s vámi podělili o naši smutnou zkušenost z loňského roku, která by měla být zároveň chápána jako varování ostatním souborům. Naše, nejen obrazně řečeno, draze zaplacená zkušenost potvrzuje obavy, které mnozí z nás již delší dobu mají z vývoje celé společnosti a vztahů v ní. Ptáte se, o co tedy šlo? Inu o necelých osm tisíc. Přesněji o 7.818,- Kč, které zůstaly neuhrazeny OS MEDIUM LABYRINTI Havlíčkův Brod.

DS VICENA Ústí nad Orlicí se v loňském roce zúčastnil letního festivalu na hradě v Lipnici nad Sázavou. S pořadatelem OS MEDIUM LABYRINTI jsme uzavřeli řádnou smlouvu o vystoupení, kterou podepsal předseda sdružení František Štibor – náš tehdejší kamarád a známý. František Štibor, který svého času zastupoval zájmy VSVD jako člen Rady sdružení. Prostě „pohoda, klídek a tabáček", myšleno slovy umělce. Ale říká se, všeho do času... Zkrátím to, stejně tušíte nebo již víte. My slovu dostáli a úspěšně odehráli pro vyprodané hlediště, svému dopravci oněch necelých osm tisíc uhradili, pak poslali domluvenou fakturu panu Štiborovi a čekali na jeho peníze. A čekáme do dnes. Bohužel marně. Nejsme naivní, víme, že leckdo má problémy a tak situaci řešíme a máme snahu ji pochopit. Do dnes a bohužel marně. Prostě podnikatelská klasika – nejprve, že se faktura ztratila ať tedy doručíme druhou, s ní že problémy nebudou. Ovšem, že jsou. Pro změnu se čeká na proplacení grantu z místní radnice, kde se ale dozvíte, že sdružení má ze strany města vše uhrazeno a že vám úřad nepomůže. Pak se neberou mobilní telefony neboť vaše číslo na displeji znamená nepříjemnosti. Zjistíte si nová soukromá čísla a telefony do zaměstnání, takže hříšníka „držíte znovu pod krkem". Nejdřív se diví, že není dosud zaplaceno, pak slibuje a omlouvá se. Zítra určitě zaplatí a když ne zítra, tak druhý den. Tak to trvá měsíc, dva, půl roku a za nedlouho to bude rok. Vás to stojí čas, energii a samozřejmě i peníze. A to nejen ty, které vám dluží např. František Štibor. Jednou si řeknete „peníze vem čert, nejhorší je, že mi lže kamarád, známý, kolega z branže". Bohužel si v zápětí uvědomíte, že v tu samou chvíli prohráváte. Nad lží a nespravedlností. A že neplatič dosáhl svého a ukradl vám vaše peníze. A příště to zkusí na druhého a s daleko větší jistotou. Právě proto se musíme snažit neprohrávat, nesmiřovat se podvodníky a s lháři.

za DS Vicena Ústí nad Orlicí
Petr Hájek

PO UZÁVĚRCE

Ještě blahopřání Helence Podolské

Sejde z očí – sejde z mysli, říkává se. Někdy je to jistě pravda, ale určitě ne v případě Helenky Podolské. Pravda, dlouho se již nevídáme pravidelně, ba téměř vůbec ne, ale myslívám na ni čím dále tím více. Jak tak ubývá lidí opravdu zapálených pro divadlo, ochotných pro ně něco obětovat, ale co obětovat, i jen něco malého udělat mimo to, že se budou předvádět na jevišti, tím více na Helenku musím myslet. Sama skvělá amatérská herečka neváhala třeba napovídat nebo i „jen" na premiéru upéct česnekové bochánky. To „jen" je proto, že ten kdo je ochutnal, tak ví, že už jenom kvůli nim by byl jeden schopen udělat daleko víc, než se naučit roli. A její štrůdl? Pověstný po celých divadelních Čechách i mimo ně!

Ale jak přitom zapomenout na její oči, když jako Čapkova Matka vysvětlovala svým mužským, co to je ženská odvaha, jak pořád v duchu neslyšet prořízntou vyřídilku její Plajznerky! Nebo když slyšela snad třicetkrát, čyřicetkrát tu samou repliku z úst jednoho kandrdase a vždycky se jí smála znova a znova – jen aby mu udělala radost a dala najevo, že on se snad na ty prkna přece jenom nedostal omylem a nebo ... Inu, bylo by toho do alelujá a zapomenout se nesmí ani na to, že bez její tiché a nenápadné, o to však účinnější podpory by ani její milovaný Vašek toho nemohl tolik pro amatérské divadlo udělat.

A tak Ti teda Helenko, přeju k těm kulatinám nejen za sebe, ale za všechny, kteří tě poznali a zamilovali si tě, hodně zdraví a Božího požehnání a „zlom vaz"!

Karel Uhlíř

BOHATÉ, LEČ CHUDÉ DIVADLO...

Tak jsem nazval závěrečný článek v Hadriánu, deníku mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů. Listoval jsem novinami za několik týdnu před, při a po festivalu, přirovnávaném k „Avignonu", našel jsem o něm jen zmínky, pidizmínečky. Tu o nějakém představení, tu o tom, že bylo v Hradci hezky i když pršelo. Spíš jsem se dočetl, že „kdysi" před čtrnácti dny měla v Rokoku premiéru nějaká nepovedená hra. ANI ze světa byznysu se do zpráv o našem festivalu nepropojilo nic, asi proto, že Divadlo evropských regionů není brázděno 52 modelovými Audi, tak jako Karlovarský festival a nakonec, nedovedu si ani představit, že by Bruce Myers, vynikající anglický herec, který v režii Petera Brooka zahajoval festival nebo Radovan Lipus či Jiří Jelínek se nechali k divadlu či ke stanům vozit po červeném koberci. Pan Myers chodil po Hradci sám. A skleničku popil v Českém víně, inkognito, jen s majitelkou té skvělé vinotéky...

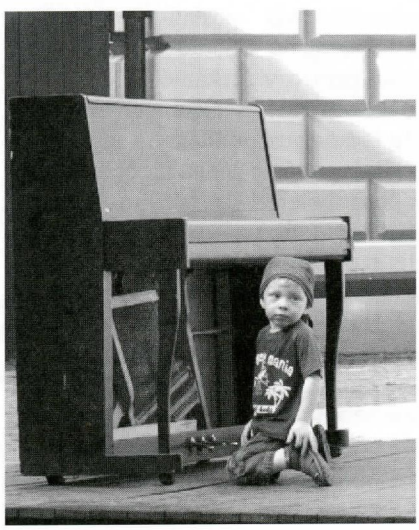

Divadlo bylo ovšem v Hradci Králové i bohaté - na zážitky. Nebylo ani trochu chudým a „nekomerčním" uměním. Jenže ani tady nevzbudilo zájem sponzorů tak jako hokejové a fotbalové týmy, nebo „celebriální" filmové festivaly. Divadlo bohužel zatím – „zatím!" láká jen málo "klientů" a nezajímá reklamní stratégy. Je tomu opravdu tak? V Hradci chodí ročně na fotbal o osmdesát procent méně návštěvníků než do divadla. A to Klicperák nemá tisíce sedadel - a na letošní festival, tedy na hlavní část i tu vedlejší, naši, Open Air program, přišlo 66 630 diváků, zahrálo si 1 505 umělců ve 186 inscenacích a 227 představeních! Celkem se divadlo hrálo na patnácti místech historického centra. Podrobněji: XIII. ročník Divadla evropských regionů nabídl divácké i kritické obci 85 představení (76 inscenací) v „In" programu a na scénách Klicperova divadla a Divadla Drak i ve stanech (tradiční Cointinuo doplnil slovenský stan z Banské Bystrice) vystoupilo 529 umělců. V Draku přivítali 5 500 diváků, v Klicperově divadle a ve stanech 33 260 platících diváků.

Open Air už není žádný budulínek, ale pěkný macek, sleduje v podstatě tradici Avignonu či Edinburgu, kde se „off" programy nabalily a po letech převzaly kvantitativní roli, prezentační, zábavnou, prostě „městskou". Náš OAP už představuje asi 60% z celkové nabídky festivalu, 976 vystupujících umělců tvoří téměř dvojnásobek účasti v hlav-ním programu. Nabídli jsme divákům 110 inscenací - mělo se hrát 148 představení, šest jich pro silný déšť odpadlo, dvě se nedohrála, takže pouze 142! Protože počasí bylo skutečně „na zabití", jak hlásal jeden z titulů uvedených v programu. Na Open přišlo 17 870 (neplatících) diváků, letos bylo několik scén navíc - k Vosto5-ce, která se musela přesunout do Žižkových sadů, přibyl stan Divadla Husa na provázku, hrálo se i na Malém náměstí, v novém atriu rezidence Šatlava. Sedadla v elevacích, každý den několikrát pro 480 diváků! Žiž-

kovy sady žily letos stejným ruchem jako divadla „na kopci".

Open Air, který jsme pořádali pod hlavičkou VSVD a Střediska amatérské kultury Impuls již po osmé – měl báječnou úroveň nejen po stránce návštěvnosti, hlediště byla plná i pozdě v noci, soubory se často nestačily divit, upoutalo i vystoupení amerického performera Lewise Gesnera, který roztočil Malé náměstí před sto padesáti diváky. Říkal, že ani doma, v Bostonu, tolik diváků nemá, navíc, že ho vždycky po pěti minutách zatkne policie. Při jeho vystoupení vznikal nápad uspořádat napřesrok světové shromáždění performerů, Hradec je pro ně jako stvořený. Na Malém náměstí se také vyjímala dobře produkce Triária z České Třebové. Přivezli subtilní „ boudu" a hráli v ní Kupé story, také za značného zájmu diváků.

Hitem letošního OAP bylo určitě několik inscenací Bílého divadla Ostrava, který v Hradci oslavil 25 let své existence. Hrál nejen část svých provokujících Lyžařů, ale taky zaperformoval ve stavební jámě vedle divadla. Cyklus Gozziho her uvedla pražská Esence, vystoupili studenti uměleckých akademií i středních hereckých škol, loutkáři, skvělé Divadlo Karromato i kamarádi z Jesliček, Ořechováci s Nebem na zemi, nachystali jsme i dvacet pohádek pro děti a patnáct koncertů, prostě na OAP a na celém festivalu bylo živo. Navíc Open Air, který je součástí Divadla evropských regionů (pořadatelsky se podporujeme), tvoří právě onu živou součást desetidenního divadelního maratonu. Stejně jako hospody, vinárny a bary. Jenže se tu podává kumšt a radost z tvořeného. Všeho bylo dosyta. Festival skončil, město se vyprázdnilo, konečně si vydechli místní, ti více usedlejší usedlíci, co je festivalový ruch na pár dnů vytrhne z normální hradecké letargie a splínu, ale i těch je rok od roku méně...

Saša Gregar

DIVADELNÍ ATMOSFÉRA

Už osm let je součástí Divadla evropských regionů v Hradci Králové Open Air program. Nenechala jsem si ujít ani jeden ročník a posledních deset červnových dní doslova trávím i s celou rodinou „na dlažbě" hradeckých ulic. Věřte, atmosféra těchto dní je v Hradci neopakovatelná a tolik lidí v ulicích nenajdete po zbylých 355 dní v roce.

Atmosféra, to je přesně to slovo, které mě inspirovalo k myšlence, zachytit atmosféru divadelního festivalu na fotografický papír. Sama nejsem bohužel fotograf, a tak jsem oslovila naše nadšené fotografy - amatéry, aby se vydali se svými kamerami do ulic a zachytili kýžené slovo.

Lektorského vedení se ujal odborník na slovo vzatý - MgA. Josef Ptáček, fotograf, kterého divadelní fotografie provází celý život.

V loňském roce se sešlo 12 nadšenců, v letošním roce jich bylo již 24, kteří se slovo atmosféra snažili v hledáčku najít, zachytit, uloupit a posléze představit na výstavě, kterou připravujeme na červen 2008 v rámci 9. ročníku OAP. Mezi autory, kteří se na výstavě představí, budou jak velmi zkušení fotografové, tak i úplní začátečníci, kteří se prali se světlem i tmou, pohybem a mimikou, s dětským divákem i tančícími posluchači rockových koncertů. Můžete mi věřit, prali se statečně.

Bohužel z letošního, již druhého ročníku fotografického workshopu, zatím fotografie nejsou, protože závěrečná konzultace proběhne až v září. A tak vám nabízíme jenom pár fotografií Jany Čížkové z Náchoda a Zdeňka Hrobského z Jaroměře, které pořídily na Open Air programu

2006. Fotografický workshop „Divadelní atmosféra“ začíná mít tradici (pokud tak mohu hovořit po dvou ročnících) a věřím, že se stane o 6 let mladším bráškou Open air programu.

Jana Neugebauerová

ZPRAVODAJSTVÍ Z 56. LOUTKÁŘSKÉ CHRUDIMI

VÝSLEDKY

Z devíti postupových přehlídek (kde se představilo 81 inscenací, z toho 72 soutěžních) bylo nominováno 6 a doporučeno 19 inscenací. Šestadvacátým doporučeným představením byla jedna inscenace z dětské scény. Z této nabídky vybrala programová rada Loutkářské Chrudimě 19 inscenací (z Turnovského drahokamu 3, z chrudimské přehlídky 2, z přehlídky v Divadle Jesličky 6 – 10 jich pocházelo z východočeského regionu).

Porota ve složení Karel František Tománek (předseda), Robert Smolík, Jakub Hulák, Petr Vydra a Petr Vodička udělila tyto ceny:

- Souboru L.S. Věk za inscenaci FUCKING GENERATION aneb zbavme se svých patosů a hymen
- Souboru DNO z Hradce Králové za inscenaci LAPOhádky tedy LEDOVÉ TECHNO
- Romanu Kudláčkovi a Kamilu Bělohlávkovi za výtvarnou složku inscenace LAPOhádky tedy LEDOVÉ TECHNO
- Honzovi a Báře Kratochvílovým za hudbu k inscenaci LAPOhádky tedy LEDOVÉ TECHNO
- Souboru Čmukaři z Turnova za herectví v inscenaci ZVYŘÁTKA ZA TO NEMŮŽOU
- Souboru "C" ze Svitav za osobnostní interpretaci textů Daniila Charmse v inscenaci FIALOVÝ VÍTR
- Janě Dvořáčkové za herectví v inscenaci ČERNÁ A BÍLÁ FRÓNA
- Olze Strnadové za pedagogické vedení při práci na inscenaci 1x3 POHÁDKY
- Vítězslavě Trávníčkové za pedagogické vedení při práci na inscenaci STÍNOVÉ DIVADLO PRO KRÁSNOU LIN
- Souboru Bublanina ze Vsetína za autorský přístup a herectví v inscenaci ZAČAROVANÝ LES

Dále porota nominovala na mezidruhovou divadelní přehlídku Jiráskův Hronov inscenaci

FUCKING GENERATION

a doporučila inscenace

LAPOHÁDKY (Dno Hradec Králové)
ZVYŘÁTKA ZA TO NEMŮŽOU (Čmukaři Turnov)
FIALOVÝ VÍTR (C Svitavy)
ZAČAROVANÝ LES

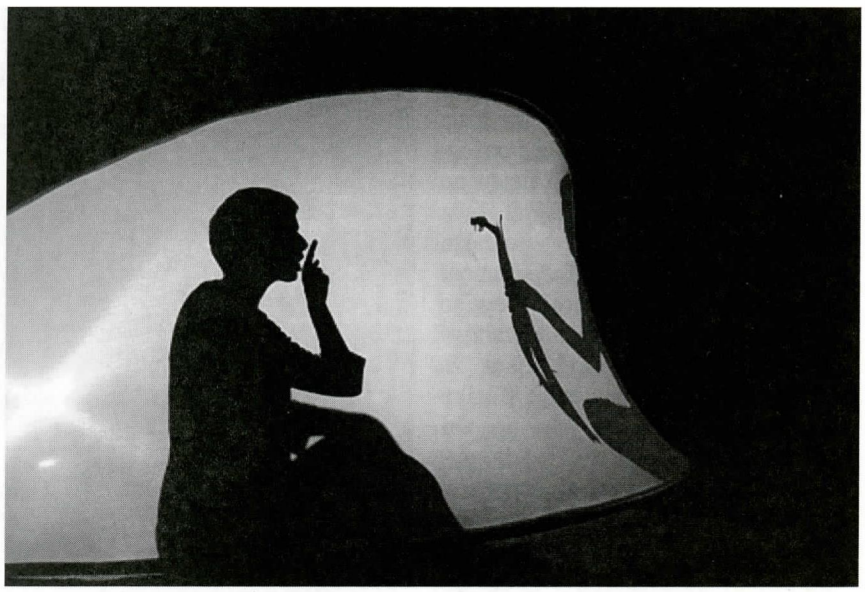

Soubor DNO Hradec Králové, LAPOhádky

LS Čmukaři Turnov, Zvyřátka za to nemůžou

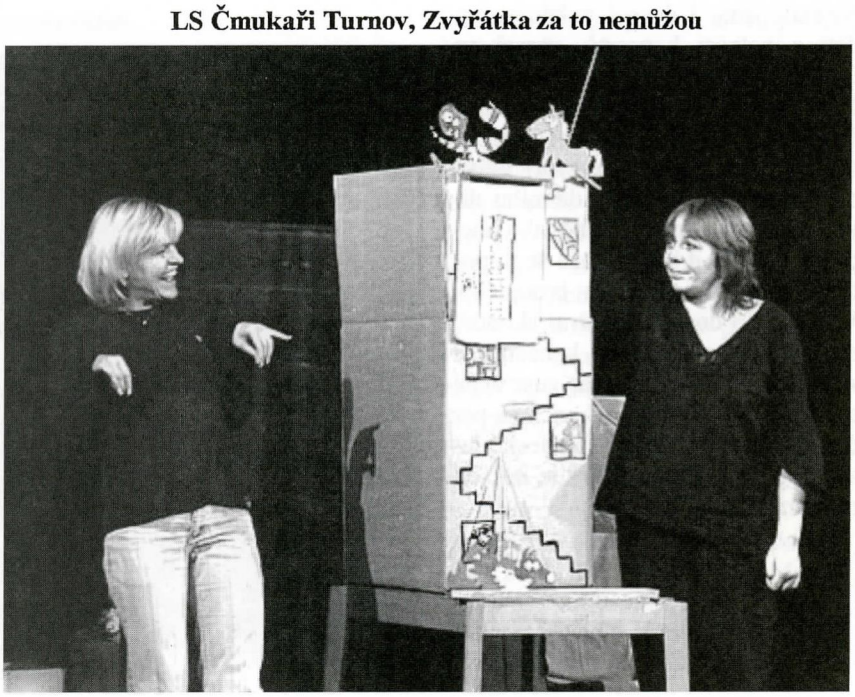

KONZERVATOŘ NENÍ KONZERVÁRNA!

Být u prezentací workshopů, tvořivých dílen letošní Loutkářské Chrudimi, byla rozkoš. Ze soutěžních představení jsem viděl pouze jediné, a to již potřetí – Fialový vítr svitavského "Céčka". Od přehlídky v Jesličkách nabírá sílu jako čerstvý vítr! Potěšilo mě, že porota ho posílá na Jiráskův Hronov. Myslím si totiž, narozdíl od některých mladých porotců, co vědí dosud prdlajs o životě, že Šefrnova smečka vůbec, ale vůbec nekalkulovala s nějakým divadelním klišé, s vypočítavostí, protože Karel, Blanka a excelentní výtvarník, muzikant a osobitý herec Jindra Pevný to nemají zapotřebí. A poprali se s Charmsem také osobitě (ve vlastním stylu a v rukopisu "nového Céčka"), tak upřímně a umělecky věcně, že jakékoliv jiné adaptace tohoto autora, které jsem dosud viděl, včetně Krasulova velkoplošného leporela, jim - samozřejmě, podle mého názoru - nesahají ani po paty. Proč? Protože Céčko si nehraje na Charmse, nehraje si na ten „těžkej ruskej život a ty svině z NKVD", ale ironizující a laskavou groteskností „nastavuje tvář" samo sobě i nám současníkům Céčka. Samozřejmě nemusím být spokojen s některými pointami, s rytmem představení, ale duch inscenace - "duch", přátele - naplňuje hlediště. A to není málo...

Zpátky k workshopům – té vynikající práce lektorů - Tomáše Žižky, Jany Altmanové, Mirky Vydrové, Michala Hechta, Jiřího Adámka, Ireny Marečkové a Tati Vyšohlída, Vítězslava Kuschmitze či Jana Matáska, abych připomněl jen některá, v profesi zvučná jména. Co dali frekventantům? Především - Svobodu uvažování, Svobodu tvorby (tedy techniku tvorby) obojí psáno s velkým „S". Výsledky scénografů by mohly rovnou na nějaké quadrienale, i tam by zaujaly. Hledání tváře Chrudimi s Tomášem Žižkou – zážitek! Workshop s názvem Zvuk – Hlas - divadlo s Janem Matáskem, to byla filharmonická cvičení! Nemám prostor popsat jedinečnost zážitku nezasvěcených stovek diváků, kteří na prezentaci přišli.

Ambiciózně je zahájilo závěrečné představení naší „jaroměřské" loutkářské konzervatoře. Karel Šefrna a Jirka Polehňa půl roku pracovali se seminaristy (byla mezi nimi i Jarka Holasová se svými dětmi z jaroměřské zušky, děvčata z Jesliček a další). Na Chrudimi předvedli dílko, které z „nuly" vznikalo při víkendových soustředěních. Samozřejmě, že nezapřelo poetiku a zkušenosti Karla Šefrny i Jirky Polehni, nabídlo však i spoustu nápadu

LS „C" Svitavy, Fialový vítr

dalších „tvůrců", celé této tvořivé skupiny. Lektoři bývají vždy zárukou výsledku – a jestliže současné hledání moderního divadelního tvaru je napájeno z mnoha současných inspiračních zdrojů, nejen výtvarných a technologických, ale především sociologických, jestliže se zabýváme komunikativností uměleckého díla a máme výhrady k tradičním „fousatým" postupům (chrudimská kritika pražského Zvonečku) – proč právě staří borci Polehňa a Šefrna?! Jednoduchá odpověď: jsou dobří „pedagozi" a sami umějí. Ale především jsou schopni nabídnout svobodu úplnou a nekašírovanou! – „Zde text a zde prosím jeho interpretace" – "zde nic a na jevišti cosi"! – „co?!, no o to právě jde! Pokud tuto metodu pochopí příjemce, pokud na sebe slyší tvůrčí tým, pak se můžeme těšit, jako jsme se těšili v chrudimském Pippichá-ku „maturitním" představením. Konzervatoř byla využitou šancí! A není třeba dokladovat co na něm bylo skvělé – loutky chodily, stínovaly i létaly, herci je umně animovali, ale sami taky hráli, zpívali, cítili se i vciťovali – prostě jako u ansámblu, který jedná o sobě a za sebe neboť prostřednictvím sebe a partnera (partnerů).

Jestliže amatérské činoherní divadlo dnes zápasí s oněmi „klišé", často bez tvůrčí režijní či herecké invence (nebo tak napůl), zápasí s interpretací, tedy vlastně jen s „technologií" profesionální činohry (a proto hraje všelijaké bulváry a „sračky"), pak u loutkářů vidím, jako ona Libuše, budoucnost divadla nijak zakonzervovaného, ale např. i konzervatoří "jaroměřskou" osvobozeného!

Saša Gregar